

שבעי אור

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

תפילה בכח

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח ב"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ ענן יום הולדת

תוכן

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח ב"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" 2
שעור לסדרנים של שמחת תורה יום שני נח, כ"ו תשרי פ"ה 31
שבת לך לך מוגה תשפ"ה 42

והתקדשתם: אהבה אמיתית בין איש לאשה – היא בלי תאוה 50
הפרשה: למה ה' נגלה דוקא ב"אלוני ממרא"? 52

שיעורים

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח ב"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ ענן יום הולדת

הולכים ישר לגן עדן, מי שנהרג על קדוש ה' – הוא נכנס ישר להיכל של רבנו, להיכל של גן עדן, אבל הכל זה יכול להיות כאן כל ה-120 [שנה], ולעשות בעלי תשובה, ולהתפלל, ולהגיד "שמע ישראל יי אלהינו יי אחד" [דברים ו,ד], ושמונה עשרה.

אבל הכל זה על ידי הצדיק, הצדיק יכול לעשות הכל. אם היו שני אנשים, שני אדמורי"ם באים לרבנו לפני המלחמה – מלחמת העולם – לא היתה

יהי רצון... הריני מקשר... הריני מוסר... הריני מכון לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא. הריני מקשר את עצמי בלמודי...

צריכים לדעת שכל דבר זה רבנו עושה! את המלחמות שיש עכשיו, וכל יום נהרגים חמש בחורים – עשר בחורים, הכי צדיקים, ה' אוסף אותם, ה' לא רוצה שיהיו כאן בעולם, אנחנו צריכים לפעל שכן יהיו בעולם, על ידי רבנו. אנחנו לא רוצים שיהיה הרוגים, למרות שהם

הַמְּלוּכָה, הַקִּיסָרִים שֶׁל יַפֵּן, זֶה צָאצָאֵי הַשֶּׁמֶשׁ, נוֹלְדוּ מֵהַשֶּׁמֶשׁ, אַחֲרֵי זֶה הוּא הַתִּיעֵץ עִם הַשֶּׁמֶשׁ אִם לְהַכְנִיעַ אוֹ לֹא לְהַכְנִיעַ, עָשָׂה יוֹם הַתְּבוּדָדוֹת, שְׁעָה הַתְּבוּדָדוֹת, הוּא אָמַר לְאֲמֵרִיקָאִים: תָּנוּ לִי שְׁעָה, יוֹם אֶחָד לְהַתִּיעֵץ עִם הַשֶּׁמֶשׁ, וְאִם הַשֶּׁמֶשׁ תִּסְכֵּם — אֲנִי אֶכְנֶע.

אִז אַחֲרֵי שְׁתֵּי פְּצוּצוֹת אָטוֹם, כָּל פְּצָצָה זֶה 300,000 [הַרוֹגִים], אִז (הִירוֹהִיטוֹ) [טוֹגוֹן] אָמַר: אִז מָה יֵשׁ? אֶפְשָׁר, אֲנִי יָכוֹל לְהַרְגַּ 50,000,000. אֲנִי יָכוֹל בְּחֶמֶשׁ דְּקוֹת לְהַרְגַּ 50,000,000. יֵשׁ לִי 10,000 מֵתָאבְּדִים, 10,000 מֵתָאבְּדִים, וְכָל אֶחָד לּוֹקַח אֲוִירוֹן עִם כֶּמֶה טוֹן חֶמֶר נֶפֶץ (- קְמִיקָזָה), וְיֵשׁ 10,000 אֲנִיּוֹת [לְאֲמֵרִיקָאִים], כָּל אֲנִיָּה [יֵשׁ עֲלֶיהָ] 5,000 אִישׁ. 10,000 אֲנִיּוֹת כְּפוּל 5,000 זֶה 50,000,000 בְּדִיוֹק. כָּל אֲוִירוֹן נוֹפֵל עַל אֲנִיָּה, הוּא מֵתָאבְּד, וְאֲנַחְנוּ בְּחֶמֶשׁ דְּקוֹת חֶסְלָנוּ 50,000,000. הֵם חֶסְלוּ לָנוּ 300,000 וְעוֹד 300,000,

מִלְחָמַת הָעוֹלָם, בִּי"ז אֱלוּל הַתְּחִילָה מִלְחָמָה. כְּתוּב בְּאֲר"י שִׁי"ז אֱלוּל זֶה יוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, כִּי בִכ"ה אֱלוּל נִבְרָא הָעוֹלָם¹.

בִּכ"ה אֱלוּל הַסְּתִים הַמְּלַחְמָה עִם הַיַּפָּנִים, וּבִל"ג בְּעֶמֶר עִם הַגֵּרְמָנִים, בְּדִיוֹק, ל"ג בְּעֶמֶר עָשׂוּ אֶת הַחוּזָה עִם גֵּרְמָנִיָּה, זֶה הָיָה ה' 1 כְּמֵאֵי, בִּכ"ד זֶה הָיָה 2 בְּסֶפְטֶמְבֶּר — כ"ד, אִז הָיָה הַכְּנִיעָה שֶׁל יַפֵּן, כִּי יַפֵּן הִמְשִׁיכָה אֶת הַמְּלַחְמָה, כִּי לָהֶם יֵשׁ מֵתָאבְּדִים, הֵם לֹא מִפְּחָדִים, לֹא אִכְפַּת לָהֶם שֶׁהֵם נִהְרָגִים, וְאַחֲרֵי שֶׁהָרְגוּ לָהֶם 300,000 וְעוֹד 300,000 [בְּפְצוּצוֹת הָאָטוֹם] אֶחָד בְּכ"ז אָב וְאֶחָד בְּל' אָב, אִז הוּא [- טוֹגוֹן] אָמַר: אִז מָה יֵשׁ? מָה זֶה 300,000? זֶה שׁוֹם דְּבָר לֹא, בְּשָׁנִיָּה אַחַת אִז יֵשׁ 100,000,000, מָה? אִז מָה?... אִז אָמַר טוֹגוֹן, הוּא הָיָה הַרְמֻטְכ"ל, לְהִירוֹהִיטוֹ — הוּא הָיָה הַמְּלַךְ, הוּא נוֹלְד מֵהַשֶּׁמֶשׁ, כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה שֶׁל מְשֻׁפָּחַת

❦ מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❦

בריאה חדשה ובימים הבאים רק עשה מהיולי את שאר הבריאה].

¹ [שכ"ה אלוּל הוא היום הראשון בו הבדיל ה' בין האור לחושך, ובו נברא היולי שממנו נברא העולם כמבאר במפרשים שרק ביום זה ה' ברא

שְׁעוֹר אֵשׁ לְהִבָּה שְׁמֵסֵר בְּלִיל רְבִיעִי נח"כ"ח תְּשַׁרְי תשפ"ה לְחִבּוּרַת בְּנֵי הַנְּעוּרִים "הַאֲפוּיִם בְּלִבּוֹ" ♦ עֲנִין יוֹם הַלְּדוּת

הַשְּׁנִיָּה], הוּא לֹא נָתַן לְיִהוּדִים לְהַכְּנִס, שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל מְבַהֵק, כְּמוֹ אוֹבְמָה וּכְמוֹ בִּידָן, שְׁזָה שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל. אַז הוּא לֹא נָתַן לְשׁוּם יְהוּדִי לְהַכְּנִס אַז הוּא מֵת שְׁבוּעִים לְפָנֵי הַסִּיּוּם, הַסִּיּוּם הָיָה בִּי-8 בְּמֵאֵי הַסִּיּוּם הַסּוּפִי, 1 בְּמֵאֵי זֶה ל"ג בְּעֵמֶר זֶה גְּרַמְנִיָּה, 8 בְּמֵאֵי זֶה [סִיּוּם הַמַּלְחָמָה] בְּכָל הַחֲזִיתוֹת [בְּאִירוּפָּה]. וְאַז 8 בְּמֵאֵי — שְׁבוּעִים קִדְּם הוּא הַתְּפָגֵר, קָרְאוּ לוֹ רוֹזוֹלֵט, פְּרִנְקֵלִין רוֹזוֹלֵט, פְּרִנְקֵלִין זֶה הַשֵּׁם פְּרִטִי, פְּרִנְקֵלִין רוֹזוֹלֵט, וְאַז הוּא מֵת שְׁבוּעִים קִדְּם, בִּי-22 בְּאַפְרִיל, כֵּן, לְפָנֵי מֵאֵי, לְפָנֵי 8 בְּמֵאֵי.

וְאַז טְרוֹמֵן אָמַר שְׁאֵם [הִיפִינִים] לֹא הָיוּ נִכְנְעִים אַז הָיְתָה הַיְתָה פְּצָצָה שְׁלִישִׁית, הֵם הַכִּינוּ שְׁלֹשׁ פְּצָצוֹת. אַחַד זֶה הָיָה 6 בְּאוּגוּסְט, 9 בְּאוּגוּסְט, וְהַפְּצָצָה הַשְּׁלִישִׁית הָיְתָה לִי-17 בְּאוּגוּסְט, 6 בְּאוּגוּסְט זֶה הָיָה כ"ז אָב, וְ-9 בְּאוּגוּסְט זֶה הָיָה ל' אָב. עַכְשָׁיו הָיָה שְׁמוֹנִים שָׁנָה, שְׁעַכְשָׁיו יְהִיָּה טְקֵסִים, יְהִיָּה שְׁמוֹנִים שָׁנָה. זֶה בְּדִיוֹק שְׁמוֹנִים, לְפָנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים גַּם עֶשֶׂר טְקֵס, זֶה הָיָה שְׁבַעִים שָׁנָה. כָּל עֶשֶׂר שָׁנִים עוֹשִׂים טְקֵס,

הַתְּמוֹנוֹת הַשְּׁבוּעָה בְּתוֹךְ הַגְּלִיּוֹן הֵם מְשֻׁנִים עֲבָרוּ

עַכְשָׁיו אֲנַחְנוּ נִחְסֵל לָהֶם 50,000,000. אָבֵל [הִיטְלֵר] [הִירוֹוֵהִיטוּ מְלֹךְ יִפּוֹ] אָמַר: אֲנִי כָּבֵר אֵין לִי כַח, אֲנִי תַעֲזֹב אוֹתִי. אַז טוּגוֹ הַתְּאָבֵד. טוּגוֹ כּוֹתֵב אֵת הַהֲצָעָה שְׁלוֹ, הוּא אָמַר: לָמָּה לְהַכְּנֹעַ? עוֹד אֶפְשָׁר לְהַפִּיל אֵת כָּל אַמְרִיקָה. הַאֲמַת שְׁכָבֵר לֹא נִשְׁאָרוּ לוֹ מִתְּאָבָדִים — כִּי כָּלָם מֵתוּ לוֹ.

עַל כָּל פָּנִים הָיָה אַז [עַד סוּף מַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה] [טְרוֹמֵן] רוֹזוֹלֵט [נְשִׂיא אֲרֻצוֹת הַבְּרִית, וּבְחוֹדְשֵׁים הָאֲחֵרוֹנִים מֵת וְטוּרְמֵן שְׁהִיָּה אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל מוֹבַהֵק נְהִיָּה נְשִׂיא תַחַתּוֹ בְּסִיּוּם הַמַּלְחָמָה בְּגֵרְמָנִיָּה וּבִיפּוֹ, רוֹזוֹלֵט שְׁהִיָּה נְשִׂיא בְּמִשְׁךְ מַלְחַמַת הָעוֹלָם

יְכוּל לְהִיּוֹת מְשׁוּבָו בָּנִים. לְהִלֵּל הִיָּה לוֹ שְׁלֹשִׁים תְּלַמִּידִים שְׁמִזְזִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, פֶּה כָּלֵם צְרִיכִים לְהִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ.

אִז כְּתוּב, עֲכָשְׁיוּ לְמַדְנוּ עַל פְּטִירַת מְתוּשֶׁלַח [שְׁלֹכְבוּדוֹ נִדְחָתָה גִּזְרַת הַמַּבּוּל], כִּי נֶחַ אָמַר שְׁבִי חֲשׁוֹן [יִתְחִיל לְרַדֵּת הַמַּבּוּל]. 120 שָׁנָה הוּא מְדַבֵּר, מָה אֲכַפֵּת לִי מֵה שְׁיִהְיֶה בְּעוֹד 120 שָׁנָה? אֶת מִי זֶה מְעַנֵּן בְּכָלֵל? עַל כָּל מִסְמָר הוּא נוֹתֵן לוֹ דְרָשָׁה. [כִּי לְכַאוּרָה קֶשֶׁה, מְדוּעַ נִמְשָׁכָה בְּנֵיִת הַתִּיבָה כֹּל כִּךְ הִרְבָּה זְמַן], אֶת הַתְּבָה בּוֹנִים בִּ-120 שָׁנָה?! [הֲרִין] בְּשֶׁלֶשׁ שְׁעוֹת בּוֹנִים, מְבִיאִים כְּמָה אֲנָשִׁים מְשׁוּבָו בָּנִים, 150 מֶטֶר עַל 15 מֶטֶר, הַגְּבֵהָ 15 הֶרְחֵב זֶה 25 מֶטֶר — חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְהַגְּבֵהָ 15, כְּמָה זֶה? זֶה כְּמוֹ לְבָנוֹת סֶכֶה — זֶה כְּמָה שְׁעוֹת, כְּמָה קְרָשִׁים וּבּוֹנִים אֶת זֶה. [אֵלֵא] כָּל מִסְמָר הוּא נוֹתֵן לָהֶם דְרָשָׁה שֶׁשׁ שְׁעוֹת, 120 שָׁנָה.

בְּסוּף אָמְרוּ לוֹ: "הֲכֵל יִהְיֶה עֲלֶיךָ". כִּי בְּאוֹתוֹ יוֹם נִפְטָר

בָּאִים מְכַל הָעוֹלָם. אֶת הִיְהוּדִים הֵם לֹא מְזַמְנִים, הֵם לֹא רוֹצִים לְהִזְמִין. הֵם אוֹמְרִים: אַתֶּם לֹא הִיִּיתֶם מְדִינָה, אַתֶּם לֹא הִיִּיתֶם כְּכֹה. כָּל מִינֵי תְרוּצִים יֵשׁ לָהֶם.

עַל כָּל פְּנִים צְרִיכִים לְדַעַת שְׂאֵם שְׁנֵי אֲדַמּוּרִיִּים הָיוּ מְשִׁתְּטָחִים עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבְּנוּ — לֹא הִיְתָה מְלַחְמָה! רַבְּנוּ יְכוּל לְבַטֵּל כָּל מְלַחְמָה בְּעוֹלָם. רַבְּנוּ יְכוּל לְבַטֵּל אֶת הַמְּלַחְמָה הַזֹּאת, רַבְּנוּ יְכוּל, כָּל מֵה שְׂאָדָם צְרִיךְ — זֶה רַק רַבְּנוּ. רַבְּנוּ זֶה הַנְּשִׁמָּה שֶׁלְּפָנָי בְּרִיאַת הָעוֹלָם. "בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" [בְּרִאשִׁית א, א] — רֹאשׁ בֵּית. בְּרִאשִׁית, עֲכָשְׁיוּ קְרָאנוּ בְּרִאשִׁית, עֲכָשְׁיוּ נִקְרָא נֶחַ.

מְתוּשֶׁלַח הִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ², יֵשׁ גְּמָרָא סְנֵהֲדֵרִין, כָּל אֶחָד מְשׁוּבָו בָּנִים חֵיב לְדַעַת לְהִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, אִם לֹא — לֹא יִקְבְּלוּ אוֹתוֹ, מִמָּחֵר הָרַב יְהוֹשֻׁעַ כִּהֵן יַעֲשֶׂה לָהֶם מִבְּחֻנִּים, מִי שֶׁלֹּא יְכוּל לְהִזִּיז אֶת הַשֶּׁמֶשׁ — לֹא

❁ מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

שֶׁל צְדִיקִים מַעֲכִיבֵן אֶת הַפּוֹרְעֵנוֹת לְבַא. דְּבַר אַחֵר: לְשִׁבְעַת - שְׁשִׁינָה עֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא סֹדֵר בְּרִאשִׁית, שְׁהִיְתָה חֲמָה יּוֹצֵאת מִמְּעַרְב וְשׁוֹקֵעַת בְּמִזְרָח.

² סְנֵהֲדֵרִין קַח ע"ב וְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ, מֵה טִיבֵם שֶׁל שִׁבְעַת הַיָּמִים? אָמַר רַב: אֵלוּ יָמֵי אֲבִילוֹת שֶׁל מְתוּשֶׁלַח. לְלַמֵּד שֶׁהַסְּפָדוֹן

עם הילדים אז יש לילדים חגיגה של שבת, אם לא — אז שבת זה בית כלא בשבילם. אפשר לסע באוטובוסים, הכל בחנם, היו לוקחים בחנם את הבחורים, יאללה, תעלה בחנם אל האוטו העקר תסע בשבת.

אז אם הם שרים זמירות, (ומדברים דבר תורה על השלח) עכשיו זה בראשית, נח, ואומרים חדושים, ממתושלח, מנח. וכל ילד אומר חדושים, והילדה אומרת מה שהיא שמעה מהמורה שלה, שהיא גם שמעה חדושים. אז לילדים יש חגיגה.

מתושלח. כשמתושלח נפטר השמש וזה אחורה. מתושלח זה [סבא של] חצי עולם, זה 969 שנה, כל העולם זה נכדים שלו. אדם כבר מגיע לגיל מאה יש לו כבר אף נכדים, לרב אלישיב היה לו כבר 1,100 נינים, הוא נפטר בן 102, הרב שף נפטר בן 106 אומרים.

אז בלילה (- בסעודת ליל שבת) יושבים 4 שעות. עכשיו ב- 16:30 זה כבר שקיעה, 17:30 [בסיים התפלה עם הרב] כבר אפשר להתחיל את הקדוש, אז זה 4 שעות — זה 21:30, הולכים לישון עד 4:30 זה 9 שעות. 4:30 מתחיל שחרית [במרפסת] וב- 6:45 זה הניץ, עכשיו [מנחה של שבת] זה יהיה 5:50, כבר הזיזו את השעון.

הרב שף אמר: בגלל שלא שרתתי זמירות שבת — אז הילדים שלי יצאו חלונים. רק הר' ברגמן יצא בסדר, רק הר' ברגמן, הוא נהיה ראש ישיבה בפונוביז', אבל עכשיו הנכדים כבר חוזרים בתשובה, הנכדים. אחד נהיה מנכ"ל משרד החנוכה, וככה. הוא אמר: זה הכל — כי לא שרתתי זמירות. כי הוא היה שקוע [בלמוד], לא היה לו כח לשיר זמירות, אם הוא היה שר זמירות

אז יש כל כך הרבה חדושים, זה פראשיות עם אין סוף חדושים,

אִז הִבְאֵנוּ כָּאֵן אֶת הַגְּמָרָא [בסנהדרין] קִח עֲמוּד ב' שֶׁהַחֲמָה הֶלְכָה הַפּוּךְ [כשנפטר מתושלח], כְּלוּמַר מִי, הוּא אָמַר בִּי חֲשׁוֹן יִתְחִיל מִבּוּל, אָמְרוּ לוֹ: "זֶה יִהְיֶה עָלֶיךָ", וְאִז מֵת מִתּוֹשֶׁלֶח, הוּא הָיָה בְּאֲבָלוֹת כִּי זֶה הָיָה סְבָא שָׁלוֹ. [אז אָמְרוּ לוֹ לִיצְנֵי הַדּוֹר:] אֲתָה תִהְיֶה אָבֵל, אֲתָה תִשָּׁב בְּאֲבָלוֹת, אֲתָה תִשָּׁב שְׂכֵעָה. אִז חֲצִי עוֹלָם.

אִז צְרִיכִים לְדַעַת אֶת כָּל הַגְּמָרוֹת, אֶת כָּל הַסְּפּוּרִים שֶׁהַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת לָנוּ, שֶׁהַחֲמָה יִצְאָה מִמְעַרְב — שֶׁקָּעָה בַּמְזֻרָח, שְׁבַע יָמִים. וְאֶצֶּל הַלֵּל כְּתוּב שְׁלֹשִׁים תְּלַמִּידִים [היו כִּיהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן שֶׁהֶעֱמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ]³, וְזֶה הָאָמֶת שֶׁגַּם הַשְּׁלֹשִׁים הָאֲחֵרִים [שהיו בְּדִרְגַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ] יָדְעוּ, כִּי זֶה מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עֲצָר אֶת הַחֲמָה חֲמֵשׁ פְּעָמִים, הוּא עֲצָר

וְאֶפְשָׁר לְרַתֵּק אֶת הַיְלָדִים, אִז הַיְלָדִים נִשְׁאָרִים דְּתִיִּים, אִם לֹא — אִז אֵין לָהֶם מָה לַעֲשׂוֹת, יֵשׁ לָהֶם אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, יִצָּר הָרַע יֵשׁ לְכָל אֶחָד, כָּל אֶחָד נּוֹלָד עִם יִצָּר הָרַע, כָּל אֶחָד נּוֹלָד עִם יִצָּר הָרַע, אֲבָל עִם הַיִּצָּר הָרַע שָׁלוֹ הוּא עוֹד יְכוּל לְהִסְתַּדֵּר, אִם הוּא כְּבָר מִתְחַבֵּר עִם חֲבָרִים רָעִים — אִז יֵשׁ לוֹ כְּבָר עֲשָׂר יִצָּר הָרַע, וְכָל אֶחָד נִהְיֶה פִי אֶלְפֵי, יֵשׁ לוֹ יִצָּר הָרַע פִּי אֶלְפֵי מֵאֲשֶׁר מֵה שֵׁיִשׁ לוֹ, אִז זֶה כְּבָר מְלִיּוֹן יִצָּר הָרַע. כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְדַעַת שְׁעַם הַיִּצָּר הָרַע שֶׁל עֲצָמוֹ הוּא יְכוּל לְהִסְתַּדֵּר — רַבְּנוֹ אָמַר, אֲבָל עִם יִצָּר הָרַע שֶׁל הַשָּׁנִי הוּא כְּבָר לֹא יְכוּל לְהִסְתַּדֵּר, אִז אִם זֶה שְׁנַיִם, שְׁלֹשׁ, אַרְבַּע, אִז הֵם כְּבָר נִמְשָׁכִים לְרַחוּב, וְהֵם מוֹרִידִים אֶת הַפְּאוֹת, וְלוֹקְחִים סִמִּים, זוֹרְקִים אֲבָנִים עַל עַרְבֵיִים.

❁ מוֹרָאֵי מִקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

שיחת מלאכי השרת ושיחת שדים ושיחת דקלים משלות כובסין משלות שועלים דבר גדול ודבר קטן דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן היות דאביי ורבא לקיים מה שנאמר להנחיל אהבי יש ואצרתיהם אמלא וכי מאחר שקטן שבכולן כך גדול שבכולן על אחת כמה וכמה אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל בשעה שיושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף:

³ סוכה כח, ע"א

תנו רבנן שמונים תלמידים היו לו להלל הזקן שלשים מהן ראויים שתשרה עליהן שכינה כמשה רבינו ושלשים מהן ראויים שתעמוד להם חמה כיהושע בן נון עשרים בינונים גדול שבכולן יונתן בן עוזיאל קטן שבכולן רבן יוחנן בן זכאי אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים קלים וחמורים וגזרות שוות תקופות וגימטריאות

אִז זֶה יִהְיֶה 72, שְׁזֶה מְמַשׁ שְׁלֹשׁ "מִעַת לַעַת".

וְאוֹתוֹ דָּבַר כְּתוּב בְּמִלְחָמַת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן שֶׁהוּא עֲצַר אֶת הַשָּׁמֶשׁ, אֶת זֶה הַגְּמָרָא אוֹמְרַת בְּעֵבֹדָה זָרָה [כח]⁴ שֶׁהַיּוֹם הָיָה שְׁשִׁים שָׁעוֹת, "וְלֹא אָץ לְבוֹא כְּיוֹם תְּמִיִּם" [יהוֹשֻׁעַ י', ג], "כְּיוֹם תְּמִיִּם" זֶה פְּעֻמִּים, יוֹם תְּמִיִּם זֶה 24, בְּצִהָרִים "יוֹם תְּמִיִּם", בְּשִׁקְיָעָה "יוֹם תְּמִיִּם", וּמִהֲנִץ עַד הַצִּהָרִים זֶה שֵׁשׁ, מִהַצִּהָרִים עַד הַשִּׁקְיָעָה עוֹד שֵׁשׁ, וּפְעֻמִּים עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע, אִז זֶה יוֹצֵא 72. כְּלוּמַר (זֶה אַרְבָּעִים וְשִׁמוֹנֶה), זֶה [-] הַיּוֹם הַתַּאֲרָךְ בְּעוֹד] שְׁשִׁים [שְׁעוֹת יַחַד עִם מִשְׁךְ הַיּוֹם עֲצֻמוֹ, זֶה 72 שְׁעוֹת בִּימִמָּה זוּ].

אִז כָּל אֶחָד יִכּוּל לְהִזְיֹן אֶת הַשָּׁמֶשׁ.

אֶת הַחֲמָה בְּמִתֵּן תּוֹרָה, אִז אוֹמַר הַ"מְדַרְשׁ פְּנִיחָס": לִ-72 שָׁעוֹת, כִּי כָּל פְּעַם הִלְכוּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה מִיל, אִז שְׁתֵּים עָשָׂרָה מִיל, אִז אַרְבַּע מִיל זֶה שָׁעָה, שְׁתֵּים עָשָׂרָה מִיל אַחֲרָהּ, שְׁתֵּים עָשָׂרָה מִיל קְדִימָה. אִז זֶה יוֹצֵא מֵאָה עֲשָׂרִים מִיל [12 מִיל לְכָל אַחַת מִעֲשֶׂרֶת הַדִּיבְרוֹת], מֵאָה עֲשָׂרִים מִיל הֵם הִלְכוּ, כְּלוּמַר מֵאֲתֵים אַרְבָּעִים מִיל, [כִּי] שְׁתֵּים עָשָׂרָה מִיל אַחֲרָהּ וְעוֹד שְׁתֵּים עָשָׂרָה פְּעֻמִּים בְּחִזְרָה זֶה עַל כָּל דְּבָרָה, אִז [סך הַכֹּל] הִלְכוּ מֵאֲתֵים אַרְבָּעִים מִיל, וּמֵאֲתֵים אַרְבָּעִים לְחֵלֶק לְאַרְבַּע זֶה שְׁשִׁים, אִז אִם זֶה לְחֵלֶק לְאַרְבַּע זֶה יוֹצֵא שְׁשִׁים שָׁעוֹת. אִז זֶה אוֹמַר הַ"מְדַרְשׁ פְּנִיחָס" — רַבִּי פְּנִיחָס קוֹרִינְצֵר, שֶׁהַיּוֹם הָיָה שְׁשִׁים שָׁעוֹת, וְאִם נוֹסִיף עוֹד שֵׁשׁ שְׁעוֹת

❁ מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

תְּמִיִּם [הוּה] - א"ד: בְּתוֹסַפְתָּא פְּלִיג, ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לױי אָמַר: עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעָה, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, עֲמִידַתוֹ כְּיוֹם תְּמִיִּם; ר"א אָמַר: שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, אוֹיֵל שִׁית וְקַם עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעָה, וְלֹא אָץ לְבוֹא כְּיוֹם תְּמִיִּם; ר' שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי אָמַר: אַרְבַּעִים וְשִׁמוֹנֶה, אוֹיֵל שִׁית וְקַם עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעָה, אוֹיֵל שִׁית וְקַם כ"ד, מְקִישׁ עֲמִידַתוֹ לְבִיאַתוֹ, מֵהַ בִּיאַתוֹ כְּיוֹם תְּמִיִּם, אִף עֲמִידַתוֹ כְּיוֹם תְּמִיִּם.

⁴ עֲבוּדָה זָרָה כַּה. "וְיַעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בְּחִצֵּי הַשָּׁמַיִם וְלֹא אָץ לְבוֹא כְּיוֹם תְּמִיִּם" - וְכִמָּה? א"ר יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לױי: עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעָה [שְׁעִי], אוֹיֵל שִׁית וְקַם שִׁית, אוֹיֵל שִׁית וְקַם שִׁית, כוֹלָה מִלְתָּא כְּיוֹם תְּמִיִּם; ר' אֶלְעָזָר אָמַר: שְׁלֹשִׁים וְשִׁית, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, עֲמִידַתוֹ כְּיוֹם תְּמִיִּם; רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי אָמַר: אַרְבַּעִים וְשִׁמוֹנֶה, אוֹיֵל שִׁית וְקַם תְּרִיסֵר, אוֹיֵל שִׁית וְקַם עֲשָׂרִים וָאַרְבַּעָה, [שְׁנֵאמַר]: וְלֹא אָץ לְבוֹא כְּיוֹם תְּמִיִּם, מְכַלֵּל דְּמַעֲיָקָרָא לֹאֵו כְּיוֹם

בְּפָרֶק שְׁלִישִׁי: "וְכִי יָדְיוֹ שֶׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מַלְחָמָה אוֹ שׁוֹבְרוֹת מַלְחָמָה"⁵, זֶה מִשְׁנֵה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, זֶה שִׁיר שְׁשָׁרִים. אִז אִז כְּתוּב שֶׁעַמְלֵק לָקַח אֲנָשִׁים שְׁזֵה יוֹם הַלֵּדֶת שְׁלֵהֶם [ולא שולט עליהם הפּוֹזֵל. וַיַּעַן לְמָרוֹ רַבְּנֵי יוֹסֵף חַיִּים בְּסִפְרָן בְּהוֹדֵעַ מִסִּכְתַּת בְּרֻכּוֹת⁶], אִז מֹשֶׁה עֲרַבֵב לָהֶם אֶת הַמַּזְלוֹת, הוּא הַזִּיז אֶת הַמַּזְלוֹת, זֶה מַזַּל טָלָה, זֶה מַזַּל עֲקָרֵב.

עֲכָשְׁיוֹ [הַדָּשׁ מֵרַחֲשׁוֹן] זֶה מַזַּל עֲקָרֵב, מַזַּל עֲקָרֵב זֶה הַמַּזַּל הַכִּי גְבוּהָ, כָּל הַשְּׂפָעָה בָּא בְּמַזַּל עֲקָרֵב.

רַחֲבֵעַם אָמַר: אֲנִי אֶתֵּן לָכֶם עֲקָרֵבִים. מָה? אֶתָּה מִשְׁגָּע? תִּגְדֵּי; 'נִתֵּן לָכֶם כְּסָף, נִתֵּן לָכֶם סְכָרִיּוֹת, פְּחִיּוֹת בְּחֻנָּם, מָה הַפְּרוֹשׁ עֲקָרֵבִים? מָה? מִי יִבְחַר בְּךָ?! אָדָם רוֹצֵה לִהְיוֹת רֹאשׁ

אִז זֶה אֵלֶּה שְׂכַמְשָׁה רַבִּינוֹ, מֹשֶׁה רַבִּינוֹ הַזִּיז חֲמֵשׁ פְּעָמִים. כְּתוּב "וַיְהִי יָדְיוֹ אֲמוֹנָה" [שְׁמוֹת יז, יב] — שְׁהוּא הַזִּיז אֶת הַשְּׂמֵשׁ.

שְׂכַתוּב בִּירוּשָׁלַיִם, שְׂבִיּוֹם הַלֵּדֶת אֲפָשָׁר הַכֹּל לְפָעַל, יְרוּשָׁלַיִם

❁ מִרְאֵי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

⁶ בְּן יְהוֹדֵעַ בְּרֻכּוֹת כַּח עַמּוּד א הַהוּא יוֹמָא בְּרַ תְּמִינֵי סְרִי שְׁנֵי הוּהוּ – נִרְאָה לִי בְּסִיעֵתָא דְשִׁמְיָא, דְקָדֵק לִוְמֵר הַהוּא יוֹמָא וְלֹא אָמַר הַהוּא זְמַנָּא. דְאֲפָשָׁר אוֹתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם הַלֵּדָה שְׁלוֹ, וְהִיָּה לוֹ "ח שְׁנֵה שְׁלָמִים, וְלִכְךָ הַצְּלִיחַ לַעֲשׂוֹת לוֹ גַּם זֶה, דִּידוּעַ שְׁיִים הַלֵּדָה יְהִיָּה הַמַּזַּל שֶׁל הָאָדָם חֹזֵק בּוֹ וְיִמְצָלָה, עַל כֵּן נוֹהֲגִים שְׁכָל אָדָם עֲשֵׂה יוֹם הַלֵּדָה יוֹם טוֹב לַעֲצֻמוֹ [וַיַּעַן עוֹד בְּ"בָּן אִישׁ חִי" הַלְכוֹת שְׁנֵה רֵאשׁוֹנָה פְּרֻשַׁת רָאָה סְעִיף יז]. אִיל"ש.

⁵ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יז, ע"ב הַלְכָה ח. מִתְנִי'. וְהִיָּה כֹאשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגַבְר יִשְׂרָאֵל וְגו' וְכִי יָדְיוֹ שֶׁל מֹשֶׁה עֲשׂוֹת מַלְחָמָה אוֹ שׁוֹבְרוֹת מַלְחָמָה אֵלֶּה כָּל זְמַן שְׁהוּוֹ יִשְׂרָאֵל מִסִּתְכַלֵּין כְּלָפִי מַעֲלֵן וּמְכַוֵּינֵן לְבַן לֹאבִיָּהוּן שְׁבַשְׁמִים הוּן מִתְגַּבְרִין וְאִם לֹא הִיָּה נוֹפְלִין: גַּמ'. רִיב"ל אָמַר עַמְלֵק כּוֹשֵׁפֵן הִיָּה מָה הִיָּה עוֹשֵׂה הִיָּה מַעֲמִיד בְּנֵי אָדָם בְּיוֹם גִּינוּסִיא שֶׁלּוֹ לִוְמֵר לֹא בְּמַהֲרָה אָדָם נוֹפֵל בְּיוֹם גִּינוּסִיא שְׁלוֹ. מָה עֲשֵׂה מֹשֶׁה עִירַבֵב אֶת הַמַּזְלוֹת הַה"ד שְׂמֵשׁ יִרַח עַמַּד זְבוּלָה וְגו':

התפונן, ששלמה לא בנה, של שלמה כבר ידעו שזה יתרחב, ברגע ששלמה אמר "בנה בניתי בית זבל" [מלכים א' ח, יג], שלמה ידע שזה יתרחב, כי הוא אמר "בנה בניתי". אסור לומר "בנה בניתי" צריך לומר "ה' בנה, אני לא עושה כלום, הצדיק בונה". הצדיק זה דוד המלך, בזכות דוד, "זכרה לחסדי דויד עבדך" [דברי הימים ב' ו, מב], שלמה הוא לא היה צדיק האמת, צדיק האמת זה היה דוד, אז זה שבע הרועים.

ממשלה, הוא אומר "יהיה סבסודיות, יהיה ילדים עד גיל 18 יקבלו טפול חנם בשנים, ויהיה הנחות בקפת חולים, ויהיה הנחות פאן, ויהיה הנחות פאן". כמוכן שלא מקימים את זה, אבל זה, לכל הפחות מבטיחים את זה. אתה אומר ישר "עקרבם" — מי יבחר בך ? !

והרבה הוא פלול מהשבעה הרועים. הרבה אמר אני יכול לעשות הכל בעולם! אני יכול להפך את העולם! אני יכול להמתיק את הגזרות! אני יכול הכל! אני יכול להחזיר את כל עם ישראל בתשובה — אני יכול! והגוים יעשו תשובה! רק מה, קדם כל שאתם תעשו תשובה⁷. "רק תנו לי לבכם" הרבה אומר, אז ה' יעבד את

אלא "עקרבם" — הכונה למזל עקרב, רחבעם אמר שאנחנו נבנה את בית המקדש, לזה הוא

מראי מקומות והערות ❁

אותם למוטב. וגם אפלו אמות העולם צריכין אותי. אך דיו לעבד להיות רבבו: וביאר מורינו הרב ביאריציט רבינו הק': העבד זה הגוים, רבו זה עם ישראל

⁷ חיי מוהר"ן - אות רנ
(*) אמר אותי צריכים כל העולם, לא מבטיח אתם כי אתם יודעים בעצמכם איך אתם צריכים אותי, אלא אפלו כל הצדיקים צריכים אותי, כי גם הם צריכים להחזיר

קָזָה. אִז אֵיפֶה שְׁאָדָם נִמְצָא אִז
הוא רוֹצֵה אֶת ה'.

אִז מֹשֶׁה רִבִּינוּ, הִשְׁכַּעַה רוּעִים,
וְהֵם יִכְלוּ לְהִמָּתִיק אֶת כָּל
הַגְּזֵרוֹת, וּמֹשֶׁה בָטַל אֶת כָּל
הַגְּזֵרוֹת, אֶת הַגְּזֵרוֹת שֶׁל פְּרַעַה,
אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת. הַרְבֵּה אָמַר: אֲנִי
יָכוֹל לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרָה שֶׁבְּעוֹלָם,
אֲנִי יָכוֹל לְבַטֵּל, אֲפֹלוּ הַיּוֹם [אֲחֵר
שְׁמֵלָאוּ יְמִינוֹ] תְּבוֹאוּ לְצִיּוֹן שְׁלִי,
תִּתְקַשְׂרוּ אֵלַי.

מֵה זֶה, דְּבַרְנוּ עַל זֶה שֶׁבַכ"ה
[אֱלוֹל] נִבְרָא הָעוֹלָם, וּבַכ"ה [אֱלוֹל]
בְּדִיוֹק הָיָה הַחֲזוּזָה [כְּנִיעָה] עִם יָפוֹ,
וּבַל"ג בְּעֶמֶר הָיָה הַחֲזוּזָה עִם
גְּרַמְנִיָּה, וְאֲחֵרֵי זֶה אֲחֵרֵי שְׁבוּעַ
הָיָה עִם כָּל הָעוֹלָם. מִקִּדְּם
עֲשׂוּ...
כִּי בִפְרָאג הֵם (- הַנְּאֻצִּים) לֹא נִגְעוּ
[לְרַעָה], פְּרָאג נִשְׁאָר, הַמְהַר"ל,
הָאֲנִדְרָטָה שְׁלוֹ, הַצִּיּוֹן שְׁלוֹ,
הַבֵּית כְּנָסֶת שְׁלוֹ [= אֱלִטְנֵי שׁוּהַל]
נִשְׁאָר, פְּרָאג אָסוֹר לְגַעַת — זֶה
חֵק בֵּינְלְאוּמִי, אֲפֹלוּ... אָסוֹר
לְגַעַת בְּשׁוּם דְּבָר, לֹא בְּבֵית
כְּנָסֶת, לֹא בְּמַצְבוֹת, לֹא בְּשׁוּם
דְּבָר הֵם נִגְעוּ שָׁם. וְאוֹתוֹ דְּבָר
בְּפָרִיז הֵם גַּם לֹא נִגְעוּ, זֶה שֶׁהֵם

עֲצָמוּ, אִז ה' יַעֲשֶׂה אֶת הַכְּלִי
וַיִּגִּיד "קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ".

כָּל הַעֲנִיָּן שְׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן [חֲטָא בְּעַן
הַדַּעַת, כִּי רָצָה שְׁיִהְיֶה יֵצֵר הָרַע
בְּעוֹלָם, אָדָם הָרֵאשׁוֹן יָדַע
שֶׁהוֹלֵךְ לְהֵיּוֹת יֵצֵר הָרַע, הוּא
רָאָה שְׁאִין שְׂכָר [אִם לֹא מִתְמוֹדִים עִם
הַיֵּצֵר הָרַע]. כִּי אָדָם [מִטְּבַעוֹ] נִמְשָׁךְ
אֶל ה', הַרְבֵּה אָמַר: אִם אָדָם
יִהְיֶה בַּיֵּצֵר — הוּא נִמְשָׁךְ אֶל ה'.
אָדָם — אֲפֹלוּ שִׁישׁ לוֹ יֵצֵר הָרַע,
הוּא יִתְגַּבֵּר עָלָיו, הוּא יִמְשָׁךְ אֶל
ה'. כִּי ה' בְּרָא אוֹתוֹ, וְה' זֶה אֲבָא
שְׁלוֹ, וְכָל אֶחָד הוּא נִיצוֹץ מֵה',
חֵלֶק מֵהַשְּׂכִינָה, אָדָם נִמְשָׁךְ לֵה',
אֵיפֶה שֶׁהוּא יִהְיֶה — הוּא נִמְשָׁךְ
לֵה', יִהְיֶה בְּפָרִיז, יִהְיֶה בְּנֵי יוֹרֵק,
לֹא מִשְׁנָה, הוּא יִמְשָׁךְ לֵה'. אֲבָל
אִם בָּאִים לוֹ חֲבָרִים רָעִים - עִם
הַיֵּצֵר הָרַע שְׁלָהֶם הוּא כְּבָר לֹא
יָכוֹל לְהִלָּחֵם. אֲבָל אָדָם
[לְכַשְׁלַעֲמוֹ] נִמְשָׁךְ לֵה', אִין דְּבָר

שעור אש להכה שנמסר בליל רביעי נח"כ ח' תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ עגן יום הולדת

אָחד, הַמַּפְקֵד שֶׁל חֵיל הָאוֹיֹר, אָמַר "תָּנוּ לִי שְׁעָתִים לִישׁוֹן, שְׁעָתִים אַתֶּם לֹא מְעִירִים אוֹתִי", בְּשַׁעֲתֵימָה הָאֵלֶּה פָּצְצוּ אֶת הַכּוֹר הָאֲטוּמִי וְהַצְּלִיחוּ לַחֲזוֹר. אֵילָן רָמוֹן [שְׁנֵהֲרַג בַּחֲלָל] נִשְׁאַר בְּמַטוֹס הָאֲחֵרוֹן, הוּא אָמַר: שְׂמָה שְׂיִפְגַּע — שְׂיִפְגַּע בִּי. [וּבְנִיִּים לֹא יָדוּ לַעֲבָרָם] שׁוֹם טִיל, לְמָה? כִּי הוּא (-) מַפְקֵד חֵיל הָאוֹיֹר הַעִירָקִי הֵלֶךְ לִישׁוֹן, הוּא אָמַר "תָּנוּ לִי לִישׁוֹן פַּעַם אַחַת, אֲנִי כָּל רִשְׁרוֹשׁ כָּל חֲתוּל שְׂמַתְחַכֶּךָ בַּגָּדָר — מְעִירִים אוֹתִי".

אֲזִי הַיִּטְלָר אָמַר [לֹא לַהֲעִיר אוֹתוֹ, וְכִשְׁהַחֲלָה הַפְּלִישֵׁה] אֲזִי הֵם עָמְדוּ, כָּל הַקְּצִינִים עָמְדוּ עַד 15:00 אַחֲרֵי הַצְּהָרִים, עָמְדוּ לִידוֹ כְּכֹה, רוֹצִים לַהֲגִיד שְׂכָבָר פְּלָשׁוּ, שְׂכָבָר 150,000 פְּלָשׁוּ כְּבָר בַּחֲצוֹת.

נִסְגּוּ, אֲזִי הֵם נִתְּנוּ לְאֶחָד לְפוֹצֵץ אֶת כָּל הַגְּשָׁרִים, וְהוּא לֹא פָּצַץ. הַיִּטְלָר אָמַר: "אֲנִי כְּבָר אָנֹכֶם בּוֹ", אָבֵל כְּבָר עָבְרוּ 80 שָׁנָה וְהוּא עוֹד לֹא נָקַם בּוֹ... נִתְּנוּ לְאֶחָד שְׂיִפּוֹצֵץ אֶת כָּל הַגְּשָׁרִים בְּכַת אַחַת, חֲבָרוּ עִם כְּבָלִים וּמַטְעָנִים עַל כָּל גֶּשֶׁר, וְהוּא רָק יִתֵּן לְחִיצָה עַל הַכְּפָתוֹר וְכָל הַגְּשָׁרִים עָפִים בְּאוֹיֹר. אֲזִי זֶה שְׁהִיָּה צָרִיף לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה אָמַר "אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה אֶת זֶה, בְּכָל אַפֵּן זֶה כְּבָר הַסּוֹף, בְּכָל מַקְרָה כְּבָר הַיִּטְלָר כְּבָר קְפוּט...".

כִּי הַיִּטְלָר אָמַר בְּאוֹתוֹ לִילָה [שֶׁפָּלְשׁוּ כָּל צְבָאוֹת בַּעֲלוֹת הַבְּרִית לַצְּרַפַּת וְהַחֲלָה הַמַּפְלָה שֶׁל הַנְּאֻצִּים] "לֹא לְהַפְרִיעַ לוֹ". וְאוֹתוֹ דָּבָר הָיָה כְּשֶׁפָּצְצוּ אֶת הַכּוֹר הָאֲטוּמִי [בְּעִירָקָא], הֵם לֹא יָדוּ אֶפְלוֹ טִיל

[משׁרבוּר] — אַז זֶה רַק סֵתָם, סֵתָם, סֵתָם אַחִיזַת עֵינַיִם, סֵתָם לְבַלְבַּל אוֹתָנוּ [מהפלישה האמיתית, ולכן צריך לשמור את הכוחות מול המקום שמשם אמורה להגיעה הפלישה העיקרית].

אַז כָּל זֶה מְדַבְּרִים שְׁהִיָּה אֶפְשָׁר כָּל יוֹם לְהַפְסִיק אֶת הַמְּלַחְמָה, מֵה שֶׁהֵם עָשׂוּ ב־6 בְּיוֹנִי, ה־6/6 1944 (- שזרקו אטום על יפן), הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה מִיָּד בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, אִם הָיוּ בָּאִים לְצִיּוֹן שֶׁל רַבְּנוֹ, [שהרי אז זרקו את האטום כי רק אז גמרו לפתח את זה, ואם היו באים לרבינו ביום הראשון של השואה, ה' יכל להוריד חמש שנים קודם את השכל לפתח את זה, והייתה נעצרת השואה האיומה].

אַז רַבְּנוֹ אָמַר [לקוטי מוֹהַר"ן בַּתְּרַא סִימָן נ]: שְׁהַמְחָשְׁבָה הִיא בְּיַד הָאָדָם לְהוֹתֵהָ כְּרָצוֹנוֹ. וְכָל אֶחָד יְכוּל לְהִזִּיז אֶת הַשָּׁמֶשׁ, אִז מִשֶּׁה רַבִּינוּ הִזִּיז אֶת הַשָּׁמֶשׁ, בְּמַעֲמַד הַר סִינַי, 60 שָׁעוֹת בְּטַח, וְאֶפְלוּ 72, כִּי זֶה 6 וְ6. וְכִשְׁהוֹשַׁע עֲצַר אֶת הַשָּׁמֶשׁ, זֶה גַם הָיָה 72, 48 וְעוֹד 12 = 60 וְעוֹד 12 = 72. וְגַם כֵּן מְלַחֶמֶת עֲמַלְק, מְלַחֶמֶת סִיחֹן. הָיָה שָׁלֹשׁ מְלַחְמוֹת, וּבָיוֹם הַפְּטִירָה שֶׁל מֹשֶׁה, אִז זֶה חֲמֵשׁ פְּעָמִים, חֲמֵשׁ פְּעָמִים "וַיְהִי יָדִיו

בַּסּוּף הוּא אָמַר "זֶה שְׁטִיּוֹת, זֶה כְּלוּם, זֶה רַק הַסַּחַת דַּעַת, זֶה רַק הַתְּקַפַּת דָּמָה, זֶה הַכַּל דְּמִיּוֹן". כִּי זֶה (- הפלישה) הָיָה בְּשִׁרְבוּר, שְׁרַבּוּר זֶה 100 קִילוֹמֶטֶר [מהאנגליה], וְאִיפֹה שְׁהַמְנַהֲרָה [שבין אנגליה לצרפת שם המקום הצר ביותר], זֶה דוֹבְרָה וְקֵלָה, קֵלָה זֶה בְּצַרְפַּת, וְדוֹבְרָה זֶה בְּאֶנְגְּלִיָּה, שָׁם הָיָה חֲצִי מְלִיּוֹן חִילִים, שִׁדְעוּ שְׁמֶשֶׁם הֵם יְבֹאוּ, אִז לָקְחוּ אֶת הַמְּרַחֵק הַכִּי גָדוֹל, וְשָׁם הָיָה גַם מְסַפִּיק חִילִים, אָבָל לֹא כְמוֹ [דְּדוֹבְרָה וְקֵלָה], לֹא חֲצִי מְלִיּוֹן. אִז הוּא אָמַר: אִם הֵם יְבֹאוּ — הֵם יְבֹאוּ מִשָּׁם [מְדוֹבְרָה וְקֵלָה], אִם הֵם בָּאוּ מִשָּׁם

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח כ"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ עגן יום הולדת

לפעל את כל הפעולות בעולם.

עמלק היה מכשף, מה היה עושה? — הביא אנשים שזה היום הולדת שלהם, כל הצבא שלו, זה לכלם היה יום הולדת. אז משה ערבב את המזלות. הצדיק יכול הפל לבטל.

אז עמלק, סיחון ועג, זה שלש מלחמות שמשה עצר את השמש. [וכן עצר משה רבינו את השמש ביום פטירתו, כי] ביום הפטירה הוא כתב 13 ספרי תורה, 12 לכל השבטים, ועוד אחד לשם באהל מועד. אז כתוב שרב אחא בר יעקב כתב ארבע מאות ספרי תורה [ביום אחד]⁸, איך אפשר לכתב ארבע מאות? לא, הוא רק השלים, הוא רק השלים את האות האחרונה, רק ארבע מאות אותיות, אָבֵל...

רב אחא בר יעקב, אז בא לו נחש עם שבע ראשים⁹, זה עשו, נחש,

אמונה עד בא השמש."

אז אנחנו נקרא פה את הגמרא בראש השנה, שמי שהיום הולדת שלו — יכול הפל לפעל! אז לכן עמלק בחר, אנשים שזה יום הולדת שלהם, שאז "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל" [שמות י', יא].

זה מדברים אדם שהוא אומר 'שמונה עשרה' אחד הוא יכול

מראי מקומות והערות

אחא בר יעקב כתב חד אמשיה דעיגלי ואיתרמי ליה יהבו ביה רבנן עינייהו ונח נפשיה. אמרו ליה רבנן לרב המנונא כתב רבי אמי ד' מאה ספרי תורה אמר להו דילמא תורה צוה לנו משה כתב:

⁹ קדושין כט ע"ב

⁸ בבא בתרא יד, ע"א
ת"ר אין עושין ספר תורה לא ארכו יותר על הקיפו ולא הקיפו יותר על ארכו שאלו את רבי שיעור ס"ת בכמה אמר להן בגויל ששה בקלף בכמה איני יודע רב הונא כתב שבעין ספרי דאורייתא ולא איתרמי ליה אלא חד רב

כִּי אַז אָמַר ה' גִּלְגּוּלֵי נְשָׁמוֹת"¹⁰, שְׁזָה הָיָה זֶה הָיָה בַּעֲלָה שֶׁל הַפִּילְגָשׁ בְּגִבְעָה שֶׁל הָאִשָּׁה, שֶׁחָתְכוּ אוֹתָהּ חֲתִיכוֹת חֲתִיכוֹת,

מֵרָאֵי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

וְהֵם אֲנִישׁ הָעִיר דִּגְבְּעָה בְּגִלְגּוּל אוֹתָן דַּעֲשׂוּ נְבִלָה הֵיחָא, וְאֲבִי הַבֵּן כָּל זֶה וְהוּא לֹא הִיָּה יָכוֹל לְתַקֵּן, הוּאִיל וְהַקְּלוּל הֵרָאִשׁוֹן בְּבֵיתוֹ הוּא, כִּי אֲנִישׁ גְּבְעָה לֹא הָיוּ רוֹצִים לְהַכְנִיס אוֹרְחִים, דְּכֹתִיב וְאִין אִישׁ מֵאֲסַף אוֹתָם הַבֵּיתָה, וְעַתָּה בְּכָא רַב אַחָא דְהוּוּ בַּעַל הַפִּילְגָשׁ בְּגְבְעָה, אָמַר אֲבִי אִי לֹא דַאֲשַׁפִּין אוֹתוֹ לְבֵיתִי אִז לֹא אַתְרַע מִלְתָּא, וְכוּוֹנַת הָאִישׁ הַלֹּזָה אִז בְּרַחוּב נְלִין, וְלִכְן אָמַר יָבָא בַּעַל הַשּׁוֹר וְיַעֲמוּד עַל שׁוֹרוֹ, וְהַכְרִיז לֹא לִיתִיב [לִיה] אוֹשְׁפִיזָא, אֲפִשֵׁר דְהוּוּ יֵשׁ לוֹ קוֹרְבָה וְשִׁיכוֹת בְּפִילְגָשׁוֹ, וְיִזִּיל וְיִלִּין שֵׁם וְיִתְרַחֲשֵׁי לוֹ נִיסָא, וְכֵן הוּוּ כָל כְּרִיעָה וְכְרִיעָה גְרֵשׁ וְנִתְרַחֲשֵׁי חַד רִישֵׁיה דְתַנִּינָא וְגִרְשׁוּ מִשָּׁם, וְיִדְוַע דְנַפְרַעִין מִן הַסְּבָה כְּמוֹ מִן הַמְּסוּבָב, כִּי עַתָּה כָּלִם נַעֲנִשׁוּ וְנִתְקַנּוּ, כִּי פַחַד גְּדוֹל [הִיָּה] לְרַב אַחָא, וְכַמְעַט שֵׁנִיָּה לְמוֹת נַפְשׁוֹ, וְבַהֲוִיתוֹ תַנִּינָא דְשְׁבַעָה רִישָׁא, לְהוֹרוֹת עַל כְּמָה אֲלָפִים וְרַבְבוֹת שֶׁנְּפִלוּ מִיִּשְׂרָאֵל בְּדַבְרָה הֵיחָא, וְכָל הַנְּהוּוּ תַלְמִידִים דַּאֲתוּקוּ מִינָהּ, הֵן הָיוּ בְּגִלְגּוּל דַּאֲתוּן שֶׁהִתְעַלְלוּ בָהּ כָּל הַלֵּילָה, וְשִׁמּוֹר זֶה וְהַבֵּן:

¹¹ סֵדֶר עוֹלָם רַבָּה - פֶּרֶק יָב

יְהוֹשֻׁעַ פְּרַנְס אֶת יִשְׂרָאֵל כ"ח שָׁנָה. וְיֵהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְיִמַּת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן וְגו' וְיִקְבְּרוּ אוֹתוֹ וְגו'. (יְהוֹשֻׁעַ ב"ד) בּו בְּפֶרֶק מֵת אֲלַעֲזוֹר שְׁנָאֲמַר (לָם) וְאֲלַעֲזוֹר בֶּן אַהֲרֹן מֵת וְגוֹמֵר וְיַעֲבֹדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה' וְגו'. אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים. (שׁוֹפְטִים ב') יָמִים הָאֲרִיכוּ וְלֹא שְׁנִים אַחֲרָיו עֲתִנְיָאֵל בֶּן קִנְזָא אֲרַבְעִים שָׁנָה צָא מֵהֶן שְׁנֵי שְׁעֻבוֹד שֶׁל כּוֹשֵׁן רִשְׁעָתִים ח' שְׁנִים בִּימֵי כּוֹשֵׁן רִשְׁעָתִים הִיָּה פִּסְלוֹ שֶׁל מִיכָה שְׁנָאֲמַר (שָׁם) וְיִקְיָמוּ לָהֶם בְּנֵי דָן אֶת הַפִּסָּל וְגוֹמֵר. וְבִימֵי הִיתָה פִּלְגָשׁ בְּגְבְעָה וְיִקְסוּ וְיִלְךְ וְיִבָּא עַד

ת"ר הוּא לְלַמּוּד וְבִנּוּ לְלַמּוּד הוּא קוּדָם לְבָנו ר' יְהוּדָה אָמַר אִם בְּנוּ זְרִיז וּמְמֻלָּח וְתַלְמוּדוֹ מִתְקַיֵּם בִּידוֹ בְּנוֹ קוּדָמוֹ כִּי הָא דְרַב יַעֲקֹב בְּרִיה דְרַב אַחָא בְרִי יַעֲקֹב שְׁדִרְיָה אַבּוּהָ לְקַמְיָה דַּאֲבִי כִי אַתָּא חֲזִייה דְלֹא הוּוּ מִיחְדָּרִין שְׁמַעְתִּיהָ א"ל אֲנָא עֲדִיפָא מִינְךָ תוֹב אֶת דַּאֲזִיזִיל אֲנָא שְׁמַע אֲבִי דְקָא הוּוּ אֶתִי הוּוּ הֵהוּא מְזִיק בִּי רַבְנָן דַּאֲבִי דְכִי הוּוּ עֵילִי בְּתַרִּין אֲפִי' בִּימְמָא הוּוּ מִיתְזַקִי אָמַר לְהוּ לֹא לִיתִיב לִיה אִינְשׁ אוֹשְׁפִיזָא אֲפִשֵׁר דְמִתְרַחֲשֵׁי נִיסָא עַל בַּת בַּהּוּוּא בִי רַבְנָן אִידְמִי לִיה כְּתַנִּינָא דְשְׁבַעָה רִישׁוּוֹתִיהָ כָּל כְּרִיעָה דְכַרַע נִתְרַחֲשֵׁי חַד רִישֵׁיהָ אָמַר לְהוּ לְמַחֲרָא אִי לֹא אִיתְרַחֲשֵׁי נִיסָא סְכִינְתִין.

¹⁰ גִּלְגּוּלֵי נְשָׁמוֹת - אוֹתָא

[כְּה] רַב אַחָא בְרִי יַעֲקֹב פֶּרֶק קַמָּא דְקִידְשִׁין [כ"ט ב'] שְׁדִרְיָה לְרַב יַעֲקֹב בְּרִיהָ קַמְיָה דַּאֲבִי, כִּי אַתָּה חֲזִייה דְלֹא [הוּוּ] מִיחְדָּרִין שְׁמַעְתִּיהָ, א"ל אֲנָא עֲדִיפָא מִינְךָ תוֹב אֶת דַּאֲזִיזִיל אֲנָא (לְגַבִּיהָ), שְׁמַע אֲבִי דְקָא הוּוּ אֶתִי, הוּוּ הֵהוּא מְזִיק בִּי רַבְנָן דַּאֲבִי, דְכִי הוּוּ עֵילִי בְּתַרִּין אֲפִילוּ בִימְמָא הוּוּ מִיתְזַקִי, אָמַר לְהוּ לֹא לִיתִיב [לִיה] אִינְשׁ (הַכָּא) אוֹשְׁפִיזָא אֲפִשֵׁר דְמִתְרַחֲשֵׁי נִיסָא, עַל בַּת בַּהּוּוּא בִי רַבְנָן אִידְמִי לִיה כְּתַנִּינָא דְשְׁבַעָה רִישׁוּוֹתִיהָ, כָּל כְּרִיעָה דְכַרַע נִתְרַחֲשֵׁי חַד רִישֵׁיהָ, אָמַר לְהוּ לְמַחֲרָא אִי לֹא אִיתְרַחֲשֵׁי נִיסָא סְכִינְתִין, (אֲפִי' ע"י בַּהֲמַתֵּן שֶׁל צְדִיקִים וְכו'), וְהַעֲנִין כִּי יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוּ, אֲבִי הִיָּה הָאִישׁ הַזֶּה דְקַבְּלָה תַּחַת צֶל קוֹרְתוֹ, וְרַב אַחָא הִיָּה בַּעַל הַפִּילְגָשׁ, וְהַתִּנְיָן הִיָּה הַפִּילְגָשׁ בְּגְבְעָה, וְהוּאִיל וּבְבֵיתוֹ אַתְרַמִּי מִלְתָּא, לִכְן עַתָּה בִי רַבְנָן דַּאֲבִי הוּוּ מְזִיק, לְהַנְקֵם וְלְהַפְרַע מֵאֵת אֲשֶׁר עֲשׂוּ נְבִלָה הֵיחָא, וְהוֹיָקָה תַלְמִידִים הַרְבֵּה בִימֵים אֵלּוּ,

הַנְּעִיר.

הָיוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת מְעִיר לְעִיר [לְלַמֵּד תּוֹרָה], כְּתוּב בְּתַנְא דְּבֵי אֱלִיהוּ¹² שֶׁהָיוּ צְרִיכִים [לְקַנֵּי אוֹתוֹ] הַדּוֹר לִילָף מְעִיר לְעִיר לְחַזֵּק אֶת פְּלִם וְלְהַפְּיץ לָהֶם תּוֹרָה כְּדֵי שִׁיִּשְׁרוּ מֵעֲשִׂיהֶם]. מִי הִרְגוּ אֶת הַשְּׂבָעִים אֶלְף, שְׁמַתוֹ, מִתּוֹ אִזְ שְׂבָעִים אֶלְף, אַרְבָּעִים וְחֲמֵשׁ אֶלְף מִיִּשְׂרָאֵל וְעֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אֶלְף [מְדִינָיִם] [מְבַנְיָיִם]. אִזְ הוּא אוֹמֵר: גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת מְעִיר לְעִיר, לְהִקְיֵם אַרְגוּנִים לְנַצְרִים, לִילְדִים. מֶה

פֶּה [בְּ"גִלְגּוּלֵי יְשׁוּמוֹת"], הַנְּחַשׁ עִם הַשְּׂבָע רְאִשִׁים זֹו הִיָּתָה אֲשֶׁה שְׁהִיא בָּאָה לְנָקֵם אֶת הַנְּקָמָה שְׁלָהּ, וְכָל הִיִּשְׁיבָה [שֶׁל אַבִּי] זֶה הָיָה גְּנָגְסֻטְרִים [שֶׁל שְׂבַט בְּנִימִין בְּגִלְגּוּל הַקּוּדֵם], יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁיִשׁ הַיּוֹם יְשִׁיבָה, כְּמוֹ שׁוּבוֹ בָּנִים, וְאוּלֵי בְּגִלְגּוּל הַקּוּדֵם הֵם הָיוּ בְּגִבְעָה, הֵם הָיוּ, בְּזִמְן הַשׁוֹפְטִים, אִזְ כְּלָם עָשׂוּ אֶת כָּל הַעֲבֻרוֹת שְׂבָעוּלָם, וְלֹא הָיָה שׁוּבוֹ בָּנִים, וְלֹא הָיָה אָבוֹת וּבָנִים, וְלֹא הָיָה שׁוֹם אַרְגוּן, לֹא הָיָה מִי שִׁיַּחַנֵּף אֶת

מֵרֵא מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

כַּטְלַת מִן הַתּוֹרָה יֵשׁ לָךְ כַּטְלִים הַרְבֵּה כְּנֶגֶד וְכַשְׁעֲשׂוּ בְנֵי בְנִימִין דְּבָרִים מְכוּעֲרִין וְדַבְרִים שְׂאִינִן רְאוּיִין בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּקֵשׁ הַקַּב"ה לְהַחֲרִיב אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוֹ אִמֵּר הַקַּב"ה לֹא נִתְתִּי לֵאלוֹ אֶת א"י אֵלֹא כְּדֵי שִׁקְרָאוּ וַיִּשְׁנּוּ וַיַּעֲסִקוּ בַתּוֹרָה כָּל עֵינִין בּוֹזְמִין וַיִּלְמְדוּ ד"א, אִמֵּר הַקַּב"ה לֹא כֵךְ כְּתַבְתִּי בַתּוֹרָתִי אֵע"פ שְׂאִין בְּהֵם בִּישְׂרָאֵל ד"ת אֵלֹא דֶרֶךְ אֶרֶץ בְּלַבֵּד יְקוּיִם בְּהֵם בִּישְׂרָאֵל הַכְּתוּב (וַיִּקְרָא כו) וַרְדַּפּוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רַבְבָּה יִרְדּוּפוּ וְגו' אֲבֵל אֵם תַּעֲשׂוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת אֶחָד מִכֶּם יִרְדּוּף אֶלְף וּשְׁנַיִם מִכֶּם יִנְיִסוּ רַבְבָּה. שְׂנֵאמֵר (דְּבָרִים לב) יִרְדּוּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם יִנְיִסוּ רַבְבָּה וְגו'. לְפִיכֵךְ בְּגִבְעַת בְּנִימִין שְׂלֹא הָיוּ עוֹסְקִין בַּתּוֹרָה וּבִדְרֵךְ אֶרֶץ. נִתְקַבְּצוּ וַיִּצְאוּ לְמַלְחָמָה וְנִהְרְגוּ בְּהֵם שְׂבָעִים אֶלְף. וְזִמֵּי הַרְגַּת אֶת כָּל אֱלֹהִים הוּא אוֹמֵר לֹא הִרְגַּת אוֹתָן אֵלֹא הַסְּנֵהדְרִי גְּדוּלָה שְׁהַנִּיחַ מִשָּׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וּפְנַחֵם בֶּן אֲלֵעָזָר.

נִכַח וְגו' וַיֹּאמֵר אֵלָיו אֲדִינוּ וְגו' (שם י"ט)
¹² תַּנְא דְּבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה - פֶּרֶק אֵא
 וְשֵׁמָא תַאמֵר אוֹתָן שְׂבָעִים אֶלְף שְׁנֵהֲרֵגוּ בְּגִבְעַת בְּנִימִין מִפְּנֵי מַה נִּהְרְגוּ. לְפִי שְׁהִיָּה לָהֶם לְסַנְהֵדְרִי גְּדוּלָה שְׁהַנִּיחַ מִשָּׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וּפְנַחֵם בֶּן אֲלֵעָזָר עִמָּהֶם הָיָה לָהֶם לִילָף וְלִקְשׁוֹר חֲבִלִים שֶׁל בְּרוּזַל בְּמַתְנִיָּה וְלִהְגִּיבָה בְּגִדְיָהָם לְמַעַלָּה מֵאֲרֻכּוֹבוֹתֶיהֶן וַיַּחֲזְרוּ כְּכָל עֵיירוֹת יִשְׂרָאֵל יוֹם אֶחָד לְלִכְיֵשׁ יוֹם אֶחָד לְבֵית אֵל יוֹם אֶחָד לְחִבְרוֹן יוֹם אֶחָד לְיִרוּשָׁלַיִם וְכֵן כְּכָל מִקּוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל וַיִּלְמְדוּ אֶת יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ אֶרֶץ בְּשֵׁנָה וּבִשְׂתַיִם וּבְשִׁלְשׁ עֵד שִׁתִּישְׁבוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָם. כְּדֵי שִׁתְּגַדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּעוֹלְמוֹת כּוֹלֵן שְׂבָרָא מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ. וְהֵם לֹא עָשׂוּ כֵן אֵלֹא כַשְׁנִכְנְסוּ לְאַרְצָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם נִכְנַס לְכַרְמוֹ וְלִינְיָו וְלִשְׁדָּהוֹ וְאוֹמְרִים שְׁלוֹם עֲלֶיךָ נַפְשִׁי כְּדֵי שְׂלֹא לְהַרְבוֹת עֲלֵיהֶן אֶת הַטּוֹרָה כֵךְ שְׁנֵן חֲכָמִים בְּמַשְׁנֵה הוּא מְמַעֵט בְּעַסְק וְעַסְק בַּתּוֹרָה וְהוּא שְׂפַל רוּחַ בְּפָנָיו כָּל אָדָם וְאֵם

אז מי אשם שנהרגו שבועים
אלף? [הפושעים שחטאו בפלגש בגבעה],
זה סתם כמה פרחחים ולא כל שבט
בנימין חס ושלום, [כמה אולי היו שובו בנים
יכול להיות... פנאך שיהיו שובו בנים, זה
בטוח...] ובקשו להסגיר אותם,
המשטרה בקשה להסגיר אותם,
ולא הסגירו אותם, אז אם ככה
אז בא נלחם, אז הרגו את כל
השבט, בשביל אשה אחת הרגו
את כל השבט,

יעשה ילד, היצר הרע בוער, אדם
נולד עם יצר הרע — "יצר לב
האדם רע מנעריו" [בראשית ח, כא].
אז אם אין ארגונים, ואין
ישיבות, אז אדם הוא בידי היצר
הרע שלו.

[וכן] בשביל ילדה אחת הרגו עיר
שלמה, בשביל ילדה אחת. איך
קראו לילדה הזאת? טוב שאתה
לא יודע... [דינה!], אז [שמעון ולוי]
הרגו עיר שלמה. אז יעקב אמר
[בראשית מט, ז]: "ארוור אפם כי עז",
מה זה "ארוור אפם כי עז"? אומר
הרמב"ן¹³ שהם (- בני העיר שכם)

אז נקרא פה את התנא דבי
אליהו, תנא דבי אליהו פרק יא,

❁ מראי מקומות והערות ❁

יעקב אבינו חייב להיות קודם וזוכה
במיתתם! ואם פחד מהם - למה כעס על בניו
וארר אפם אחר כמה זמנים וענש אותם
וחלקם והפיצם, והלא הם זכו ועשו מצוה
ובטחו באלהים והצילם!
ועל דעת, הדינין שמנו לבני נח בשבע מצות
שלהם אינם להושיב דינין בכל פלך ופלך
בלבד, אבל צוה אותם בדיני גנבה ואונאה
ועושק ושכר שכיר ודיני השומרים ואונס
ומפתה ואבות נזיקין וחובל בחבירו ודיני
מלוה ולוה ודיני מקח וממכר וכיוצא בהן,
כענין הדינין שנצטוו ישראל, ונהרג עליהן אם
גב ועשק או אנס ופתה בתו של חבירו או

¹³ רמב"ן בראשית ל"ג י"ד:
ורבים ישאלו, ואיך עשו בני יעקב הצדיקים
המעשה הזה, לשפוך דם נקי?
והרב השיב בספר שופטים (רמב"ם הלכות
מלכים ומלחמות ט יד), ואמר שבני נח
מצווים על הדינים, והוא להושיב דינין בכל
פלך ופלך לדון בשש מצות שלהן, ובן נח
שעבר על אחת מהן הוא נהרג בסייף, ראה
אחד שעבר על אחת מהן ולא דנהו להרגו
הרי זה הרוואה יהרג בסייף, ומפני זה נתחייבו
כל בעלי שכם הריגה, שהרי שכם גזל והם
ראו וידעו ולא דנהו;
ואין דברים הללו נכונים בעיניי, שאם כן היה

רְצוּ לְהִתְגַּיֵּר, הֵם בְּאֶמֶת מְלוֹ
בְּשִׁבִיל חֲתוּן בְּשִׁבִיל נְשׂוּאֵין,
אֲבָל אָדָם כְּכָר מֶלֶאֱת עֲצָמוֹ, הוּא
כְּכָר רוֹצֵה לְהִיֹּת יְהוּדִי, [וְהֵם רַק

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מִשְׁמַעְתּוֹ, וְאֵין הִבְרִית אֲשֶׁר נִמּוּלוּ נִחְשָׁב
בְּעֵינֵיהֶם לְמֵאוֹמָה, כִּי הִיָּה לְהַחֲנִיף לְאִדּוּנֵיהֶם.
וְיַעֲקֹב אָמַר לָהֶם בְּכֹאֵן, כִּי הִבִּיאֹהוּ בִּסְכָנָה,
שְׁנֵאמַר "עֲכַרְתֶּם אוֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי", וְשֵׁם אֲרַר
אֲפֹס, כִּי עָשׂוּ חֲמֵס לְאֲנָשֵׁי הָעִיר, שְׁאִמְרוּ
לָהֶם בְּמַעֲמָדוֹ "וְיֹשְׁבְנֵנו אֲתֹכֶם וְהִיִּינוּ לְעַם
אֶחָד", וְהֵם הָיוּ בּוֹחֲרִים בָּהֶם, וּבְעָשׂוּ
בְּדִיבּוּרָם, וְאוּלַי יֹשׁוּב אֵל ה', וְהִרְגוּ אוֹתָם
חִינָם, כִּי לֹא הִרְעוּ לָהֶם כְּלָל, וְזֶהוּ שְׁאִמְרוּ
(בְּרֵאשִׁית מֵט ה'): "כְּלֵי חֲמֹס מִכְּרוֹתֵיהֶם".

וְאֵם נֵאֱמָר בְּסִפְרֵי "מִלְחָמוֹת בְּנֵי יַעֲקֹב" (הוּא
סִפְרֵי הִישׁוּר), בֹּא לָהֶם פְּחָד אֲבִיהֶם, כִּי נֵאֲסָפוּ
שְׁכֵנֵי שְׁכָם וְעָשׂוּ עִמָּהֶם שְׁלוֹשׁ מִלְחָמוֹת
גְּדוּלוֹת, וְאוּלַי אֲבִיהֶם שָׁחַג גַּם הוּא כְּלֵי
מִלְחָמָתוֹ וְנִלְחַם בָּם הָיוּ בִּסְכָנָה, כֹּאֲשֶׁר יִסְפָּר
בְּסִפְרֵי הַהוּא.

וְרִבּוּתֵנוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פ' י') הִזְכִּירוּ מִזֶּה
בְּסִפְרוֹ (בְּרֵאשִׁית מֹח כב): "אֲשֶׁר לְקַחְתִּי
מִיַּד הָאֲמּוּרִי בַּחֲרָבִי וּבְקִשְׁתִּי", אִמְרוּ "נִתְכַּנְסוּ
כֵּל סִבִּיבוֹתֵיהֶם לְהִזְדוּוֹג לָהֶם, חָגַר יַעֲקֹב כְּלֵי
מִלְחָמָה כְּנָגְדֵן", כְּמוֹ שְׁכַתַּב רִש"י שָׁם, אֲבָל
הַכְּתוּב יִקְצֵר בּוֹה, כִּי הִיָּה נֹס נִסְתֵּר, כִּי אֲנָשִׁים
גְּבוּרִים הָיוּ, וְכֹאֲלוֹ זֹרְעֵם הוֹשִׁיעָה לָמוֹ,
כֹּאֲשֶׁר קָצַר הַכְּתוּב בְּעֵינֵי אֲבִרָהָם בְּאוּרֵי
כְּשִׁדִים, וְלֹא הִזְכִּיר מִלְחָמָת עָשׂוּ עִם הַחּוּרִי
כְּלָל, אֲבָל הִזְכִּיר בְּכֹאֵן כִּי הִיָּה חֲתַת אֱלֹהִים עַל
הָעָרִים אֲשֶׁר סִבִּיבוֹתֵיהֶם וְלֹא נֵאֲסָפוּ כּוֹלֵם
לְרִדּוֹף אַחֲרָי בְּנֵי יַעֲקֹב, כִּי הָיוּ נוֹפְלִים עֲלֵיהֶם
כְּחוֹל אֲשֶׁר עַל שֵׁפֶת הַיָּם לְרוּב, וְזֶה טַעַם
"חֲתַת אֱלֹהִים", כִּי נִפְלָה עֲלֵיהֶם אֵימָתָהּ
וּפְחָד מִן הַגְּבוּרָה אֲשֶׁר רָאוּ בְּמִלְחָמָהּ, וְלִכְךָ
אָמַר (בְּרֵאשִׁית לָה ו'): "וַיִּבֵּא יַעֲקֹב לִזְוָה הוּא
וְכֹל הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ", לְהוֹדִיעַ שְׁלֹא נִפְקַד
מֵהֶם וְלֹא מְעַבְדֵיהֶם אִישׁ בְּמִלְחָמָהּ.

שֶׁהִדְלִיק גְּדִישׁוֹ וְחָבַל בּוֹ וְכִיּוּצָא בְּהוֹן, וּמְכַלֵּל
הַמְצוּהָ הַזֹּאת שִׁוּשִׁיבוֹ דֵּינֵינּוּ גַם בְּכָל עִיר
וְעִיר כִּיִּשְׂרָאֵל, וְאֵם לֹא עָשׂוּ כֵן אֵינֶן נִהְרָגִין,
שׁוֹ מְצוֹת עָשָׂה בָּהֶם, וְלֹא אִמְרוּ אֵלֶּא
(סְנֵהֲדִרִין נז): "אִזְהַרָה שְׁלַחַן זֶה הִיא מִיתַתֵּן",
וְלֹא תִקְרָא אִזְהַרָה אֵלֶּא הַמְנִיעָה בְּלֵאוֹ. וְכֵן
דֶּרֶךְ הַגְּמָרָא בְּסֵנֵהֲדִרִין (נט).

וּבִירוּשְׁלַמִי אִמְרוּ: בְּדֵינֵין שֶׁל נַח - הִטָּה דֵּינֵי
נִהְרָג, לְקַח שְׁחָד נִהְרָג; בְּדֵינֵי יִשְׂרָאֵל - כָּל דֵּין
שְׁאִתָּה יוֹדַע שְׁאִתָּה שְׁלֵם מִמֶּנּוּ, אִי אִתָּה
רִשְׁאֵי לְבִרוּחַ מִמֶּנּוּ, וְכָל שְׁאִתָּה יוֹדַע שְׁאֵי
אִתָּה שְׁלֵם מִמֶּנּוּ, אִתָּה רִשְׁאֵי לְבִרוּחַ מִמֶּנּוּ;
אֲבָל בְּדֵינֵיהֶם - אֵף עַל פִּי שְׁאִתָּה יוֹדַע שְׁאִתָּה
שְׁלֵם מִמֶּנּוּ, אִתָּה רִשְׁאֵי לְבִרוּחַ מִמֶּנּוּ; נִרְאָה
מִכֹּאֵן שְׁרִשְׁאֵי הָגוּי לְאִמְרֵי לְבַעֲלֵי הַדֵּין 'אֵינִי
נוֹקֵק לְכֶם', כִּי תוֹסַפֶּת הִיא בִּישְׂרָאֵל (דְּבָרִים
א ז): "לֹא תִגְדּוּ מִפְּנֵי אִישׁ", (סְנֵהֲדִרִין ו):
"אֵל תְּכַנִּים דְּבָרֶיךָ מִפְּנֵי אִישׁ". וְכָל שְׁכֵן שְׁלֹא
יִהְרַג כְּשֵׁלֵא יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ קֶצֶין שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל
לְשִׁפּוֹט אֶת אִדּוּנָיו.

וְמָה יִבְקֹשׁ בְּהוֹן הִרֵב חֵיבֹב? וְכִי אֲנָשֵׁי שְׁכָם וְכָל
שְׁבַעַה עִמָּמִין לֹא עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וּמְגַלָּה
עֲרִיּוֹת וְעוֹשִׂים כָּל תּוֹעֵבוֹת הַשָּׁם הִיּוּ?!
וְהַכְּתוּב צוּוּחַ עֲלֵיהֶן בְּכִמָּה מִקּוֹמוֹת (דְּבָרִים
יב ב): "עַל הָהָרִים הַרְמִים וְעַל הַגְּבֻעוֹת וְתַחַת
כָּל עֵץ רַעֲנָן וְגוֹ'", (דְּבָרִים יח ט): "לֹא תִלְמַד
לְעִשׂוֹת וְכוּ'", וּבְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת (וַיִּקְרָא יח כז):
"כִּי אִתָּה כָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵל עָשׂוּ וְכוּ'", אֵלֶּא
שְׁאֵין הַדְּבָר מִסּוּר לַיַּעֲקֹב וּבְנָיו לְעִשׂוֹת בָּהֶם
הַדֵּין.

אֲבָל עֵינֵין שְׁכָם, כִּי בְּנֵי יַעֲקֹב, בְּעִבּוּר שְׁהִי
אֲנָשֵׁי שְׁכָם רִשְׁעִים, וְדָמָם חָשׁוּב לָהֶם כְּמִים,
רְצוּ לְהִנָּקֵם מֵהֶם בַּחֲרָב נּוֹקְמָת, וְהִרְגוּ הַמֶּלֶךְ
וְכָל אֲנָשֵׁי עִירוֹ, כִּי עִבְדֵי הֵם וְסִרִים אֵל

וּחוּץ מִזֶּה לַיַּעֲקֹב הָיָה דְרָכוֹן טוֹרְקִי, לַיַּעֲקֹב אֲבִינוּ, הוּא הָיָה עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּחָרָן בְּטוֹרְקִיָּה, הַיּוֹם כְּשֶׁנּוֹסְעִים לְאוּמָן אֶפְשָׁר לַעֲבֹר דֶּרֶךְ חָרָן, צָרִיךְ לְאַרְגֵּן אֶת זֶה, נוֹחָתִים בְּאִיסְטַנְבוּל — לוֹקָחִים רָכֵב — חֲמֵשׁ שָׁעוֹת, הַיּוֹם נוֹסְעִים לְאוּמָן 16 שָׁעוֹת, אִזּוֹ זֶה עַד חָרָן זֶה חֲמֵשׁ שָׁעוֹת, וְרוֹאִים שֵׁם אֶת הַבַּיִת שֶׁל אֲבֹרָהֶם, אֶת הַבַּיִת שֶׁל רַבֵּקָה, הֵם מְרִאִים לָךְ אֶת הַכֵּל, אֵיפֹה כְּבִשָּׁן הָאֵשׁ הֵם מְרִאִים, אֶת הַכֵּל. בְּכִבְשָׁן הָאֵשׁ יֵשׁ שֵׁם הַיּוֹם בְּרַכָּה שֶׁל דְּגִים צְבֻעוֹנִיִּים, זֶה נִהְיָה בְּרַכָּה שֶׁל דְּגִים. אִזּוֹ הֵם מְרִאִים אֶת הַכֵּל.

הוא אמר להם: תפסיקו לרדף אחרי הכסף. הרב'ה אומר שהוא הוציא אותם מתאות ממון, והוא הוציא אותם מעבודה זרה — הם זרקו את הפסלים שם, שברו את כל הפסלים הם שברו, לא השאירו פסל אחד.

אֲבֹרָהֶם אֲבִינוּ אָמַר: "אֲנִי רְצִיתִי שִׁישְׁרְפוּ אוֹתִי", הוּא כַּעַס, הוּא הַצְטַעַר — "מָה, אֲנִי לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת קָרְבָן? אֲנִי רוֹצֵה לִהְיוֹת קָרְבָן, אֲנִי רוֹצֵה שִׁישְׁרְפוּ אוֹתִי".

אז אומר יעקב: [למה הרגתם את בני העיר שכם, הרי] הם כבר עמדו להתגזר, אז לכן יעקב כועס עליהם. כי יעקב אמר: היינו משחררים אותה, היינו מוצאים, יש דיפלומטים, יש היום קטאר, ויש היום דוחא, ויש מלך של קטאר, אפשר לסע לקטאר.

"כִּי תַעֲבֹר בְּמִים אֶתְּךָ אֲנִי וּבְנֵהֶרֶת לֹא יִשְׁטָפוּךָ כִּי תִלֵּךְ בְּמוֹ אֵשׁ לֹא תִכּוֹה" [ישעיהו מג, ב], אִזּוֹ שֶׁהִגִּיעוּ שֵׁם עִם אֵיזָה אֲנִיָּה¹⁴,

❁ מראי מקומות והערות ❁

ולאחר שמסיים ש"צ חזרת התפלה אומר תחנונים המתחילים והוא רחום יכפר עון וגו'.

¹⁴ אבורהם - יוצר בשני ובחמשי מתפללן כשאר הימים

— גַּם הַיִּשְׁמַעְאֲלִים מֵהוֹלִים. הַגִּיעוּ שָׁם לְתוֹנִים, לְמָרוֹקוֹ, לְאִיזָה חוֹף, לְאִיזָה אִי, בְּאֵה הַהֶגְמוֹן וְאָמַר: "מִי אַתֶּם? מֵה אַתֶּם? אִיזָה עִם?" — "אֲנַחְנוּ יְהוּדִים!" — "אוֹלֵי אַתֶּם יִשְׁמַעְאֲלִים?" — "אֲנַחְנוּ מֵהוֹלִים!" —

☞ מראי מקומות והערות ☞

מִתְקַיֵּימִין, וּבִרְכָאן לָא מְשַׁתְּפַחִין בְּעָלְמָא. [תְּרוּגוֹם: פְּתַח אָחָד (רַבִּי אַבָּא) וְאָמַר, (שׁוֹפְטִים ה) בְּפִרְעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְּנַדֵּב עִם בְּרַכּוֹ ה'. מֵה רָאִי דְבִרְוָה וּבִרְק שְׁפַתְחוּ בְּפִסְקוֹ הֵיךְ? אֶלָּא כְּדָ שְׁנִינּוּ. אִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא עַל הַבְּרִית הָאָה. שְׁפַתְנוֹב (יִרְמִיָּה לֵג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו'. שְׁהֵרִי שְׁמַיִם וְאָרְצִין עַל זֶה קְיַיְמִין. מִשּׁוּם כְּדָ, כָּל זְמַן שְׁיִשְׂרָאֵל מְקַיֵּימִים אֶת הַבְּרִית הָאָה, חֻקוֹת שְׁמַיִם וְאָרְצִין עוֹמְדִים בְּקַיֵּימָם. וְכָל זְמַן שְׁחַס וְשָׁלוֹם מְבַטְלִים אֶת הַבְּרִית הָאָה, אִין שְׁמַיִם וְאָרְצִין מִתְקַיֵּימִים, וְאִין נִמְצְאוֹת בְּרַכּוֹת בְּעוֹלָם.]

תָּא חַזִּי, לָא שְׁלִטּוֹ שְׂאָר עַמִּין עַל יִשְׂרָאֵל אֶלָּא כְּדָ בְּטִילוֹ מְנִייהוּ קְיַיְמָא דָּא. וּמַה בְּטִילוֹ מְנִייהוּ. דְּלָא אַתְּפָרְעוּ וְלָא אַתְּגַלְיִין. וְעַל דָּא כְּתִיב וַעֲזָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְיָ וְגו' וַיִּמְכְּרוּ אוֹתָם בְּיַד סִיסְרָא, וַיַּעֲזֹבוּ אֶת יְיָ מִמֶּשׁ. עַד דְּאַתְתָּ דְבִרְוָה וְאַתְּנַדְבַת לְכָל יִשְׂרָאֵל בְּמַקְהָ דָּא, כְּדִין אַתְּנַדְעוּ שְׂנְאֵיהוֹן תְּחוּתֵיהוּ. [תְּרוּגוֹם: בָּא וְאֵה, לֹא שְׁלַטּוֹ שְׂאָר הָעַמִּים עַל יִשְׂרָאֵל אֶלָּא כְּשִׁבְטֵלוּ מִהֶם אֶת הַבְּרִית הָאָה. וּמַה בְּטִילוֹ מִהֶם? שְׁלָא נִפְרְעוּ וְלֹא נִתְגַּלוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב (שׁוּמוּאֵל א יב) וַעֲזָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה' וְגו' וַיִּמְכְּרוּ אוֹתָם בְּיַד סִיסְרָא. וַעֲזָבוּ אֶת ה' מִמֶּשׁ. עַד שְׁבַבְהָ דְבִרְוָה וְנִדְבָהּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְדַבְּרֵי הָהָא, אִין נִבְנְעוּ שׁוֹנְאֵיהֶם תְּחוּתֵיהֶם.]

וכתב אבן הירחי שמעתי שיסדוהו שלשה זקנים על ספינת גלות ירושלם שהגיעה אל ממשלת הגמון אחד ואמר לנסותם בכבשן האש אם הם מזרוע ישראל כחנניה מישאל ועזריה, ושאלו ממנו זמן שלשים יום, ולסוף הזמן חלם אחד מקרא שכתוב בו תרין כי ותלתא לא ולא ידע מה הוא. אמרו לו זה הפסוק הוא (ישעיה מג, ב) כי תעבור במים אתך אני ובנהרות לא ישטפוך כי תלך כמו אש לא תכוה ולהבה לא תבער כך. ונכנס באש ונחלקה האש לשלשה חלקים ויצאו בשלום ונכנסו אליו הזקנים ויסדו והוא רחום על הנס הגדול, וכל אחד מהם התחיל ברחום וסיים ברחום. האחד והוא רחום והשני אנא אל מלך רחום וחנון והשלישי אין כמוך חנון ורחום:

¹⁵ זהר ח"א ע"ב

פְּתַח חַד (רַבִּי אַבָּא) וְאָמַר (שׁוֹפְטִים ה) בְּפִרְעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְּנַדֵּב עִם בְּרַכּוֹ יְיָ. מֵאִי קָא חֲמוֹ דְבִרְוָה וּבִרְק דְּפַתְחוּ בְּהֵאִי קְרָא. אֶלָּא הֵכִי תְנִינּוּ לִית עָלְמָא מִתְקַיֵּימָא אֶלָּא עַל הָאִי בְּרִית דְּכְתִיב, (יִרְמִיָּה לֵג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו'. דְּהָא שְׁמַיָּא וְאָרְעָא עַל דָּא קְיַיְמִין. בְּגִין כְּדָ כָּל זְמַנָּא דְּיִשְׂרָאֵל מְקַיֵּימִין הָאִי בְּרִית, נְמוּסֵי שְׁמַיָּא וְאָרְעָא קְיַיְמִין בְּקַיֵּימֵיהוּ, וְכָל זְמַנָּא דְּחַס וְשָׁלוֹם יִשְׂרָאֵל מְבַטְלִין הָאִי בְּרִית, שְׁמַיָּא וְאָרְעָא לָא

עֲשֶׂרָה.

אז אומר בעל הטורים שהוא מֶלֶךְ עוֹד 14 [אחרי 14 שנה של כיבוש וחילוק ארץ ישראל], יהושע מֶלֶךְ 14 וְעוֹד שְׁנָתַיִם הַזְקָנִים, 14 = 28, אז כִּמָּה זֶה 28 וְעוֹד 2 ? 30 !

אז כתוב חֲמֵשׁ פְּעָמִים "כִּי" — "כִּי אֲנֹכִי יִדְעָתִי אֶת מְרִיךְ וְאֶת עֲרֻפֶךָ הַקָּשָׁה הֵן בְּעוֹדֵנִי חִי עִמָּכֶם הַיּוֹם מִמָּרִים הֵיטֵם עִם ה' וְאִף כִּי אַחֲרֵי מוֹתִי" — מָה זֶה הַ"כִּי" הַזֶּה? — "כִּי יִדְעָתִי אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי הִשְׁחַת תִּשְׁחַתּוּן וְסִרְתֶּם מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקִרְאת אֶתְכֶם הִרְעָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים כִּי תַעֲשׂוּ אֶת הָרַע בְּעֵינֵי ה' לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם" [דברים לא] — כִּי רַק שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, שְׁלֹשִׁים שָׁנָה תַחֲזִיקוּ בְּאַמוּנָה, וְאַחֲרֵי זֶה הַיָּצָר הָרַע יִתְגַּבֵּר עֲלֵיכֶם.

כִּי לֹא הָיָה אֲרֻגוּנֵי נַעַר, לֹא הָיָה שׁוֹם דָּבָר. וְזֶה שֶׁהוּא [= הַתָּנָא דְּבֵי אֱלֵהוּ] אֹמֵר: שֶׁהֵיוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת מֵעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכְפָר. אִם הָיוּ הוֹלְכִים הַזְקָנִים בְּחֻבְלִים שֶׁל בְּרֹזֶל, הָיוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת בְּכָל הָעָרִים, בְּכָל הַכְּפָרִים, בְּכָל הַיְשׁוּבִים, וּבְכָל יְשׁוּבֵי הָאֲרָצוֹת.

זֶה מֵאֲתַיִם שָׁנָה. "כִּי" זֶה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, כָּתוּב כֵּן בְּחֲמֵשׁ דְּבָרִים, אִם מְבִיא בְּעַל הַטּוֹרִים שְׁלֹשִׁים שָׁנָה זֶה יְהוֹשֻׁעַ וְהַזְקָנִים, יְהוֹשֻׁעַ זֶה עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה, שְׁבַע כְּבוֹשׁ שְׁבַע חֲלוּק.

אז כתוב [שכלב בן יפונה אמר]: "אֲנֹכִי הַיּוֹם בֵּן חֲמֵשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה" [יהושע י, י], וְכִשְׁהֵיְתִי בֵּן שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה אִם הֵיְתִי בְּמִרְגָּלִים, אִם שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה וְעוֹד אַרְבָּעִים זֶה שְׁבַע עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה, וְעַד שְׁמוֹנִים וְחֲמֵשׁ זֶה שְׁבַע, עֲכָשִׁיו לּוֹמְדִים אֶת הַשְּׁבַע שָׁנִים, אִיךָ לּוֹמְדִים שָׁנָה הָיָה שְׁבַע שָׁנִים? הַתּוֹרָה לֹא אֹמֶרֶת כִּמָּה שָׁנִים זֶה הָיָה, אֲלָא הוּא אָמַר "אֲנִי בֵּן שְׁמוֹנִים וְחֲמֵשׁ", אִם בֵּן שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנֶה אֲנִי הֵיְתִי בְּשִׁלּוּחַ הַמְּרַגְלִים, וְעוֹד אַרְבָּעִים שָׁנָה זֶה שְׁבַע עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה, נִשְׁאַר שְׁבַע, אִם שְׁבַע כְּבוֹשׁ שְׁבַע חֲלוּק זֶה אַרְבַּע

שעור אש להכה שנמסר בליל רביעי נח כ"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ ענן יום הולדת

אָחד לְחֶבְרוֹן, יוֹם אָחד לירושלים, תִּלְכוּ לירושלים, תַּחֲזירוּ אוֹתָם בְּתִשְׁבָּה. אֹז בְּ-] כָּל עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ עוֹשִׂים תִּשְׁבָּה. אִם הָיוּ הוֹלְכִים כָּל חֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל כָּל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל מֵעִיר לְעִיר יַחַד עִם פְּנַחֵס, אֹז הָיוּ מַחֲזִירִים אֶת כָּלָם בְּתִשְׁבָּה.

אֹז אֲנַחְנוּ עִכְשָׁיו לומדים [בְּגִלְגוּלֵי נְשֻׁמוֹת"] עַל הַנְּחֹשׁ, [הַרְבֵּי מִדְּפָדָף בְּסִפְרָא:] אֲמַתְלָאֵי בַת כְּרָנְבוּ זֶה אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל תֵּרַח... הִנֵּה, רַב אַחָא בַר יַעֲקֹב, מְצָאנוּ אֶת זֶה, זֶה סְעִיף כֹּה, כָּל אָחד צָרִיף לְלַמַּד אֶת זֶה, אֶת הַגְּמָרָא בְּקִדּוּשֵׁין, גַּם לְהִבִּיא אֶת הַגְּמָרָא בְּקִדּוּשֵׁין, שֶׁהַגְּמָרָא שׁוֹאֵלֶת פְּעַם לֹא הָיָה כּוֹלְלִים, אֹז אָחד הוֹלֵךְ לְלַמַּד תּוֹרָה וְאָחד הוֹלֵךְ לְפָרְנָס אֶת הַבֵּית, הָיָה עֹשֶׂה אַחִים — תִּשְׁעָ אַחִים עוֹבְדִים וְאָחד הוֹלֵךְ לְלַמַּד תּוֹרָה, לְפָרְנָס בֵּית צְרִיכִים תִּשְׁעָ אַחִים וְאָחד הוֹלֵךְ לְלַמַּד תּוֹרָה. אֹז אִם הֵבֵן הוּא מְמַלַּח, זָרִיו וּמְמַלַּח, אֹז הֵבֵן הוֹלֵךְ לְלַמַּד תּוֹרָה, אֹז אַבָּא שְׁלַח אֶת הֵבֵן שְׁלוֹ, הָאבָּא זֶה רַב אַחָא בַר יַעֲקֹב שְׁלַח אֶת [בְּנוֹ] רַב יַעֲקֹב בַּר אַחָא לְלַמַּד תּוֹרָה, אֹז הוּא (- רַב יַעֲקֹב בַּר אַחָא) יֵשֵׁב אֶצֶל

יְשִׁיבָה בְּכָל יוֹשֵׁב, וּלְהַגְבִּיחַ אֶת בְּגִדֵיהֶם לְמַעַלָּה מְאַרְכְּבוֹתֵיהֶם, וְהָיוּ הוֹלְכִים כָּל יִשְׂרָאֵל — יוֹם אָחד הָיוּ הוֹלְכִים לְעִיר הַזֹּאת, יוֹם אָחד לְקִבוּץ הַזֶּה, מְקִימִים בְּכָל קִבוּץ יְשִׁיבָה, אֹז לֹא הָיָה מִה שְׁקָרָה בְּבֹאֲרֵי, לֹא הָיוּ הוֹרְגִים אוֹתָם, הֵם הָיוּ עוֹשִׂים תִּשְׁבָּה.

בָּאוּ לְיוֹם כְּפוּר לְהַתְּפַלֵּל [עִם תּוֹשְׁבֵי הַמוֹשָׁב], הֵם לֹא רָצוּ לְהַתְּפַלֵּל. הִגִּיעוּ 50 חֻבְרָיָה מִהַקִּבוּץ הַסְּמוּדָה — מְעֻלּוּמִים, אֹז הִלְכוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּחֹדֶר הָאֶכָּל, הֵם לֹא רָצוּ. אֹז הֵם חָשְׁבוּ שְׁאִין יוֹם כְּפוּר, אִם אִין יוֹם כְּפוּר — אֹז אַתֶּם עִכְשָׁיו בְּעֵזָה, גְּמָרְנוּ. נִהְרְגוּ לְהֵם 1,800 אֲנָשִׁים נִהְרְגוּ, הַיּוֹם עָשׂוּ אֶת הַחֻשְׁבוֹן, 1,800 אֲנָשִׁים, וּמֵהֶם 800 אֲזַרְחִים, 900 אֲזַרְחִים וְעוֹד 700 חֵילִים, וְעִכְשָׁיו זֶה כְּבָר הִגִּיעַ לְ-1800 חֵילִים.

[מְקַרֵּיא מִהֶתְנַחֵא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ:] יוֹם אָחד לְלִכְיֵשׁ, יוֹם אָחד לְבֵית אֵל, יוֹם

וּמְמַלַּח אִז הַבֵּן קוֹדֵם, כָּל זֶה כֵּת
עֲמוּד ב, צְרִיכִים לְדַעַת אֶת כָּל
קְדוּשֵׁינ בְּעַל פֶּה. אִז רַב אַחָא בַר
יַעֲקֹב שְׁדַרְיָה (- שלח את בנו) לְקַמֵּיה
דְּאַבְיִי (- ללמוד אצל אביו).

כְּמוֹ שֶׁהוּא מְבִיא כְּאֵן [בְּעַל ה"גְּלוּלֵי
נְשָׁמוֹת"] אֶת אַבָּא אֲמַנָּא, שֶׁהָיָה לוֹ
קְלִינִיקָה, כְּמוֹ אִיתְמַר רַז, כָּל יוֹם
מְקַבֵּל שְׁלוֹם מִהַשְּׁמַיִם¹⁶, יֵשׁ לוֹ
קְלִינִיקָה. כִּי לְמָה [קִיבַל כָּל יוֹם שְׁלוֹם
מִהַשְּׁמַיִם]? כִּי הוּא לֹא מְעַרְבֵן נְשָׁיִם
בְּגִבְרִים, שְׁעָה אַחֲרַת לְגִבְרִים
שְׁעָה אַחֲרַת לְנְשָׁיִם, אוֹלָם נִפְרָד
לְנְשָׁיִם אוֹלָם נִפְרָד לְגִבְרִים, זֶה
אוֹ אֶפְלוֹ יוֹם אַחַד לְגִבְרִים וְיוֹם
אַחַד לְנְשָׁיִם. הוּא שֵׁם עַל כָּל
אִשָּׁה סְדִין — לֹא לְרֹאוֹת אוֹתָהּ,

[מֵאַפִּית] נְחֻמָּה, אֲכַל עוֹגוֹת, עֲזוֹר
לָהֶם לְלוֹשׁ שָׁם אֶת הַבְּצֵק, אֶת
הָעוֹגוֹת לְעִשׂוֹת, אֶת הָעוֹגִיּוֹת,
אֶת הַקּוֹנְדִיטוֹרְיָה, הוּא רַק אֲכַל
עוֹגוֹת, כִּי לֹא שְׁלַחוּ לוֹ אֲכַל
מִהֵבִית — הוּא לֹא אֲשֵׁם, אֲכַל
הוּא הִגִּיעַ הֵבִיתָהּ, שְׁאָלוּ אוֹתוֹ:
אִיפֹה הָיִיתָ? מָה עָשִׂיתָ? מָה
לְמַדְתָּ? קְדוּשֵׁינ? גִּטְיִן? הוּא
אוֹמֵר: לֹא, לֹא הָיָה לִי זְמַן, לֹא
הִסְפַּקְתִּי, הָיִיתִי בְּקוֹנְדִיטוֹרְיָה,
עֲזַרְתִּי בְּקוֹנְדִיטוֹרְיָה, אֲכַלְתִּי שָׁם
עוֹגוֹת, לְשַׁתִּי שָׁם אֶת הַבְּצֵק. רַב
אַחָא אָמַר: אַתָּה יוֹדֵעַ מָה, אַתָּה
תִּשְׁאַר פֶּה, אָנִי הוֹלֵךְ, אַתָּה
תִּפְרַנְס אֶת הֵבִית, כִּי לֹא הָיָה
כוֹלְלִים אִז אַתָּה תִּפְרַנְס אֶת
הֵבִית. אִם הוּא [= הָאֲבָא] לֹא זָרִיז

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

פְּשִׁטִּי וְאִמַר לִיה זֵיל בְּרִיא נִפְשָׁךְ. יוֹמָא חַד
שִׁדְר אַבְיִי זוּגָא דְרַבְנָן לְמִיבְדִקְיָה, אוֹתְבִינְהוּ
וְאִכְלִינְהוּ וְאִשְׁקִינְהוּ וּמַךְ לְהוּ בִּיסְתְרִקִי
בְּלִילִיא (כַּב ע"א) לְצַפְרָא כְּרִכִּינְהוּ וְשַׁקְלִינְהוּ
וּקְמוּ וּנְפִקוּ לְהוּ לְשׁוּקָא וְאִשְׁכַּחִינְהוּ, אִמְרוּ
לִיה לְשִׁימִיָּה מַר הִיכִי שׁוּ, אִמַר לְהוּ הִכִּי
וְהִכִּי, אִמְרוּ לִיה וְדַלְמָא שׁוּ טְפִי, אִמַר לְהוּ
בְּהִכִּי שַׁקְלִינְהוּ, אִמְרוּ לִיה דִּידָךְ נִיְהוּ
וְשַׁקְלִינְהוּ מִינָךְ, אִמְרוּ לִיה בְּמִטּוֹתָא מִינָךְ
בְּמֵאִי חִשְׁדַּתִּינָן, אִמַר לְהוּ אִמִּינָא פְדִינָן
שְׁבוּיִים אִיקְלַע לְהוּ לְרַבְנָן וְאִכְסִיפּוּ לְמִימַר
לִי, אִמְרוּ לִיה הִשְׁתָּא נְשַׁקְלִינְהוּ מַר, אִמַר לְהוּ
מַהְהוּא שְׁעָתָא אִסְחַתִּינְהוּ מְדַעְתָּאֵי לְצַדְקָה,
הוּוּ קָא חִלְשָׁא דַעְתִּיהָ דְרַבָּא מִשׁוּם דְּאַבְיִי
אִמְרוּ לִיה מִסְתִּיךְ דְקָא מְגַנִּית אִכּוּלָה כְּרַכָּא.

¹⁶ תְּעִינֵת כַּא ע"ב
אַבָּא אוֹמְנָא הוּוּה אִתִּי לִיה שְׁלֵמָא מִמְתִּיבְתָא
דְרַקִיעָא כָּל יוֹמָא, וְלֵאבְיִי כָּל מַעֲלִי יוֹמָא
דְשַׁבְתָּא, לְרַבָּא כָּל מַעֲלִי יוֹמָא דְכִיפּוּרִי. הוּוּה
קָא חִלְשָׁא דַעְתִּיהָ דְאַבְיִי מִשׁוּם דְּאַבָּא
אוֹמְנָא, אִמְרוּ לִיה לֹא מְצִית לְמַעֲבַד
כְּעוּבְדִיה וְמֵאִי הוּוּ עוּבְדִיה דְאַבָּא אוֹמְנָא, דְכִי
הוּוּ עֵבִיד מִילְתָּא הוּוּה מַחִית גְּבַרִי לְחוּד וְנָשִׁי
לְחוּד, וְאִית לִיה לְבוּשָׁא דְאִית בֵּיה קְרַנָּא
דְהוּוֹת בּוּיעָא כִּי כּוֹסִילְתָּא, כִּי הוּוֹת אִתִּיא לִיה
אִיתְתָּא הוּוּה מְלִבִּישׁ לֵה כִּי הִיכִי דְלָא נִיסְתַּכַּל
בֵּה. וְאִית לִיה דּוּכְתָא דְצִנִיעָא דְשַׁדִּי בֵּיה
פְּשִׁטִּי דְשַׁקִּיל, דְאִית לִיה שַׁדִּי בֵּיה, דְלִית לִיה
לֹא מִיכְסִיף. כִּי הוּוּה אִתְרַמִּי לִיה צוּרְבָא מְרַבְנָן
אִגְרָא מִינִיה לֹא שַׁקִּיל וּבְתַר דְקָאֵי יְהִיב לִיה

הלפריז, הִיָּה מְלִיוֹנָר,
מְלִיאָרְדִיסְט, וְהוּא הָיָה לוֹ בִּנְק
פְּרָטִי, פְּעַם לֹא הָיָה בְּנָקִים, אִז
הָיָה לוֹ כְּזֶה בִּנְק שֶׁהוּא מְלוֹה
כְּסָף לְאֻנְשִׁים וְכָל הַפְּקֻדוֹנוֹת
אֶצְלוֹ. אִז אָמַר רַבִּי נִתָּן לְרַבִּי
נִפְתָּלִי: עֲכָשְׁיוּ הוּא עוֹמֵד עַל
הַמְרַפֶּסֶת, וְהוּא מְחַכֶּה
שֶׁהַמְרַפֶּסֶת תִּתְרַסֵּק, שֶׁהוּא יִפֹּל
עִם הַמְרַפֶּסֶת, כִּי מִחַר הוּא מְכַרִּיז
עַל פְּשִׁיטת רִגְל וְכָל הַכְּסָפִים
יֵלְכוּ לְאֵבוֹד, [הַכְּסָפִים הֵינּוּ] שֶׁל
יְתוּמִים וְאִלְמָנוֹת, כָּלֵם הַפְּקִידוֹ
אֶצְלוֹ שְׂזֵה חֶסֶכוֹן, אִלְמָנָה קְבֵלָה
אֶת הַכֶּתֶבָה מִבְּעֵלָה, אוֹ יְתוּמִים
— יִרְשֶׁה מִהֶאֱבֵא, הַכֹּל הַפְּקִידוֹ
אֶצְלוֹ; כִּי אֵיפֹה אָדָם יֵשִׁים?
יִגְנְבוּ לוֹ אֶת זֶה... אֶצְלוֹ הָיָה
כְּסָפוֹת, הַכֹּל, [אָמַר רַבִּי נִתָּן:] אִז בֵּא
נְעִלָה, אִם הוּא יִתֵּן אֶפְלוֹ קוֹפִיקָה
אֶחָת, זְלוֹטַע אֶחָד — אִז הוּא
נֶצֶל, אִם הוּא יִגִּיד שֶׁהוּא לֹא נוֹתֵן
— אִז מִחַר הוּא אֵבוֹד. אִז דְּפָקוּ
לוֹ בְּדִלָת, רַבִּי נִתָּן וְרַבִּי נִפְתָּלִי,
הוּא אָמַר לָהֶם: מִי אַתֶּם?

וְהוּא שָׁם קָפָה בְּחוּץ, הוּא לֹא
לוֹקַח כְּסָף, לֹא לוֹקַח כְּסָף.

הָיָה מְסַעְדָה בְּלוֹנְדוֹן שֶׁפְּשֻׁטָה
אֶת הָרִגְל, אִז הוּא עֹשֶׂה שְׁלֵט
שׁ"מֵהַיּוֹם אַרוּחוֹת חֲנָם", אִז כָּל
לוֹנְדוֹן בָּאוּ לְאֹכַל אֶצְלוֹ, נִתְּנוּ לוֹ
פִי עֶשֶׂר. אִם אַרוּחָה שְׂוֵה מֵאָה
שְׁקָל — נִתְּנוּ לוֹ אֶלֶף שְׁקָל. בְּרַגַע
שְׁאָדָם לֹא לוֹקַח כְּסָף אִז נוֹתְנִים
לוֹ פִי אֶלֶף, פִּי עֶשֶׂר, אִז מְגִיעַ לָךְ
פִי עֶשֶׂר. הוּא נִהְיָה מְלִיאָרְדִיסְט
בְּיוֹם אֶחָד, כִּי הוּא תָּלָה שְׁלֵט
"אַרוּחוֹת חֲנָם". וְכִכָּה הִרְבֵּה
גוֹיִם, יֵשׁ לִי סֵפֶר, הִרְבֵּה גוֹיִם
בְּפְשִׁיטת רִגְל חִלְקוּ אֶת כָּל הַכְּסָף
לְצַדָּקָה, בְּמִקּוֹם שֶׁהַבְּנָקִים יִקְחוּ
אֶת זֶה, וְהַמְדִינָה תִקַּח אֶת זֶה,
בְּרַגַע שֶׁהֵם נִתְּנוּ הַכֹּל לְצַדָּקָה —
הַתְּהַפֵּךְ לָהֶם הַגְּלָגַל.

רַבִּי נִתָּן הִגִּיעַ לְבְרִדִיטְשֵׁב עִם רַבִּי
נִפְתָּלִי, וְהֵם הִלְכוּ שָׁם לְאַסְף
לְהַכְנִסֵת כָּלָה, אִז הָיָה אֶחָד

— בָּאנוּ לְהַכְנִסֵת כָּלָה.

— מִי אַתֶּם? אַתֶּם גּוֹר? אִיזוֹ
חִסְדוֹת?

— לא, אֲנַחְנוּ בְּרִסְלָב!

— בְּרִסְלָב? ! אֲנִי לֹא נוֹתֵן לְבְרִסְלָב.

לְמַחַר הוּא הִכְרִיז עַל פְּשִׁיטַת רִגְלָה.

אִז אָדָם נוֹתֵן הַכֹּל לְצַדִּיקָה, אִז זֶה כָּתוּב בְּאָבָא אֲמָנָא, בְּתַעֲנִית, הוּא לֹא לָקַח כֶּסֶף מֵאֲנָשִׁים, הוּא רָפָא בְּחַנּוּם, מִי שֶׁרָצָה — שָׁם כֶּסֶף, הוּא שָׁם לֹא כָּפוּל בְּטַח, הוּא נִהְיָה הַעֲשִׂיר הַכִּי גָדוֹל. אִז הוּא לֹא לוֹקַח כֶּסֶף מֵאֲנָשִׁים, הוּא מִפְּרִיד בֵּין גְּבָרִים לְנָשִׁים, וְהוּא גַם כֵּן מִכְסָה אִשָּׁה לְגַמְרִי, הוּא צָרִיף לְהַקִּיז דָּם — אִז הוּא מִכְסָה אוֹתָהּ לְגַמְרִי, וַיֵּשׁ לוֹ חוֹר מוֹל הַזְרוּעַ, וְשָׁם זֶה כָּבֵר מִחֶבֶר זֶה מִחֶבֶר שָׁם הַמְזֻרֵק הַזֶּה שֶׁשׂוֹאֵב אֶת הַדָּם, הוּא לֹא רוֹאֵה כְּלוּם, הוּא נוֹתֵן לְחִיצָה דְקִירָה, מוֹצִיא אֶת הַדָּם, וְהִיא הוֹלְכַת, הוּא לֹא רוֹאֵה שֶׁהִיא נִכְנָסָה לֹא רוֹאֵה שֶׁהִיא יִצָּאָה. אִז גַּם הוּא לֹא רוֹאֵה שׁוּם אִשָּׁה, גַּם הוּא עוֹשֶׂה הַפְּרֻדָּה בְּקַבְּלַת קָהֶל, וְגַם הוּא לֹא לוֹקַח כֶּסֶף מֵאֲנָשִׁים.

אֲבִי אָמַר: זֶה עוֹד לֹא מִסְפִּיק [כדי לקבל שלום מהשמים כל יום], אֲנִי עֹשֶׂה

הוֹלֵךְ לְבַחֵן אוֹתוֹ. שְׁלַח לוֹ שְׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, גָּנְבוּ לוֹ אֶת כָּל הַבֵּית. אָמְרוּ: אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִישֵׁן, אֲפֹשֶׁר לִישֵׁן? אֲנַחְנוּ כָּאֵן בְּדַרְדָּר, אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים לְאִיזוֹ יְשִׁיבָה, לְהִכְנֶסֶת כְּלֵה, אִז אוֹלֵי אֲפֹשֶׁר לִישֵׁן בְּלִילָה? — כֵּן, הִנֵּה. עֲשׂוּ תִקּוּן חֲצוֹת וּבְכוּ, הוּא רָאֵה וַיֵּאֵי אֵיזָה צַדִּיקִים אוֹמְרִים תִּקּוּן חֲצוֹת, בּוֹכִים שְׁעַתִּים...

הַיּוֹם חֲצוֹת זֶה ב־23:00, אוֹמְרִים שְׁנֵי פְּרָקִים — "מְזֻמּוֹר לְאָסָף" [תהלים עט] וְ"עַל נְהוֹרוֹת" [תהלים קלז]. אָדָם, מִגִּיעַ 23:00, הוּא הוֹלֵךְ לְאִיזָה פְּנֵה, הוּא אוֹמֵר: "אֲשַׁמְנוּ, בְּגַדְנוּ, גְּזוֹלְנוּ... אֶתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי, אֶתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי כְּטָן וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב", וְאִז הוּא אוֹמֵר שְׁנֵי מְזֻמּוֹרִים "עַל נְהוֹרוֹת בְּכָל" וְ"מְזֻמּוֹר לְאָסָף", אִז הוּא כָּבֵר יִצָּא יְדֵי חוֹבַת חֲצוֹת. עֹכְשֵׁי שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים זֶה יִהְיֶה 23:00, עֹכְשֵׁי זֶה חֲשׁוֹן אִז בּוֹ חֲשׁוֹן זֶה יִהְיֶה (19:41) [16:41], וּבִשְׁבֻעַ קָדָם מִתְחִיל כָּבֵר (19:40) [16:40] — שְׁבֻעַ קָדָם, בְּא' כִּסְלוֹ זֶה מִתְחִיל (19:40) [16:40].

כִּי אָדָם הִרְאִשׁוֹן צָם, אָדָם

הראשון צם, 120 יום כל יום זה [משך היום מתקצר ב] דקה וחצי, הוא צם שלשה חדשים, כלומר 90 יום הוא צם. מא' תשרי עד א' טבת, הוא צם 90 יום, כל יום מא' תשרי השקיעה מתקדמת ב־ 45 שניות והזריחה מתאחרת [ב־ 45 שניות], כלומר דקה וחצי, ההפרשים בין יום ליום זה דקה וחצי, אם לוקחים 90 אז זה 90 דקות, ועוד חצי זה עוד 45 = 135, 120 זה שעותים, ובדיוק היום מתקצר בשעותים ורבע. מחדש תשרי שנה [היום והלילה]

שנה שנה, אז זה בדיוק 90 יום עד א' טבת, אז היום מתקצר בשעותים ורבע. כל יום דקה וחצי, 45 שניות בזריחה ו־ 45 שניות בשקיעה, ואז [אחרי א' טבת] היום מתחיל להתארך. ואז הוא ראה שהיום מתארך אז הוא החליט שהוא עושה שמונה ימים לפני התקופה ושמונה ימים אחרי התקופה. כלומר זה [חנוכה] גם לפי בית שמאי וגם לפי בית הלל.

אז חנכה כבר אדם הראשון עשה, ואחרי זה באו עובדי

לדעת, זה בדרך ט עמוד ב, לדעת
איך נהיה חנכה, ומה אדם
הראשון עשה.

אז כאן בדרך ח עמוד א: אמר רב
חנן בר רבא ח' ימים יש סטר
נורא. נורא זה אש, פי מדליקים
גרות, זה חג המולד, מדליקים
גרות, מדליקים מנורות,
מדליקים פנסים על כל העצים,
על עצי אשוח. זה שמונה ימים
לפני התקופה ושמונה ימים
אחרי התקופה. כל זה זה, פי
אדם הראשון ראה שכל יום
מתקצר בדקה וחצי, [אמר:] אוי
לי. שהוא מצא עולם חשוף
בעדו, אוי ואבוי עוד מעט יהיה
חשף, ואנחנו נמות מחשף,
מהקר, לא יהיה שמש. זה מה
שאמר לו ה' [בְּרֵאשִׁית ב, יז]: "מות
תמות", "מות תמות" הפונה
בתוך תשעים יום תמות, לא יהיה
יום, ופתאום הוא ראה שהיום
כבר הגיעה תקופת טבת, זה א'

עבודה זרה ולקחו את זה, ואחרי
זה באו נוצרים ועשו מזה חג
המולד. [ובאמת הנוצרים לו יודעים שאתו
האיש נולד ביום זה], אין להם את
הרשימות, הם לא יודעים מתי
הוא נולד, אין לו תעודת לדה.

אז כל זה אומרת הגמרא בעבודה
זרה בדרך ט¹⁷, שאדם הראשון צם
90 יום, הוא וחנה הם רק צמו, כי
הם ראו שהיום מתקצר, הם
אמרו: היום מתקצר — יהיה
חשף ונמות. אז כל זה צריכים

מראי מקומות והערות

שנקסה עלי מן השמים עמד וישב ח' ימים
בתענית [ובתפלה] כיון שראה תקופת טבת
וראה יום שמאריך והולך אמר מנהגו של
עולם הוא הלך ועשה שמונה ימים טובים
לשנה האחרת עשאן לאלו ולאלו ימים
טובים הוא קבעם לשם שמים והם קבעו
לשם עבודת כוכבים:

¹⁷ עבודה זרה ח ע"א

אמר רב חנן בר רבא קלנדא ח' ימים אחר
תקופה סטרנורא ח' ימים לפני תקופה
וסימנך אחור וקדם צרתני וגו'. תנו רבנן לפי
שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך
אמר אוי לי שמא בשביל שסרחתי עולם
חשך בעדי וחזור לתוהו ובוהו וזו היא מיתה

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח כ"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ ענן יום הולדת

הכי טובה זה הִיָּה שֶׁל אֲבִי, כָּלָם הוֹלְכִים לְלַמַּד אֶצֶל אֲבִי, אֲבִי שׁוֹמֵעַ שְׂבָאִים לְלַמַּד אֶצְלוֹ. כִּי דָּבָר רֵאשׁוֹן אֶצֶל רִבְנֵנוּ זֶה לְלַמַּד גְּמָרָא — שְׁמוֹנֶה שָׁעוֹת גְּמָרָא, זֶה דָּבָר רֵאשׁוֹן. כִּי הוּא מְדַבֵּר פֶּה עַל אָבָא אֲמָנָא, שְׂבָאָא אֲמָנָא זָכָה מֵה שְׂאָף אַחַד לֹא זֹכָה.

אִז אֲבִי אֹמֵר שְׂלֵא יִתְּנוּ לוֹ (-) לְרַב אַחָא בַר יַעֲקֹב) לִישׁוֹן, אִף אַחַד לֹא יִכְנִיס אוֹתוֹ הַבֵּיתָה. הוּא אֹמֵר: מִי מְזַמֵּן אוֹתִי הַבֵּיתָה? אֹמְרִים: אִף אַחַד! אֲשֵׁתִי חוּלָה, אֲשֵׁתִי בְּבֵית חוּלִים, אֲשֵׁתִי כְּכָה, אֲשֵׁתִי בַחֲתָנָה, אֲשֵׁתִי לֹא בְּבֵית, אֲנִי לֹא יְכוּל לְהַזְמִין אִף אַחַד...

הוּא יִשׁוֹן עַל הַסְּפֶסֶל [בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ], הוּא מִתְעוֹרֵר, הוּא רוֹאֵה נִחָשׁ עִם שְׂבַע רְאשִׁים. אִז זֶה הַנִּחָשׁ עִם הַשְּׂבַע רְאשִׁים זֶה הִיָּה הָאִשָּׁה [= הַפִּילֶגֶשׁ בְּגַבְעָה], זֶה הִיָּה הָאִשָּׁה, וְהַזְקֵן זֶה הִיָּה — אֲבִי זֶה הַזְקֵן, שֶׁהוּא קָרָא לָהּ לְבוֹא אֵלָיו, הֵם לֹא רְצוּ לְהַכְנִיס, הֵם אָמְרוּ נִישׁוֹן... כִּי הִיָּה אֲסוּר לְהַכְנִיס אוֹרְחִים שָׁם, הָאֲנָשִׁים כְּכָה הַתְּדַרְדְּרוּ.

יֵשׁ כְּפָר בִּישׁ — שְׂלֵא הַכְּנִיסוּ אוֹרְחִים, יֵשׁ כְּפָר... זֶה שְׂלוּשָׁה

טִבַּת אִז הוּא רָאָה שְׁהִיּוֹם מִתְאַרְךָ, מִיָּד הוּא עֹשֶׂה שְׁמוֹנֶה יָמִים קִדְּם וְשְׁמוֹנֶה יָמִים אַחֵר כְּךָ. אִז כָּל זֶה אֲנַחְנוּ מְסַבֵּרִים כְּאֵן, שְׁחִנְכָה, הַשְּׂקִיעָה מִתְחִילָה לְהִתְאַרְךָ, אִז בְּכ"ה כְּסֻלוֹ זֶה יְהִיָּה 16:47, וְאַחֲרֵי זֶה יְהִיָּה עוֹד אַרְבַּע דְּקוֹת — 16:51. אִז חִנְכָה נִגְמַר הַשָּׁנָה בְּב' טִבַּת בְּב' טִבַּת, בְּא' טִבַּת זֶה יְהִיָּה שְׂבַע גֵּרוֹת וּבְב' טִבַּת שְׁמוֹנֶה גֵּרוֹת.

עֲכָשְׁיוּ אֲנַחְנוּ קוֹרְאִים עַל רַב אַחָא בַר יַעֲקֹב, וּבְזֶה אֲנַחְנוּ נֹסִים, אִז רַב אַחָא בַר יַעֲקֹב, אִז הַגְּמָרָא אוֹמְרֵת שֶׁהוּא הִיָּה הָאָבָא, [וּכְשֶׁרָאָה שִׁבְנוּ לֹא לוֹמַד כְּרֹאוּן] הוּא אָמַר "אֲנִי יֵלֶךְ לְלַמַּד תּוֹרָה", וְזֶה הִיָּה הַיְשִׁיבָה שֶׁל אֲבִי, כְּמוֹ שֵׁישׁ הַיּוֹם לַיִּיקוּוֹד, כָּלָם נוֹסְעִים לַיִּיקוּוֹד. אִז יֵשׁ מִיר, אִז הַיְשִׁיבָה

להוריד את... [הראשים של הנחשים והמזיקים], רק הוא מוריד את הראש של הנחש, מי שמוריד את הראש של הנחש — זה רק הצדיק. אז אדם צריך לדעת שיש נחש עם שבע ראשים, ולכן הרב'ה אומר: שעל ידי הצדיק... [לצאת מכל היצר הרע].

וזה אבא אמנא, שהוא מקבל שלום כל יום, כי הם - השליחים של אביו שרצו לנסות את אבא אומנא בשליחות אביו) לקחו לו את כל הבית, גנבו לו את כל הבית, והוא הולך לותיקין לשוהל, הוא הולך לשוהל, אז הם עומדים ליד השוהל ומוכרים את הרהיטים שלו, את הספה, את הכל, את הספה באלף שקל, את הארון ב-700 שקל, את הכסאות היפים — כל כסא 200 שקל. הם אומרים לו: "אתה רוצה לקנות איזה כסא, איזה ספה, משהו?"... הוא אומר: "אני ממחר לותיקין, אני לא יכול". אמרו לו: "אולי בכל

כפרים¹⁸, שזה היה פי שנים מעולי מצרים = מליון מאתים, אז כפר ביש זה שלא מכניסים אורחים, כפר דכריא — שרק נולדים זכרים, והיה עוד כפר, שהאשה שם, היה שם אכל בלי סוף, וכל הכפרים האלה גם כן נחרבו בחרבן, כל זה כתוב ב[מסכת גטין פרק ה]נזקין בדרך נו.

אז עכשיו אנחנו מדברים על רב אחא בר יעקב, שרב אחא בר יעקב הצליח... הצדיק הוא יכול

מראי מקומות והערות

ביש דלא יהבי ביתא לאושפיזא כפר שיחליים שהיתה פרוסתה מן שחליים כפר דכריא אמר רבי יוחנן שהיו נשותיהן יולדות זכרים תחלה ויולדות נקבה באחרונה ופוסקות אמר עולא לדידי חזי לי ההוא אתרא ואפילו שיתין ריבוותא קני לא מחזיק

¹⁸ גיטין נז, ע"א

דאמר רב יהודה אמר רבי אסי ששים רבוא עירות היו לו לינאי המלך בהר המלך וכל אחת ואחת היו בה כיוצאי מצרים חוץ משלש שהיו בהן כפלים כיוצאי מצרים אלו הן כפר ביש כפר שיחליים כפר דכריא כפר

שעור אש להבה שנמסר בליל רביעי נח כ"ח תשרי תשפ"ה לחבורת בני הנעורים "האפויים בלבן" ♦ עגן יום הולדת

אתה יודע?“, [אמר להם:] “כי זה היה פעם שלי“, הוא לא אמר ‘שאתם גנבתם’ [אלא הוא אמר] “זה היה שלי“. הם גנבו לו את הכל, (הם פשוט גנבים, זה פשוט... כי הם למדו פעם בשונו בנים אז הם למדו לגנוב...) — גנבו לו את כל הבית, את הספה, את הארון, הכל רקנו לו. הוא קם ותיקין, הוא רואה בית ריק. ואז הוא הולך לשינה הוא רואה עומדים ליד השינה ומוכרים את הרהיטים שלו, אז אומרים לו: “למה אתה לא קונה, תקנה משהו“. טוב, הוא אומר: “זה היה פעם שלי“.

[אומרים לו:] “מה? לא אכפת לך שלוקחים לך, גנבנו לך“, נכון. זה היה תלמידים של אביי שבאו לבחן אותו. הוא אומר: אמרתי בטח זה פדיון שבויים, בטח חטפו משהו¹⁹].

זאת, יש לך חתנה, אתה מחתן בת עכשיו, תקנה משהו, תקנה איזה ספה... הוא אומר: “לא, לא צריך, תודה רבה, יש לי“.

אז אומרים לו: “תגיד לנו את המחירים, לא יודעים מחירים“. הוא אמר להם: “הספה שנה אלה שקל, הארון שנה 700 שקל, זה שנה...“ אומר: “טוב, איך

❁ מראי מקומות והערות ❁

היה אחד “ירדן“, חטפו לו את הילד, פאן, אחד מליונר גדול, מהבורסה, הוא היה חבר של אבא של אריק שרון, של אריק אריק, האשה זה ירדנה, אריק הוא השתגע בסוף, הוא היה בבית משגעים אבל לא משנה... אז אבא שלו היה חבר של זה שחטפו לו את הילד, זה היה מייד שהקמנו את שונו בניים, זה היה בתשל“ט זה הנה, תשל“ט – תש“מ,

¹⁹ היום חוטפים אנשים, אפילו היה אחד דוד ביטון, הוא נשוי לאדל הם גרים בשמואל הנביא, חטפו אותו והוא הצליח לקפץ ולברח. ורונו דבש הצליח לברח, ואנשים יכולים... אפילו היום חוטפים אנשים. זה אחרי 19:00 אסור לצאת מהבית, לא במקסימום ולא בני יורק, אתה לא יודע מה שיכול לקרות עוד רגע.

— אז עד שתעירו אותי מהשנה הם כבר יהיו כבר בטוהרן, הם כבר יהיו, מי יודע איפה הם יהיו, בירדן, ברבת עמון, בקהיר. אז לא הערתם אותי, אבל הייתם צריכים להציל את הילד, עכשו אתם מוכרים [לצרכי] פדיון שבויים.

אז [אומר להם אבא אמנא] כבר חשבתו שחטפו מישוהו, ופדיון שבויים, אז הבאתם את הרהיטים, אמרו לא תמכר אותם. אז זה פנראה היה פדיון, הוא אומר זה פנראה היה פדיון שבויים או משהו, אני לא חושב שאתם גנבתם, שמעתם צעקות "הצילו, הצילו"

אמרו: עמדת בנסיון, עכשו יודעים למה אתה מקבל שלום כל יום משמים, קח את הכל בחזרה. [אמר אבא אמנא:] אני לא לוקח, כבר נדרתי את זה לצדקה, אתם יכולים לקחת את הכל...

שיעור לסדרנים של שמחת תורה יום שני נח, כ"ז תשרי פ"ה

סוכריות, ופחיות, סבא ממש אידיאלי, אמרו לו אם יהיה מבול יהיה עליך וזה מה שקרה חצי עולם היה באבל חצי עולם היה שייך למתושלח, אז הוא אמר להם עוד מעט יהיה מבול, אמרו אז יהיה עליך המבול.

אז ויזכור אלוקים את נח, קרבנות, הוא קיבל מכה

אז עכשו פרשת נח, נח אמר שהמבול יהיה ב-י' [חשון], וזה היה שקר, הוא עבד על אנשים, הוא שיקר אותם, אמרו לו אם יהיה מבול יהיה עליך, כך כתוב במדרש רבה אם יהיה מבול יהיה עליך, כי מתושלח היה הסבא שלו והסבא נפטר מת, היה דווקא סבא מתוק, היה מחלק

מראי מקומות והערות

לא הביאו להם בזמן את הכסף. אז חוטפים ילדים...

תשמ"ב זה היה, חטפו לו את הילד ובקשו איזה מליון שקל, בסוף הם רצחו את הילד כי

[למה] נח בנה אותה [במשך] 120 שנה.

[אלא] על כל מסמר נח נתן להם דרשה, כל מסמר אז הוא אמר להם תדעו לכם שעוד 120 שנה זה יהיה בדיוק ב' חשוון בשנת [אלף] שש מאות, ואמרו לו בסדר, יהיה מבול עליך, למה? כי מתושלח נפטר [אז], הוא היה סבא של חצי עולם, [שהרי חי] 969 שנה, חצי עולם זה שלו, נכדים שלו, נינים שלו, מיליארד נכדים היה לו.

אז מתושלח כשהוא נפטר אז השמש הלכה אחורה, ממערב למזרח. כי אברהם אמר לנמרוד, אברהם שאל את נמרוד מי ברא את העולם? אברהם שאל אותו, אני רוצה לדעת.

כמו אנוש פתאום הוא התבלבל, [והתחיל לחשוב] אולי אדם בא מהקוף? אולי הוא בא מחתול? אולי הוא בא מכלב? אולי הוא צמח מהאדמה? פתאום נהיה לו בלבולים, אחרי 930 שנה לבריאת העולם, הוא היה בן 695 התחיל להתבלבל להתבלבל להוא התבלבל, עד שהחליט שהוא

מהאריה, הוא איחר בדקה, ר' אליהו לופיאן אמר, אתם לא שמעתם את ר' אליהו לופיאן, הוא היה מדבר היו שומעים אותו ק"מ.

אז נביא פרשת נח, נח אמר להם יהיה מבול [בעוד] 120 שנה, הוא אומר [עוד] 120, זה לא יום יומיים, את מי מעניין מה שיהיה עוד 120 שנה, יגידו לך עוד 120 שנה יהיה מבול, צחקו עליו, את מי זה מעניין מה שיהיה בעוד 120 שנה, הוא אומר להם.

כל יום הוא אומר להם, כל יום הוא תוקע מסמר, הוא בונה תיבה ב120 שנה, תיבה בונים ביום, [-] עושה את זה בשעה, תן לו כמה קרשים, 300 אמה [אורך], 300 אמה גובה, ו500 אמה רוחב, אז עושים את זה בשעתיים, אתה יודע נגרות? אז שובו בנים יבנו את זה בשעה, תיקח את כל הסדרנים יבנו את זה בשעה,

ברא את העולם, מרוב

הבלבולים הוא הגיע למסקנה אני בראתי את העולם, אני בראתי את אדם הראשון, אני לפני כולם, וכולם האמינו לו, מה שתגיד יאמינו לך, אנשים מאמינים לכל שטות, לכל שטות הם מאמינים, אבל זה היה 8 שנים, "אז" אז הוחל לקרוא, כתוב ולשת יולד גם הוא, ויקרא שמו אנוש אז הוחל, "אז" זה שמונה, ו'שמו אנוש' זה 703, שב703 הוא כבר עשה תשובה, ב695 הוא כבר, הוא אמר אני בראתי את העולם, ובדיוק אחרי 8 שנים הוא כבר התחרט, אבל זה כבר לא עזר, עד היום העולם הוא מדורדר, עובדים עבודה זרה, נצרות, אסלם הכל זה אגו, הכל זה עבודה זרה, הכל זה

להתיר עריות²⁰.
 "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה [בַּא נח ... אֵל הַתְּבֵהָ]" (בראשית ז, יג), אז "[וַיִּהְיֶה] לְשִׁבְעַת הַיָּמִים [וַיְמִי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ]" (בראשית ז, י), מה זה "לשבעת הימים"? שה' דחה את זה לשבע ימים אולי יעשו תשובה, אומרת הגמרא בסנהדרין שהשמש הלכה אחורה, שבע ימים הלכה אחורה, ממערב למזרח.

כמו אבא תחינה²¹, אבא תחינה חסידא היה ערב פסח, ופעם לא היה נעליים כמו היום, היום יש אביחי מחלק נעליים, (אני לא יודע אם אתם מקבלים את זה, אבל הוא עושה את שלו), נעליים חדשות פסח, סוכות, 3 פעמים בשנה הוא מחלק נעליים, חג השבועות,

❁ מראי מקומות והערות ❁

מתחייב בנפשי מה עשה המליך יצר טוב על יצר רע והכניסו למוכת שחין לעיר ובא ונטל את חבילתו ונכנס עם דמדומי חמה והיו הכל תמהין ואומרים זה הוא אבא תחנה חסידא אף הוא הרהר בלבו ואמר תאמר שמה חללתי את השבת באותה שעה הורח הקב"ה את החמה דכתיב (מלאכי ג') וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה וגו' באותה שעה הרהר בלבו ואמר תאמר שלא נתקבל שכרי יצתה בת קול ואמרה לו לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב ייך כי כבר רצה האלהים את מעשיך נתקבל שכרך:

²⁰ סְנֵהֲדִין סג, ע"ב
 אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב יוֹדְעִין הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּעִבּוּדַת פּוֹכְבִים שְׂאִין פֶּה מִמָּשׁ וְלֹא עָבְדוּ עִבּוּדַת פּוֹכְבִים אֶלָּא לְהַתִּיר לָהֶם עֲרִיּוֹת בְּפִרְהֶסְיָא.
²¹ מדרש רבה קהלת פרשה ט פסקה ז
 אבא תחנה חסידא נכנס לעירו ערב שבת עם חשיכה וחבילתו מונחת לו על כתפו ומצא מוכה שחין אחד מוטל בפרשת דרכים אמר ליה ר' עשה עמי צדקה והכניסני לעיר אמר אם אני מניח חבילתי מהיכן אתפרנס אני וביתי ואם אני מניח את מוכה שחין אני

אז אומר פלח הרימון, למה הלכו בלי נעליים? כי האדמה הייתה קדושה, כי ארץ ישראל זה קודש קודשים, מי שבארץ ישראל הוא בקודש קודשים, כאן נמחלים כל העוונות, כל ד' אמות שאתה הולך נמחלים כל העוונות.

עכשיו היה יום כיפור, נמחלו כל העוונות, וההקפות קרעו את הפתקים, מי שהיה לו פתק לא טוב קרעו לו, אומרים פתקא טבא, מהושענא רבה אומרים פתקא טבא.

למעשה מיום ראשון של סוכות אומרים כבר פתקא טבא, ואת הפתקים כותבים בהושענא רבה, וה' קורע אותם, [ה'] מוכן לקרוע אותם כל רגע, אם אדם עושה תשובה אפילו היום הוא יקרע אותם.

אבל בהקפות, הרב'ה אומר בשמחה אדם עושה תשובה, כי עיקר התשובה שאדם עושה זה בשמחה, (תורה) קע"ח שאדם רוקד, אז הוא רוקד נתת שמחה בליבי, שמחת עולם על ראשם, צריך שראש ישמח, והלב ישמח, השמחה צריכה להתפשט בכל

(אתה קבלת פעם נעליים? אתה עוד לא קבלת, אז אני יגיד לו שידאג שלכולם יהיה נעליים).

אז קוראים לו אביחי, הוא מחלק נעליים בחינם, אמרתי לו אם אתה היית בזמן של יוסף הצדיק לא היו מוכרים אותו, היית מחלק נעליים בחינם, כתוב: "ואביון בעבור נעליים", למה מכרו את יוסף? כי לא היה להם נעליים, הם הלכו בלי נעליים, מגיל אפס בלי נעליים, יוסף הוא בגיל 17, וראובן הוא שש שנים יותר מבוגר, הוא נולד שנה אחרי החתונה, אז שש שנים הפרש, אז אם יוסף הוא 17, כמה זה 17 ועוד שש? 23, 23 שנה הוא הולך בלי נעליים, מהיום שהוא נולד.

בליל ראש השנה, ומי שבא לרכנו זה צדיקים גמורים, גם הנלווים אליהם, הרבי'ה אומר אני מעביר את כולם בלילה הראשון, האמת שכבר בליל סליחות הוא מעביר אותנו, ר' נתן אמר אם לא באת לסליחות [של ליל זכור ברית] זה לא שווה²², אז בליל סליחות כבר הרבי'ה מעביר את כולם, מכל הגלגולים. כי ר' אליעזר אמר לר' עקיבא²³,

הרמ"ח איברים ושס"ה גידים.

אז שמגיע הושענא רבה נמחלים כל העוונות, זה כבר החותם השלישי, החותם הראשון זה בליל ראש השנה, צדיקים גמורים נחתמים לאלתר, זה

מראי מקומות והערות

מרוחק ד' אמות א"ל למה באתם א"ל ללמוד תורה באנו א"ל ועד עכשיו למה לא באתם א"ל לא היה לנו פנאי אמרו להן תמיה אני אם ימותו מיתת עצמן אמרו לו ר' עקיבא שלי מהו אמרו לו שלך קשה משלהן נטל שתי זרועותיו והניחן על לבו אמרו אוי לכם שתי זרועותיי שהן כשתי ספרי תורה שנגללין הרבה תורה למדתי והרבה תורה לימדתי הרבה תורה למדתי ולא חסרתי מרבתי אפילו ככלב המלקק מן הים הרבה תורה לימדתי ולא חסרוני תלמידי אלא כמכחול בשפופרת ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות בבהרת עזה ולא היה אדם ששואלני בהן דבר מעולם ולא עוד אלא שאני שונה שלש מאות הלכות ואמרי לה שלשת אלפים הלכות בנטיעת קשואין ולא היה אדם שואלני בהן דבר מעולם חוץ מעקיבא בן יוסף פעם אחת אני והוא מהלכין היינו בדרך אמר לי רבי למדני בנטיעת קשואין אמרתי דבר אחד נתמלאה כל השדה קשואין אמר לי רבי למדתני נטיעתן למדני עקירתן אמרתי דבר אחד נתקבצו כולן למקום אחד אמרו לו הכדור והאמום והקמיע וצדור המרגליות

²² שיה שרפי קודש חלק ב בתשד פ'עם, קְשָׁחַל רֵאשׁ הַשְּׁנָה לְהִיּוֹת בְּלִיל יוֹם שְׁנִי, יֵצְאוּ אֲנִישׁי טַעֲפְלִיק מֵעִירָם לְנִסְעַ לְאוּמָאן בְּמוֹצָאי שַׁבַּת קֹדֶשׁ, וְאֵת הַסְּלִיחוֹת שֶׁל עָרֵב רֵאשׁ הַשְּׁנָה הַנִּקְרָא אִים "זְכוֹר בְּרִית" אָמְרוּ יַחְדוּ בְּכַפֵּר "פְּאֵלְאֲנָקָע" הַקְּרוֹב לְאוּמָאן, וְרוֹב אֲנִישׁ מִשְׁאָר הָעִירוֹת הַקְּדִימוֹ לְבֹא כְּכָר עַל שַׁבַּת, בְּכָדִי שְׂיֻכְלוּ לִמְרָם גַּם אֵת הַסְּלִיחוֹת בְּאוּמָאן. וּכְשֶׁהִגִּיעוּ אֲנִישׁ מְטַעֲפְלִיק לְאוּמָאן, גָּעַר פְּהֵם מִוְהַרְיָת וְאָמַר לָהֶם: "אִם כִּךָ אַתֶּם נוֹהֲגִים לְבֹא לְרֵאשׁ הַשְּׁנָה, טוֹב יוֹתֵר בְּכָלֵל לֹא לְבֹא!". "אֵיידֶער אַזָּא רֵאשׁ הַשְּׁנָה אִיז בְּעֶסְעֶר אִין גַּאנְצֵן נִישֵׁט!".

²³ סנהדרין סח, ע"א תניא כשחלה ר' אליעזר נכנסו ר' עקיבא וחביריו לבקרו הוא יושב בקינוף שלו והן יושבין בטרקלין שלו ואותו היום ע"ש היה ונכנס הורקנוס בנו לחלוץ תפלוו גער בו ויצא בנויפה אמר להן לחביריו כמדומה אני שדעתו של אבא נטרפה אמר להן דעתו ודעת אמו נטרפה היאך מניחין איסור סקילה ועוסקין באיסור שבות כיון שראו חכמים שדעתו מיושבת עליו נכנסו וישבו לפניו

עבודה זרה, הפסיקו לעבוד עבודה זרה, כולם רצו כבר להתגייר אומר הרמב"ן ולכן יעקב כועס עליהם.

כי [לכאורה קשה למה יעקב קילל את שמעון ולוי על שהרגו את בני העיר שכם והצילו את דינה], יעקב צריך להגיד תודה רבה, שחררו לך את הבת, היא הייתה מהחטופים, היא הייתה בחאן יונס או ברפיח, אני לא יודע בדיוק באיזה בונקר, היא הייתה שם מתחת לאדמה, בתוך מנהרה צרה, שם החביאו אותה, רצו עשר אלף מחבלים בשבילה, ביבי לא הסכים, אמר חמש אלף, בסוף ביידן אמר 8000, היא הייתה מהחטופות, דינה. כמו יוסף, היה מהחטופים, גם דוד היה מהחטופים, בשביל דוד רצו

היית בא לכל השיעורים לא היית צריך מסרקות של ברזל, כי הוא היה צריך לתקן את זמרי, היה לו ניצוץ מזמרי²⁴, ור' חנינא בן תרדיון היה לו ניצוץ משכם²⁵.

כי הרמב"ן אומר שכבר כולם רצו לעשות תשובה, בהתחלה הם מלו לשם חתנות, אבל כיון שכבר מלו אז כבר החליטו להיות יהודים, ולכן היה אסור להרוג אותם, כי כבר שמרו שבת, תחומין, מטבע תיקן להם, יצאו מתאוות ממון, לא עניין אותם בכלל הכסף, ומרחצאות,

מראי מקומות והערות

(הַאֲרִיז"ל) זלה"ה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ זְמַרִי נִתְגַּלְגַּל בְּרַבִּי עֲקִיבָא, וְהַכִּד אֶלְף שְׁמִתוֹ בַּפְּגוּפָה הָיִי הַכִּד אֶלְף תְּלֻמִּידִים לְשַׁל רַבִּי עֲקִיבָא שְׁמִתוֹ בֵּין פְּסַח לְעֶצְרַת. וְאַשְׁתִּי טוֹרְנוֹסְרוֹפוּס הָיְתָה גְּלָגוּל פְּזִבִי עֶצְמָה, וְנִתְגַּיְרָה וְזָכְתָה לְהַעֲמִיד אֶת יִשְׁבִּתּוֹ שְׁזָהוּ הָיְתָה אֶחָד מֵהַגְּדָרִים שֶׁהָעֶשִׂיר אֶת רַבִּי עֲקִיבָא

²⁵ שער הגלגולים - הקדמה לו

גם א"ל מורי זלה"ה, כי ר' חנינא בן תרדיון, ר"ת רחב"ת, ונרמו בפסוק והארץ הנה רחבת ידיים לפניכם בענין שכם ודינה:

ומשקולת קטנה מהו אמר להן הן טמאין וטהרתן במה שהן מנעל שעל גבי האמוס מהו אמר להן הוא טהור ויצאה נשמתו בטהרה עמד רבי יהושע על רגליו ואמר הותר הנדר הותר הנדר למוצאי שבת פגע בו רבי עקיבא מן קיסרי ללוד היה מכה בבשרו עד שדמו שותת לארץ פתח עליו בשורה ואמר אבי אבי רכב ישראל ופרשיו הרבה מעות יש לי ואין לי שולחני להרצותן:

²⁴ חֶסֶד לְאַבְרָהָם הַכֹּהֵן

עוד מצאתי פתוב בין דברי האלהי פמוהר"ר תיים ויטא"ל ולא ידעתי אם הוא ממרה"א

20 אלף מחבלים. ארדואן [נשיא טורקיה] שישחררו לו

את הבת. הוא (- יעקב) אמר מה צריכים להרוג את כל שכם, בשביל ילדה אחת הורגים עיר שלמה? בשביל ילדה אחת? בסדר, אין דבר כזה, עכשיו נבוא לקייב, יחטפו איזה ילדה, נהרוג את כל קייב, נחסל את כל קייב!?

[האחים הקי] הם הגיעו למצרים, חטפו את בנימין, כל יום חוטפים ליעקב ילד אחד, חטפו לו את בנימין, איפה בנימין? גמרנו, הוא בשבי, כלוא, לא תקבלו אותו, מצאנו את הגביע אצלו, אולי מישהו שם את זה? אולי זה נפל בטעות? אותי לא

כולם היו חטופים, אתם לא לומדים חומש, אתם לא יודעים היסטוריה, אתם חושבים שרק היום יש חטופים, חטופים זה כבר... כבר יעקב אבינו חטפו לו את הבת, רצו בשבילה עשר אלף מחבלים, ואחרי זה לקחו את דוד המלך, חטפו אותו, רצו 20 אלף מחבלים, ביבי התפשר על חמש [אלף], ביידן אמר תתפשר על 8 [אלף], אז הגיע א-סיסי הראש ממשלה של מצרים, אמר 10 [אלף], גמרנו. במקום 20, 10.

אבל ליעקב היה דרכון טורקי, כי הוא היה גר בחרן 20 שנה אז סידרו לו דרכון, אז הוא דיבר עם

יש שיחות ברוחא [בירת קטר], כל יום יש התקדמות, כל יום כבר מתקדמים, בינתיים הולכים אחורה, הציונים רק הולכים אחורה.

אז בנימין היה מהחטופים, דינה מהחטופות, אפילו רבנו היה מהחטופים, אני לא רוצה לספר על רבנו, זה לא נעים לי, חטפו אותו אוניית מלחמה ערבית, ורצו למכור אותו לאיזה שיח', הקפיטן רצה למכור אותו לשיח', [והרב'ה אמר] אני כבר התכוננתי [שיקחו אותי למקום] שלא יהיה לי סידור, ואני לא אדע אפילו מתי יום כיפור אני לא אדע, לא יהיה לי לוח שנה, אני כבר התכוננתי [לקיים מצוות תפילין] כמו יעקב אבינו, שבמקלות הוא קיים את התפילין, ב'מחשוף הלבן ולו וערמון'²⁶.

מעניין, מצאנו את הגביע אצלו, תדעו לכם הנער הזה יהיה לי עבד, ואתם עלו לשלום, גמרנו הוא נהיה מהחטופים, אז רצו 30 אלף מחבלים, אז אני הייתי נותן 30 אלף, לא אכפת לי, בשביל בנימין, בסוף התפשרו על עשר, ביידן הסכים על 20, אז זה נקרא התקדמות, זה נקרא שכבר היה התקדמות במשא ומתן, עכשיו

מראי מקומות והערות

יוליכו אותו לאיזה מקום על הים שאין שם יהודי ומכרו אותו שם, ומי ידע מזה? והיה לו צער גדול, איך יוכל לקים שם את מצוות התורה? והתחיל לחשב בדעתו בענין זה, עד שזכה שבא על השגה שיוכל לעבד את השם יתברך אפלו כשלא יוכל, חס ושלום, לקיים המצוות. כי השיג את העבודה של אבות העולם שהיה להם קדם מתן תורה, שקימו כל המצוות אף על פי שלא עשו את המצוות כפשוטן. כמו יעקב אבינו שקיים מצות תפילין

²⁶ שבחי הר"ן - אות כב

וגדל עצם הסכנות שהיה להם בחזירתם אי אפשר לספר. כי היו על הספינה הזו של מלחמה שהיתה מלאה ישמעאלים. והם היו רק שני יהודים לבד. ודרך הישמעאלים, בפרט אנשי מלחמה, לתפס יהודים ולמכרם במרחקים לעבדים. והיה לרבנו זכרונו לברכה פחד גדול מזה:

ואמר: שהתחיל לחשב בעצמו מה יעשה אם

והם אמרו לו [לפני שתלו אותנו], מה אתה רוצה לפני המוות, משאלה אחרונה, כי הגרמנים הם אנשים אדיבים, הוא אמר אני רוצה להניח עוד פעם תפילין, אז התפרצו, הביאו צלמים צילמו אותו, צריכים לחפש את התמונות, הוא עומד על השולחן על החבל, ועם התפילין, והוא מתחיל להגיד [את התפילה לפני הנחת תפילין], יהי רצון מלפניך, והוא אומר את זה בדבקות, ונתן לי חיים ארוכים', הוא מתחיל לחשוב, 'חיים ארוכים', 'חיים ארוכים', 'חיים ארוכים'.

הגרמני, הגסטפו שם שואל את היהודים, הם הביאו את כל המחנה לראות איך שתולים אותו, לכבוד התפילין תולים אותו על עץ גבוה, הביאו את כל היהודים לראות, הוא שואל אותם מה זה 'חיים ארוכים'? הוא אומר 'לאנג לייבן', (היה לו עניבה יפה, אני מבין, עם עניבה יפה אפשר לחיות חיים ארוכים, כל אחד צריך לראות שיהיה לו גם כן עניבה, יהיה לך עניבה אז תוכל לחיות עד 120), אני חושב שהוא

אז לוז זה תחיית המתים, על ידי תפילין אפשר לזכות לתחיית המתים, על ידי לוז! כמו הסיפור על וולס, וולס היה חטוף, היה באושוויץ, והוא הניח תפילין, וכולם החביא תפילין בסתר, וכולם הניחו תפילין, פעם תפסו אותו על חם שהוא הניח תפילין, זה העבירה הכי גדולה, חייבים מיתה, מיד העמידו אותו על שולחן [כדי לתלות אותו], קשרו לו חבל, קשרו את החבל לאיזה עץ, לאיזה עמוד.

כי אצל הגרמנים העניבה הולכת למעלה... (- חבל התליה), קוראים לזה שניפץ, אצל הליטאים העניבה הולכת למטה, אבל אצל הגרמנים העניבה הולכת למעלה, זה עניבה יפה כזאת, אולי אדומה, אולי ירוקה...

מראי מקומות והערות

בדרך זה כשהיה אנוס שם במקום שימכרו אותו חס ושלום. (צח):

על ידי המקלות אשר פצל כידוע (צז) וכיוצא בה, עד שהשיג איך לקים את כל המצוות

הגאון [מווילנא] אמר, הגאון לא הניח רבנו תם, [הוא אמר] אם צריך להניח רבנו תם, אז נניח 64 סוגים, יש 64, פתוחות וסתומות, ואת התגין איך לעשות, ואת הסדר [הפרשיות], אם יקוק, יקוק אפשר לעשות 12 צירופים, ועל כל אחד ארבע זה 48, רבנו תם ורש"ש וראב"ד אז זה כבר 48, אתה עושה עוד 16 זה 64, אז 64 סוגים, אז זה כתוב במעשה רב [שכך אמר הגאון מווילנא]. וגם החפץ חיים לא הניח רבנו תם, רק בשנה האחרונה, אז ר' יעקב הוטנר ראש ישיבה תורה ודעת גם הוא התחיל להניח תפילין רק בשנה האחרונה, רבנו תם.

עוד חי היום, הוא המחותן של גולדברג, אברהם גולדברג. טוב, אז מצלמים אותו, והוא אומר 'חיים ארוכים', 'חיים ארוכים', הוא צועק.

[כשאומרים תפילה זו מדי יום] צריכים לחזור [על המילים]: 'חיים ארוכים', [וכך נוהג מורינו הרב לחזור על מילים אליו כמה פעמים באמירת התפילה זו], ולדעת שבזכות תפילין זוכים לחיים ארוכים, לגמור את כל ה-120 שנה, צריך להניח חמש זוגות, כמה שיותר, החבדצקער הניח שלוש זוגות, אנחנו מניחים חמש, הראב"ד והרש"ש כי יש כל מיני שיטות, [פרשיות] פתוחות וסתומות.

אס אס, עם פלפלים משולשים, עם העיטורים, קצין יותר גבוה, הוא אומר: למה תולים אותו? הוא שואל למה, הוא עומד על השולחן, הנה כל המחנה, אומרים: כי הוא הניח תפילין, [אמר הקצין:] על תפילין צריכים לחתוך אותו חתיכות חתיכות, מחר נחתוך אותו, בתשע בבוקר, חתיכות חתיכות. שמונה בבוקר הגיע פקודה להביא אלף איש מהמחנה, הכניסו אותו ברשימה, הם (- אילו שהכניסו אותו לרשימה) לא ידעו שצריכים לחתוך אותו, הגיעו בתשע הוא כבר לא נמצא, בסוף הוא מצא את האס אס הזה, זה היה יהודי, הוא פגש אותו באחד המחנות, זה וואלס, הוא עשה נעשה ונשמע, הוא עשה את [אירגון] ערכים, אז על ידי תפילין זוכים לחיים ארוכים.

[השיעור נכתב כולו ולא זכינו להכניסו בשלימות. ועוד חזון למועד].

אז צריכים להניח 64 זוגות²⁷, על ידי התפילין זוכים לחיים ארוכים זוכים להשלים את כל 120, אדם לא צריך למות, אדם מגיע לשובו בנים אסור לו למות, אין דבר כזה, מי שימות ישלם קנס, בצ"לה משלמים קנס אני חושב עד היום, כי אין כבר מקום לקבור את המתים, אז המשפחה צריכה לדאוג שהאבא לא ימות, או הסבא לא ימות. אם לא, משלמים קנס, מאה אלף דולר, לא יודע [כמה]. אז מי שימות לפני 120 ישלם קנס, לא תהיה ברירה, שובו בנים צריכים לחיות עד 120 אפילו 130 לא משנה, 140.

אז כל זה מדברים כאן עכשיו [על הר' וואלס], אז הוא עמד על השולחן עם העניבה למעלה, והוא צועק 'חיים ארוכים', והוא חוזר על זה, חוזר על זה. והגרמנים משתגעים, כמה הוא חוזר על מילה אחת, אומרים לו, זה לאנג לייבן, ואז עובר אחד

מראי מקומות והערות

מבאר הסיבה, שכיוון שעל ידי תפילין זוכים לחיים ארוכים צריכים להניח כמה שיותר [סוגים].

²⁷ [נראה הכוונה שאדרבה לא מפני שיש 64 אפשרויות מניחים רק רש"י, אלא אדרבה כל כמה סוגי זוגות שאפשר להניח יותר טוב, ואפילו 64 זוגות. ונראה שבהמשך דבריו הק'

שבת לך לך מוגה תשפ"ה

בעיסה) כי היא שכחה איפה היא שמה את זה.

(אח"כ שאלו מה פירוש העניין שהרב אמר זה חכמה זה להבין את הדבר ובינה זה לפתח את זה והדעת זה לחבר ביניהם, ואת זה אין לאישה, איך לחבר את החכמה והבינה)

הרב שאל בחור, נפגשת? כי צריך לספר את הכל בפגישה, את רש"י. זה רש"י בפרק כ"ד, זה כד ככה אפשר לזכור את זה, זה פרק כד על הכד שכתוב שם 9 פעמים כד זה גימטרייה אריה. שלחו את אליעזר לעשות שידוך, איך שולחים מישהו נגד השידוך, ללכת לעשות את השידוך? שהוא עצמו נגד! כי הוא היה לו עין רעה, הוא ראה את עשיו, רואה את חטא העגל, את הלוחות נשברים אז הוא מביא צמיד להצמיד את הלוחות, כי עשיו הוא רק הקליפה של יעקב, בכל רשע יש ניצוץ של צדיק, ר' עקיבא היה לו ניצוץ של זמרי.

בן אדם לא יודע אולי הוא גלגול של זמרי ורחב"ת (ר חנניה בן תרדיון) זה גלגול של שכם הוא, כי היה אסור להרוג אותם, הרמב"ן

אחרי שחרית לפני קריאת התורה ספרו לרב על הפרעות באמסטרדם, הרב ענה הם גרמו לעצמם, כלומר מכבי גרמה לעצמה את כל האנטישמיות, הולנד כולם אנטישמים, שהיינו באמסטרדם ראינו איזה אנטישמים, היה אפשר למשש את האנטישמיות שבאור למה ללכת לשם? היו 3000 איש, שישחקו פה בארץ! יש פה אצטדיון טדי אפשר לשחק גם פה במגרש, למה שם?.

אני בגיל 15 שיחקתי 3 שנים כדורסל אבל כל פעם שקלעתי לסל הייתי אומר שזה הכל ה', שרק ה' יכול לעשות שזה יכנס בדיוק, עד שהבנתי איזה תענוג זה ללמוד גמרא, אז החלפתי את זה ללמוד גמרא, זה התענוג הכי גדול.

מישהו שאל את הרב, איך זוכים לזה? הרב ענה כשמבינים (את הגמרא), הנה עכשיו למדת איתי גמרא על האלמנה, כן, שלא משיבעים אלמנה בסיפור של הדינר, (שהיא נהנתה מהריוח של הדינר

לומדים שצריך להגיד דרשה
כבר המצוה.

עכשיו הוא (- הרב נחמן מנחם) הביא
לי את כל החשבונות, זה נכון
החישוב הזה, כי כתוב "ועבדום
ועינו אותם 400 שנה" זה
מהולדת יצחק, אבל למה
"ומושב בני ישראל אשר ישבו
בארץ מצרים 430 שנה", [הרי עם
ישראל לא ישבו במצרים 430 שנה], אתה
כתבת את הפסוק הזה? אז הוא
עכשיו תרץ שזה מאז שאברהם
ושרה ירדו למצרים אז זה התחיל
העינוי, כי לקחו לאברהם את
אישתו, זה כבר הגלות כי הוא
לא ידע שיחזירו לו אותה, זה
ייסורים נוראיים, אנחנו יודעים
שהחזירו לו אותה, אבל הוא לא
ידע כמה זמן שזה הגלות, זה 70
שנה ועוד 70 ועוד 70 לא
יודעים, מתי זה יגמר, עוד 43
שנה? זה כבר 2000 שנה
מהחורבן, אז כבר ידעו שיכנה
הבית השלישי, כי מי שפה
שיתחייב לחיות לפחות עוד 43
שנה על כל יום פחות יצטרכו
לשלם 100 דולר, בזה נשלם את
ההדפסה, בן כמה אתה? 28 אז
לא מספיק עוד 42 שנה צריך עוד

כותב שהם כבר חזרו בתשובה
אז היה אסור, אבל לפי הרמב"ם
זה היה מותר, כי למה יעקב
כועס עליהם? שאין להם נחלה,
הוא היה צריך להודות להם, הם
הצילו את הבת שלו, כי הוא יכול
לדבר עם ארדואן שיכול לפעול
להוציא אותה, הוא גם יכול
להגיד שם קדוש, כמו עמרם בן
דואן שנפל הקיר של המערה
וכמו ר' המנונא בסוף האדרא
שאליהו הנביא הוציא אותו
מבית הכלא. אם הוא רוצה, הם
ידעו להגיד שם קדוש אם צריך.

החידושי הרי"ם כותב שזה היה
הדרשה של הבר מצוה של
שמעון ולוי, כי שמעון היה בן
13 ולוי היה בן 12 וחצי, או ג'
חודשים יותר, כי יש מחלוקת
כמה זמן היה בן השבטים, ו'
חודשים או ט' חודשים, אז היה
להם בר מצוה ביחד, אז מפה

60 שנה אחרי זה.

אז זה כבר הגלות, לחכות, לא יודעים עד מתי, אבל 400 שנה למה זה נחשב לגלות, כי מאז שנולד יצחק, ישמעאל כל הזמן עינה אותו.

לחדושי הרי"ם היו לו צרות מהחולקים אז אמרו לו למה אתה לא מעיף את החולקים? הוא אמר אם אני יעיף אותם יבואו חולקים יותר גרועים, אותם אני כבר מכיר.

עשינו את כל החשבונות²⁸, כי

מראי מקומות והערות

נפלו מסגולת התולדות כנודע וחתם מטטרון לשירותו של חנוך וחבריו ואדם לשירותן של אבות שהיה באמנה אתם

ואמנם האבות כמו גרים ותרנו לדוד משלהם אברהם חמש שנים שלא הגיע לשנותיו של יצחק ועקב כ"ח שלא הגיע לשנות אברהם ויוסף במקום יצחק ותר ל"ז שנה שלא הגיע לשנות יעקב והיה מספר כולם שבעים שנה כמבואר בזוהר והוצרך ליכנס יוסף במקום יצחק שהרי יצחק הצדיק דין המיתה על עצמו בעקדה בשנת ל"ז שלו יעויין מאמר אם כל חי בסופו.

וכן התושבים אשר זכרנו שהיו מבחר הדורות ההם מצינו לירד שותר אצלו ל"ח שנה ומתושלה ל"א שחסרו לכל אחד מהם מן האלף וחנך למלוי ימינו ושנותיו שהוא שר העולם היה די שישלימו לימות החמה יום לשנה ואין הסבוב משתלם לחמה אלא בשס"ה ימים זרביע בקרוב שהוא חלק מסויים וחשוב שנה בשירותו של חנוך שכן היה ראוי לחיות שנות מספר ש"ם יד"ד כטעם שמו כשם רבו האמור במטטרון והיינו שדי והוי"ה במלוי שוה לשרשו זכרנוהו בחלק השני פרק ל"א וכתבי כי שמי בקרב"ו בגימטריא ש"ו דל"ת באמצע רומזת לארבע אותיות שהם כשם שד"י בהעלם וגלוי בשם מלא כדאמרן. ועל זה נאמר בדוד גר כאברהם וחבריו תושב כחנוך וחבריו הוי ככל אבותי. ואמר גר אנכי עמך שמורה על ההווה אבל תושב יתקיים במשיחנו או יהיה עמך

²⁸ ספר עשרה מאמרות - מאמר חקור דין - חלק ד פרק ג

... וגם דוד מלך ישראל שיצא מרות המואביה גר יחשב כמותה אלא שהוא מתיחס גם אחרי רד חנוך ומתושלה שהיו תושבים כטעם צדיק בן צדיק וכתבי טובה חכמה עם נחלה כי אין דהוי אצלם כלל ודוד תושב דוגמתם. כי אמנם אדם הראשון שייר משלו שבעים שנה לדוד בשעה שבקש רחמים על עצמו שלא יתקיים עליו גור דינו ביום החטא ממש אלא ביומו של הקב"ה בכדי שיוכל לעשות תשובה וקבל עליו תענית כל ימיו שהיו תתק"ל שנה כמנין תענית ... והנה קודם החטא כדאי הם לו אלה השבעים שנה לאבינו הראשון להשלמת האלף לחיות בהם כצדיק גמור ויחי עוד לנצח לא ראה השחת ואחרי החטא גם כן דידיה הוו בחמלת ה' עליו כי חפץ חסד הוא להאריך אפו עד סוף אלף שנה עם בין השמשות אך כמו בעל תשובה ואף על פי שנמלך ושיירם לדוד מכל מקום היה צריך סיוע כי אין חבוש מתייר עצמו וערביה דדוד ערבא צריך. ואמרו באגדה כי המתנה נכתבה בספר וחתמו עליה הקב"ה ומטטרון ואדם עד כאן. הנה הספר הזה הוא ספרן של צדיקים שנפתח בראש השנה ראשון וחתמו הקב"ה ומטטרון עדים בדבר ואדם הודה בחתימתו כאילו נחקרה עדותם בבית דין אי נמי חתם הקב"ה אשר בידו נפש כל חי וכתבי ואתה מחיה את כלם שיחיה את דוד אחרי

דוד המלך (זוהר במדבר קסה). לכן כנען, קיבל קללה שנהיה כושי, כי אי אפשר להיות כזה כושי מהשמש מהשיזוף.

(אז מישוהו אמר לרב מהתאוה) הרב אמר כן צריכים לצאת מכל התאוות, להתכוון להוציא נשמות קדושות, [צריך להגיד לפני כן שרוצים להמשיך] את נשמת משיח, את נשמת רבינו, להביא את חיזקיהו, וישעיהו וירמיהו וצדקיהו.

כי כל הנשמות בשוכו בנים זה מהאדם קדמון. האר"י כותב שכל הנשמות לפני המבול זה נשמות מאריך אנפין, לכן הם חיו 1000 שנה או 900, כי יש בזה ב' דעות, יש מי שאומר שכל הדור הזה חיו ככה, ויש מי שאומר שרק מי שכתוב חי הרבה.

[קטע זה אמר מורינו הרב אחרי שאמר שצריך להתפלל שיזכה להביא ילדים עם נשמות של צדיקים אמר:] אז כל דור יש נשמות כמו אברהם, כתוב אברהם-אברהם, יעקב-יעקב, שמואל-

יעקב חי 147 שנה, הוא נתן 28 שנה לדוד, ואברהם 5 ויוסף נתן 37 זה 70, ומתשולח ירד וחנוך, זה פעם שניה 70, ואדה"ר נתן 70 שנה זה פעם שלישית, מישוהו שאל למה ג' פעמים, הרב ענה כי דוד המלך לא אכל לא שתה ולא ישן. מישוהו אמר שהרב אמר בהולנד, שכל פעם היה צריך להיות בן רביעי אצל נח, ואצל אדה"ר זה קין והבל ושת, וקין עשה שלא היה בן נוסף.

זה לא נכון זה לא חם זה כנען, כי זה חידוש שלי, מה היה אכפת לו שיוולד בן רביעי, כל אחד [מהבנים של נח] יש לו יבשת שלימה, היה לו את אמריקה, כי 'שם' לקח את אסיה, ויפת את אירופה, וחם את אפריקה, זה לא מובן מה איכפת לו, מה איכפת לכנען, אלא עלה זית זה נשמת משיח, הנשמה של

מראי מקומות והערות

עלומיו לשמש במרום גם זקנתי כאבות העולם שזקנה קפצה עליהם:

משמש לפניו ולאחריו וכן הוא אומר על עצמו נער הייתי פירוש כחנוך שנבחר בימי

חבר'ה, הלכנו משם ממירון 12 שעות לגינוסר אז עברנו בדרך לקבוץ בחבקוק, אז העיפו אותנו כי ראו חבר'ה עם כיפות, פחדו שנחזיר אותם בתשובה. כי הם אומרים כאלה פרימיטיביים, החילונים אומרים זה ראייה שהעולם קיים מיליון שנה, אם יש כאלה פרימיטיביים כמו במאה שערים, זה ראייה לזה, כי הם נשארו מאז.

הלכנו [ממירון] עד גינוסר, הגענו לשם ב 8 שעות, אז ניגש אלי 'קולי' אמר לי יש פה איזה אחת שרוצה לדבר איתך, אני בחיים לא דיברתי עם בת, אמרתי לו, רק אם היא מוכנה להתחתן איתי, אז שאלו אותה, היא אמרה שהיא מוכנה, אז נפגשנו ג' שעות, חיכינו לטרמפים, דברנו דברי תורה.

כי הרבנית ידעה את כל הליקוטי מוהר"ן בע"פ, אז התחתנו ונפלתי בפח, כי [בהתחלה] כל פעם היא הייתה שואלת אותי אם למדתי ליקוטי מוהר"ן הייתי

שמואל, כי אין דור שאין בן כאברהם, אז צריך לכוון לנשמות האלה, להביא את אברהם את שמואל ואת יעקב.

כי אני הגעתי לרשב"י, אז רשב"י התעבר בי, אז אמרתי 40 דק' ברכת המזון, לא היה קשר לקברי צדיקים, היינו מזרחניקים, הכי פנאטיים, מתנחלים כאלה שאיכפת לנו רק להקים קיבוצים וישובים. כי הרבנית ראתה את ברכת המזון [שאמר מורינו הרב], אז היינו שם 100

רוצים לסגור את החידר, אבל לא יצליחו, אומרים זה הפושע הכי גדול.

אמרו שלקחתי מליארד דולר, אמרתי להם כן, אז אמרו [שצריך לשלם קנס] 13 אחוז, זה 138 מיליון, אז אמר אז מה אם הוא אומר, כל דבר הוא אומר, אתם לא מכירים אותי? אז הוא (- עו"ד רותם) הוריד את זה ל-2.5 מיליון, זה חמישים אלף כל חודש, כי החילונים מפחדים, שכולם יחזרו בתשובה.

היו שם [בשמחת תורה תשפ"ד בעוטף עזה] שתי מסיבות אחת ביום חמישי, קראו לזה NATURE זה אומר "טבע" והשניה הייתה "נובה", אז היו הרבה כאלה שחזרו בתשובה ביום כיפור, אז הם קבלו לשמור שבת, הם לא רצו להיות שם בשבת, הם נסעו לאשדוד, גם קנו כמה וודקות שיהיה שמחה [אבל שמרו שבת], אז הם נצלו, היה שם רק כמה

אומר כן²⁹].

לפני 70 שנה אני הייתי היחיד עם כיפה בחיפה, היום יש שם מיליון, שנסעתי ראיתי מלא עם טלית ותפילין, כי כולם רוצים לחזור בתשובה. הייתי בעזה מיד אחרי שמחת תורה, אז כולם רצו ציציטות, כי יודעים שהדבר היחיד שמגן זה רק הטלית והציציטת, אני גם נסעתי אחרי זה, אבל הגעתי רק לבארי, כי שמעו שהרב מגיע אמרו זה הפושע הכי גדול, עכשיו ביום שני הם

מראי מקומות והערות

ראשון רציני לנסוע לאחותי, אבל נסעו אחרי, אז חזרנו, כי היא לא רצתה שיבואו, עם כל החסידים, היא פחדה שיעיפו אותה מהשכונה, שם כולם חילוניים, זה הכי חילוניים, נוה שאנן בחיפה.

²⁹ כי אני תמיד אומר כן לכל דבר, נסעת לאומן? כן, לנסוע אחרי? כן! כי גם אם אני אומר לנסוע אחרי זה לא אומר שאפשר, כי זה בעיה, נסעת אחרי עם אופנוע, אז הם התהפכו, כי ניסו לברוח ממך, והשבוע ביום

והרב אמר כן הכל בזכות הכיפה,
אסור להוריד את הכיפה.

היה ביי"ס אחד בבאר שבע של
חילונים גמורים, הם לא ידעו
אפילו מה זה שבת, החילונים
הצליחו לעשות שיש כאלה שלא
יודעים כלום, אז אמרו להם
לבוא לשמור שבת, אמרו מה
יצא לנו מזה? אז אמרו להם
אתם תראו את הניסים, אם לא
במוצ"ש הזה אז בהבא. אז הם
באו בית ספר שלם עשו שבת
במצפה רימון שם אכלו איתם
סעודות שבת, שרו את כל
הזמירות, התפללו, ככה היו
איתם כל השבת, כולם כבו את
כל הטלפונים אין אבא אין אמא
אין כלום, אז מוצ"ש ב8 הדליקו
את הפלאפונים, שמעו שהוציאו
8 חטופים, אז הם חזרו בתשובה,
קבלו על עצמם לשמור שבת.

[השבוע בייארצייט רחל אימנו התכנסו נשים
במלון רמדה עם אמא של אחד החטופים בעזה
והתפללו יחד שיזכו לראות אות חיים ממנו,
ואחר ימים ספורים הגיעו לראשונה אחר
חודשים ארוכים הסרטה בה הוא נראה מדבר
ונראה בריא יחסית].

באמסטרדם, הם גרמו לעצמם,

טילים.

עכשיו באלפי מנשה היו כמה
חיילים מגולני שהתפללו ערבית
אז הם איחרו לחדר אוכל, לא
הכניסו אותם, כי מי שמאחר לא
מכניסים אותו, הם חשבו להגיע
ברגע האחרון והיו שם עוד כמה
חיילים דתיים שכבר נכנסו,
בדיוק הם יצאו לעשות מים
אחרונים, כי אין שם ברז בפנים,
אז הם נצלו, (כי אז הגיע לשם כטב"ם
היו שם 4 הרוגים והרבה פצועים).

מישהו סיפר לרב שאחד שם היה
עם כיפה גדולה והרסיסים
נשאר בכיפה, ולא עברו אותה,

כי למה ללכת לשם, כולם שם
מתחתנים עם ערבים, עדיף
שיחזרו לארץ.

אחרי הקידוש

לך לך זה גימטרייה 343, איך זה
יוצא? נכון עם 'אברם', לך לך' זה
343, כי 'לך לך' זה מאה, ואברם

והתקדשתם

אהבה אמיתית בין איש לאשה – היא בלי תאוה

שְׁאִין אֶהְבֶּה בְּכֻלָּ, סֵתֶם חַיִּים, דְּבַר ראשון לְגַרֵשׁ אֶת הַזְּבוּבִים מִהַבִּית וְגַם שְׁאֲרֵיֹת אוֹכֵל, אִז אִם בָּאִים לְבָשָׂר וְהֵם מְרִיחִים רִיחַ שֶׁל בָּשָׂר הֵם בָּאִים מִקְצֵה הָעוֹלָם, הַזְּבוּב וְהַנְּמִלָּה הֵם מְרִיחִים רִיחַ שֶׁל בָּשָׂר מִמְּרַחֵק שֶׁל קִילוֹמֶטֶר וְאִז הֵם בָּאִים שֵׁישׁ בָּשָׂר, וְאֶפִּילוֹ שֶׁכָּבֵר פִּינוּ אֶת הַבָּשָׂר אִז עֲדִיין הַזְּבוּב מִגִּיעַ כִּי הִיָּה שֶׁם רִיחַ שֶׁל בָּשָׂר, צָרִיף לְדַעַת שֶׁלְזָבוּב יֵשׁ אֶת הַחוּשׁ רִיחַ הַכִּי מִפְתָּח וְלִכְנָן פְּתָאוֹם הוּא מִגִּיעַ וְלֹא יוֹדְעִים מְדוּעַ, הוּא מִגִּיעַ זֶה מֵרָאָה שְׁאִין אֶהְבֶּה בְּבֵית זֶה הַרְבֵּה אוֹמֵר. אַחֲרֵי זֶה הַרְבֵּה אוֹמֵר שֶׁכֶּמֶה שֵׁישׁ יוֹתֵר אֶהְבֶּה אִז יֵשׁ פְּחוֹת יֵצֵר הָרַע, אֶהְבֶּה אֱמִיתִית מִבְּטֻלַת אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, וְשֶׁמִּבְטָלִים אֶת הַיֵּצֵר הָרַע אִז יֵשׁ אֶהְבֶּה אֱמִיתִית, כִּי כָּל מֵה שְׁאֲדָם בָּא לְעוֹלָם זֶה לְבַטֵּל אֶת הַיֵּצֵר הָרַע. כְּתוּב בְּאֶבֶן שְׁלֵמָה שֶׁל הַגְּאוֹן מוֹלִינָא שְׁאֲדָם רַק בָּא לְעוֹלָם לְבַטֵּל אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, רַק כְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע בְּשִׁבִיל זֶה הוּא בָּא לְעוֹלָם, אִם אָדָם חוֹשֵׁב שֵׁישׁ יֵצֵר הָרַע לְתַת

הַרְבֵּה מְדַבֵּר מִמֶּשׁ אֶהְבֶּת אִשָּׁה לְבַעֲלָה שְׁבֻזָּה תְלוּי כָּל קְבֻלַת הַתּוֹרָה. הַרְבֵּה אוֹמֵר בַּתּוֹרָה י"ד 'שֵׁישׁ שְׁלוֹם בֵּית הַתְּפִלָּה מִתְקַבֵּלַת', אִם אָדָם אִין לֹ שְׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, הַתְּפִלָּה לֹא מִתְקַבֵּלַת, אָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת חָיִל טוֹב גִּנְרָל טוֹב אָבֵל בְּבֵית הוּא לֹא יוֹדֵעַ מֵה עוֹשִׂים, הוּא לֹא מִבִּין מֵה זֶה בֵּית. אִז שְׁאֲדָם יוֹדֵעַ מֵה זֶה בֵּית שְׁצָרִיף שְׁיִהִיָּה אֶהְבֶּה בֵּין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, וְכִּי 18:00 כְּבֵר חֲשׂוֹף מִצָּרִים חֲשׂוֹף גְּמוּר, בִּי-18:00 כָּל אֶחָד יִלְמַד עִם אִשְׁתּוֹ מִ-18:00 עַד 20:00 אוֹ מִ-20:00 עַד 22:00 עַד שֶׁהֵרֵב מִגִּיעַ, אָבֵל יֵשׁ אֶהְבֶּה יֵשׁ שְׁמַחָה וְלוֹמְדִים לִיקוּטֵי הַלְכוֹת בְּיַחַד, לִיקוּטֵי מוֹהֲרָין, שִׁיחוֹת הַרְ"ן, חַיֵּי מוֹהֲרָין, כְּמֵה שֵׁישׁ יוֹתֵר אֶהְבֶּה אִז פְּחוֹת יֵצֵר הָרַע יְכוּל לְהִיּוֹת, זֶה בְּסֻעִיף אֶחָד. בְּסֻעִיף ב' יֵשׁ אַרְבָּעָה יְסוּדוֹת. דְּבַר ראשון אִם יֵשׁ זָבוּב בְּבֵית סִימָן שֶׁהָאֶהְבֶּה נִפְגְּמָה, דְּבַר ראשון לְרִאוֹת אִם יֵשׁ זָבוּבִים, לֹא יְתוּשִׂים, יֵשׁ זָבוּב לְסַלֵּק אוֹתוֹ כִּי הַזְּבוּב מֵרָאָה שֶׁהָאֶהְבֶּה נִחְלָשָׁה אוֹ

חֶלֶק בְּנֹה, כֹּל אֶחָד הֵיחָה בְּחֵטָא אֲדָם
הֶרְאִשׁוֹן וְכֹל אֶחָד צָרִיף לְבַטֵּל אֶת
הַיֵּצֵר הָרַע הַזֶּה לְשִׁבּוֹר אוֹתוֹ לְמַגֵּר
אוֹתוֹ לְהֶלְחֵם בּוֹ עַל יְדֵי צְעָקוֹת. רַבִּי
שְׁמוּאֵל שְׁפִירָא צָעַק בְּשִׁדְהָ בְּמַעֲרַת
צְדָקָהּוּ שְׁלֹשׁ שָׁנִים כֹּל הַלַּיְלָה
מֵאַחֲרֵי מַעֲרִיב עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר, וְהָיָה
שֵׁם גַּם מְקוּוֹה, שֵׁם טְבֵלוֹ, וְכִכָּה הִגִּיעֵו
לְוִתִּיקִין. אֲדָם בָּא לְעוֹלָם יֵשׁ כְּזֶה
לַיְלָה אַרְוֶה, אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת,
צָרִיף לְצַעֲוֹק כֹּל הַלַּיְלָה, רַבִּי שְׁמוּאֵל
שְׁפִירָא צָעַק כֹּל הַלַּיְלָה, לְצַעֲוֹק
צְעָקוֹת כֹּל הַלַּיְלָה. וְלִפִּי הָאֱהָבָה בֵּין
אִישׁ וְאִשָּׁה כְּמָה שֵׁיֵשׁ יוֹתֵר אֱהָבָה בֵּין
אִישׁ וְאִשָּׁה, כְּכָה אֲדָם יוֹכֵל לְפַעוֹל
יוֹתֵר פְּעוֹלוֹת, לְרַפָּא חוֹלִים וְלַהֲחַיֹּת
מֵתִים, הַכֹּל אֲפֹשֵׁר שֵׁיֵשׁ אֱהָבָה בֵּין
אִישׁ וְאִשָּׁה, אֲדָם יוֹכֵל לְהַחַיֹּת אֶת
כֹּל הַמֵּתִים בְּעוֹלָם, לְרַפָּא אֶת כֹּל
הַחוֹלִים, כֹּל זֶה בְּסַעֲיַף אֱהָבָה. (בֵּאֵר
בְּשִׁדְהָ).

לְנוּ חַיִּים לְתַת לְנוּ שְׁמִחָה אוֹ יֵצֵר הָרַע
עוֹשֶׂה אוֹתוֹ אוֹמְלָל, אִם יֵשׁ יֵצֵר הָרַע
אִז אֵין שְׁמִחָה בְּבֵית וְאֵין אֱהָבָה בְּבֵית
וְצָרִיכִים לְמַגֵּר אוֹתוֹ, וְלִכֵּן כּוֹתֵב
הַקְּדוֹשֵׁת יוֹם טוֹב שְׁשֵׁרָה שְׁאֵלָה אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי לֹא מְבִינָה מָה
אַתָּה עוֹשֶׂה אִתִּי, אֲנִי כֹבֵר תְּשַׁעִים
שָׁנָה עוֹבְדָת עַל קְדוּשָׁה, שְׁרָה עֲבָדָה
עַל קְדוּשָׁה לְצִאת מֵהַיֵּצֵר הָרַע, עַל זֶה
צְדִיקִים עוֹבְדִים, וְעַכְשֵׁיו אַתָּה מַחֲזִיר
אוֹתִי לְגִיל שְׁתִּים עֶשְׂרֵה לְגִיל עֶשְׂרִים,
מָה עֲשִׂיתָ לִּי, אִז אוֹמֵר הַקְּדוֹשֵׁת יוֹם
טוֹב אֲבָא שֶׁל הַרְבֵּיָה מִסֵּאטְמֵר ר'
יוֹאֵל, שְׁזֶה צָרִיף לְהַיִּוֹת, לְהַבִּיא יֵלָד
בְּלִי יֵצֵר הָרַע זֶה נִקְרָא שְׁאֵתָה כֹּבֵר
מְלֵאךְ, וְהַיֵּצֵר הָרַע זֶה שְׁבִירַת כְּלִים,
כֹּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּשְׁבִירַת כְּלִים
וְצָרִיף לְשִׁבּוֹר אוֹתוֹ, זֶה לֹא קוֹנֵץ
שְׁתִּיוֹלָד בְּלִי יֵצֵר הָרַע וְתַהֲיָה מְלֵאךְ,
אִז לֹא יֵצֵא מִמֶּךָ כְּלוֹם, הַיֵּצֵר הָרַע זֶה
קְלָקוֹל בְּבִרְיָה שֶׁלְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ

הַפְרֵשָׁה

בְּמִשְׁנֵת מוֹרֵיד הַרְבֵּי

למה ה' נגלה דוקא ב"אלוני מומרא"?

שווארמה, מה זה בגיל שמונה ימים חותכים ילד? זה רק גילוי של התורה הקדושה, על פי שכל ועל פי טבע אין דבר כזה לחתוך ילד בגיל שמונה ימים, כמה מדענים גילוי שדווקא ביום הזה הדם נקרב מיד, ודווקא בגיל שמונה ימים התינוק לא מרגיש שום צער והתינוקות לא בוכים בכלל, הם בוכים רק מהאנשים שמסביב, התינוקות שמחים ומאושרים, התינוק מחכה שמונה ימים לרגע הזה, כתוב בפיוט שירה חדשה ששרים בברית מילה "מבטן לשמך המה נימולים", מבטן ומהריון הוא כבר מחכה לרגע הזה שיקחו את הקליפה הנוראה הזאת, זה רק הצדיק יכול להוריד אותה, רק רבינו מורייד אותה.

אמרו שישפכו את הדם של אברהם, אם אברהם יעשה פה בחברון ברית אז מיד ישחטו אותו ויעלו אותו על מוקד, אמרו ענר ואשכול אנחנו נהיה ראשונים, למה הוא לא נסע

יחזקאל פרק כ"ד פסוק ב' - בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, מה הפירוש עצם היום הזה? מה היום הזה מיוחד מכל הימים? כי ביום הזה התחיל להיחרב בית המקדש והיה צריך לרדת בית המקדש השלישי.

כתוב "בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֲבָרְהָם וַיִּשְׁמְעָאֵל בְּנֹו", מה זה בעצם היום הזה? שבחברון אמרו שלא יתנו שיהיה ברית, לא יתנו, כמו שעכשיו ימח שמם בטלוויזיות הם התחילו להסית ולהגיד מה זה חותכים ילד בגיל שמונה ימים, כי לא היה דבר כזה בחיים, מבריאת העולם, עכשיו כלומר בזמן שאברהם עשה את הברית זה אלפיים שנה אחרי בריאת העולם, יצחק נולד בשנת 2048, 1948 אברהם נולד, 2048 זה יצחק, 2048 שנה לא ראו בריתות, נח נולד מהול, חנוך מהול, אבל ברית לחתוך ילד בגיל שמונה ימים, לחתוך אותו חתיכות חתיכות, לעשות ממנו

לאברהם, הוא רואה התגלות השכינה, הוא רואה את ה' פנים בפנים, הכל אצל ממרא הזה, אלא מה הפירוש באלוני ממרא? מה אמרו ענר ואשכול? אמרו אם תעשה בחברון יהרגו אותך, בחברון יראו שאתה לוקח ילד בגיל שמונה ימים, שוחט תינוק, שוחט ילד.

עכשיו הולכים לעשות ברית בחברון, הברית הראשונה בתולדות האנושות, הברית הראשונה לחתוך ילדים, לשחוט ילדים, הנה עכשיו רואים בטלוויזיות ימח שמש שיאיר לפיד וכל החברה שלו רוצים לעקור את הברית, הם לא יודעים שפה אנשים יקפצו מהגנות וימולו את הבנים שלהם, עם ישראל לא יוותר על הברית לעולם, אברהם אבינו צריך למול את הבן שלו בחברון, כולם שונאים אותו שנאת מוות, מחכים לאיזה הזדמנות קטנה ושוחטים אותו, ענר מגיע עושים לו ברית, כל זה שפתי חכמים פסוק ראשון וירא, כולם יקראו את זה בבית, אז הוא עושה לו ברית לענר, כום הוא ישר מתעלף ומת, שופכים עליו שלושה דליי מים והוא לא מתעורר, עכשיו אשכול, יש נחל אשכול, עכשיו תמולו אותי, מלים אותו וברוך ה' נפטר עלה לגן עדן, שניים עולים לגן עדן, משטרות,

לקבר רחל הרי זה קושיא נוראה, ברית שיעשה בקבר רחל, שיעשה באולם של שוכו בנים, שיעשה במערת המכפלה ברית, שיעשה במירון ברית, למה הוא הולך אצל ממרא, מי זה הממרא הזה, ממרא! זקן ממרא! הולכים לממרא לעשות שם את הברית, שם עושים שלישי למילה אצל ממרא, שם עושים את הסעודה, מה לו ולממרא? מה הוא נהיה חבר של ממרא? אלא מה אומר רש"י? ממרא נתן לו עצה למילה, איזה עצה למילה? מה אברהם צריך עצות ממישהו? אברהם אבינו שהוא נזר הבריאה, מגן אברהם, הוא צריך עצות ממישהו אם לעשות מילה? ה' אמר לו לעשות מילה עושים מילה, ה' אמר לו לעקוד את יצחק עוקדים את יצחק, ישמעאל אמר אני יותר גדול ממך, מי אתה בכלל, אני עשיתי ברית בגיל שלוש עשרה שיש לי דעת והרגשתי ייסורים נוראים, כי בגיל שלוש עשרה זה הייסורים הכי נוראים ואתה בגיל שמונה בכלל לא הרגשת כאבים, יצחק אומר אני אם ה' יגיד לעקוד אותי לשחוט אותי, אני ישחוט את עצמי מי אתה בכלל.

אז מה פתאום הממרא הזה, הזקן הממרא הזה זוכה לכזה דבר? לכזה כבוד? שם ה' התגלה אליו

סָתָם, חָמַשׁ מְלָכִים, זֶה שְׁנֵי מְלִיאָרְד
חֲתָלִים וְשֵׁשׁ מְאוֹת מְלִיוֹן. אֵינְךָ כְּמוֹ
עֲנַר וְאֶשְׁכָּל, כְּאֵלֶּה צְדִיקִים לֹא הָיָה
מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם, מִי יָכוֹל לְהִלָּחֵם
מוֹל שְׁנֵי מְלִיאָרְד חֲתָלִים? רַק עֲנַר
וְאֶשְׁכָּל. אֲבָרְהָם אָמַר: "לְמַלְחָמָה"
— לְמַלְחָמָה! לֹא שׂוֹאֲלִים. פְּתָאם
הִגִּיעַ הַרְגֵעַ שֶׁל הַבְּרִית, לֹא... אוֹלֵי
כְּכֹה... לֹא בְדִיוֹק... לֹא הִכְנַתָּ מֶה
שֶׁהָשֵׁם דְּבַר אֱלֹהִים... הָשֵׁם לֹא אָמַר
לְךָ בְּכֻלָּל, אֲתָה סָתָם דְּמִינְתָּ... חֲלַמְתָּ
חֲלוֹם...

אִז בְּסוּף אָמְרוּ לוֹ: אֵל תַּעֲשֶׂה
בְּפִרְהָסִיא. בְּפִרְהָסִיא תָבֵא
הַמְשֻׁטְרָה, תָבֵא הַפְּרָקְלִיטוֹת.

עֲכָשְׁיוּ כְּשֶׁהִגִּיעַ הַבְּרִית, הִתְבַּלְבְּלוּ
לְגַמְרִי, עֲמַלְק כְּבֶשׂ אוֹתָם, לְכֵן הֵם
מִיָּד מָתוּ. הֵם הָיוּ הָרָאשׁוֹנִים, פְּתָאם
רוֹאִים אֲנָשִׁים מָתִים, אִז מִיָּד הִגִּיעָה
מְשֻׁטְרָה, מִיָּד הִגִּיעָה הַפְּרָקְלִיטוֹת,
כְּתָבֵי אֲשׁוּם, הָאֶשְׁמָה בְּרִצָּח, גְּרָמָא
בְּרִצָּח. אֲבָרְהָם הוֹדָה שֶׁהוּא רִצָּח,
אֲבָרְהָם מִיָּד הוֹדָה: כֵּן, אֲנִי רִצָּחִתִּי,
רִצָּחִתִּי אֶת עֲנַר, רִצָּחִתִּי אֶת אֶשְׁכָּל.
אֶת אֶשְׁכָּל? אֶת לְוִי אֶשְׁכָּל רִצָּחִתִּי?
אֶת רֹאשׁ הַמְּמֻשָּׁלָה רִצָּחִתִּי? אִז מִגִּיעַ
לְךָ בְּטַח מֵאֵה מְאֹסְרֵי עוֹלָם, לֹא רַק

ק.ג.ב כולם באים, אברהם שוחט
ילדים, שניים מתו, שניים כבר מתו,
למה? כי הם היו נגד הברית, הם לא
רצו את הברית, הם עשו את זה רק
בגלל לחץ חברתי, עכשיו מגיע
ממרא, הממרא הזה, הזקן ממרא
שאצלו ה' מתגלה, מה אומר
ממרא? אותי תמולו עכשיו! אני
השלישי! עכשיו התור שלי, מלים
את ממרא והכל עובר בשמחה,
מלאכים יורדים וכל המלאכים
מגיעים, ועכשיו אחרי שמלו את
ממרא מלים מאה אלף גרים, מאה
אלף גרים מלו בפרהסיה על הבמה
שהייתה בחברון ואז כל ארץ ישראל
התגיירה ועכשיו בזכות השחרור
הזה כל ארץ ישראל מתגיירת ויהיו
ברסלב יהיו שובו בנים ונזכה
לגאולה השלמה ולבית השלישי
במהרה בימינו אמן. (השיעור
הראשון שהרב שליט"א השתחרר
ב' טבת תשפ"ב).

בְּפִרְשֵׁת וַיְרָא, זֶה הַפְּרָשָׁה הַכִּי
חֲשׂוּבָה מְכַל הַפְּרָשִׁיּוֹת, ה' מְתַגְלֶה
לְאֲבָרְהָם [בְּאֵלוֹנֵי מְמָרָא]. לְמָה הוּא
לֹא מְתַגְלֶה לְ[אֲבָרְהָם אֶצֶל] עֲנַר?
"בְּעֵלֵי בְרִית אֲבָרְהָם", עֲנַר וְאֶשְׁכָּל
הָיוּ כְּאֵלֶּה צְדִיקִים, חֲסִידִים אֲמִתִּיִּים,
הִלְכוּ לְמַלְחָמָה עִם חָמֵשׁ מְלָכִים, לֹא

אחד, אז זה 2500 שנה מאסר עולם, זה אין דבר כזה, שני אנשים מתו פתאם, זה דברים נוראיים, שני אנשים מתו. ממרא קרא: עכשיו תמולו אותי. רצו להפסיק את הברית, גמרנו, הגיעה משטרה, אין ברית, נגמר הברית, כמו עכשיו – היתה כאן משטרה מקדם, כמו שהיה בקורונה, היה אסור לעשות בריתות, זה היה אסור, רק האבא עם התינוק והמוהל. אז עכשיו היתה כאן משטרה מקדם, עכשיו ראיתי אותם, הם אמרו: מה זה כאן? ! כבר מתו שנים, שנים מתו מקדם. מי מת? מי מת? ענר ואשכל! מי זה ענר ואשכל? "בעלי ברית אברם", הם הצדיקים הכי גדולים בעולם, הם מתו ראשונים...
ממרא אמר: עכשיו תמולו אותי.

ועכשיו... כי ממרא היה לו אמונה. כי מה הפרוש שממרא נתן לו עצה על המילה? מה? הוא צריך עצה מממרא? מה?! ה' אמר למול – מלים! הוא אומר: לא, תעשה בפרהסיא! תעשה לעיני כלם! שיעשו בימה באמצע חברון!
כי בחברון אמרו: אצלנו לא ישפך דם נקי! לא אצלנו! תעשה בשכם, תעשה איפה שאתה רוצה, תעשה בחלחול, אבל לא בחברון! חברון זה לא... אז מה רש"י אמר שנתן לו עצה על המילה – שכל אנשי חברון אמרו: אנחנו לא נתן לדבר הזה! לא נתן! ועוד ראו שנים מתים, אז בטח שלא יתנו. אבל מיד מיד הגיע ממרא ואמר: עכשיו תמולו אותי. בזכות זה עושים בריתות עד היום. (שעור מתשפ"ג).

הוספות ממורינו הרב שליט"א

שבחי הר"ן יז

גם אמר שתוונג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק

בשעת וונג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על פן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי

והתפלה כדון.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצייר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הוזה שהוא מהצרעת משכא דחניא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חומפין אותו רוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו העיניים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הוזה, אך יזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

פלא ידעך את ז זוזג

ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות ובדעות תלוי בזמן הזווג ובכונת הזווג, אי לואת לו בכח ולו בחיל יגבר איש לקים מצותו דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש ואשתו לחשב מחשבות טהורות זכות וברות, וזר לא יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי

הנראה מדבריו היה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל קטן

מרבנו הרב רבי אלימלך מליזענסק
צוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על ממתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, ודמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוד מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יתרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצייר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ופנה יצא ידי חיוב קריאת שמע

היכל זה נאמר: "שָׂרָף אֶנּוּן הַסֶּהַר אֶל יַחֲסֵר הַמְּזוּג".

לְקַבֵּל אֵינּוּן - כנגד אותם שבעים ושנים אורות שבאמצע ההיכלנא נִפְקֵי שְׁבַעִין וְתָרִין נְהוּרִין אַחֲרֵינִין מִפְּטָרָא דְיַמִּינָא - יוצאים מרוח ההיכל שבעים ושנים אורות אחרים בצד ימין של ההיכל, וְשְׁבַעִין וְתָרִין נְהוּרִין אַחֲרֵינִין מִפְּטָרָא דְשְׂמָאלָא - וכן יוצאים שבעים ושנים אורות אחרים מצד שמאל של ההיכל, וְאֵלִין קְדָמָי - ואותם שבעים ושנים אורות ראשונים שבאמצע ההיכל אֵינּוּן פְּנִימָי לְגוּ בְּאִמְצַעֵיתָא דְהֵיכְלָא - הם פנימיים יותר משבעים ושנים שבימין ובשמאל, ולכן נמצאים בפנים באמצע ההיכל.

לְקַמֵּי נְהוּרִין אֵלִין - לפני אותם שבעים ושנים אורות פנימיים שבאמצע ההיכל עֵאֲלִין כֹּל זְכוּוֹן וְכֹל חוּבִין - נכנסים כל המעשים הטובים וכל העוונות, כדי לְאִתְדַבְּרָא - להיטהר שם מזוהמת החטא, כֹּל עוֹבְדִין דְעֵלְמָא מְאֵלִין פְּנִימָי נִפְקֵי - וכל המעשים שנעשים בעולם יוצאים מאותם שבעים ושנים אורות פנימיים שבאמצע ההיכל.

אֲשֶׁתְּכַחוּ כֹּל נְהוּרִין דְנִפְקֵי מִרוּחָא דְאֵ עֵלְמָא - נמצא שכל האורות שיצאו מרוח זה העליון שבהיכל הנקרא זכות א"ל הם מְאֵתָן וְשִׂית סְרֵי נְהוּרִין - מאתים ושש עשרה אורות, וְכִלְחֹו

קרוב הוא להיות בעילתו בעילת זנות ונפש הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחטאים ומפשים בנים משחיתים כל מום בם. ומה יתאונן אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך ביתו גבר על הטאיו שהוא גורם רעה לעצמו. וזו רעה חולה ואכזריותא גדולה יותר משוחטי הילדים, ואם היו יודעים הבנים שהוא גרמא להם בנויקים היו צועקים מרה עליו באמר, למה עכרתנו ובעון חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב ואם נוטלים חלק בראש, כי הם אבות הטמאה ואין על הבנים כל כך אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה בנפש לומה מה יעשה אותה הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל ומרח ויגיעה רבה כלי האי, ואולי יוכל להפך טבעו ומוגו הרע.

**זהר פקודי דף רנא, ע"א עם
ביאור המאור**

מְנִייהו נִפְקֵי תָרִין נְהוּרִין - מאותם שבעים אורות יצאו שני אורות דְקַיִמֵי קַמֵּיהוּ תְדִיר - שעומדים לפנייהם תמיד, וְאֵלִין ע' נְהוּרִין - ואותם שבעים אורות וְתָרִין נְהוּרִין דְקַיִמֵי קַמֵּיהוּ - וכן שני האורות שעומדים לפנייהם, אֵינּוּן לְגוּ בְּאִמְצַעֵיתָא דְהֵיכְלָא - הם בתוך ההיכל בנקודה האמצעית שלו, וְעַל דָּא דְהֵיכְלָא דְאֵ בְתִיב - ועל סוד

התדבקות בחינת הזכר בבחינת הנקבה, כְּדִין אֲתֵרְשִׁימוּ כְּהֵאֵי רוּחָא אֵינִין אֲתָנוּן - אזי נדבקים אותן אותיות יה"ו ברוח ההיכל, וְהֵכָא אָמַר דּוּד - ועל החיבור הנעשה כאן בהיכל זה אמר דוד: 'וְאֵלֵהִי לְצוּר מַחְסֵי', ואלה"י הוא רְוָא דְרוּחָא דָּא דְאֶקְרִי א"ל - סוד רוח זה שבהיכל שנקרא א"ל וְרוּא דְאֵינִין אֲתָנוּן דְרְשִׁימִין בֵּיהּ, דְאֶקְרִין יה"ו - יחד עם סוד אותן שלוש אותיות שרשומות בו הנקראות יה"ו, וצירופן יחד הוא ואלה"י.

לאחר ששם א"ל של רוח ההיכל נכלל באותיות יה"ו יוצאים מהם שלושה בתי דינים קטנים שדנים בהם על דברים קטנים.

אֵלִין תְּלַת סְמֵרִין דְנִתְחַדְרִין דְקֶאֱמָרְן - אותם שלושה צדדים של אור שאמרנו בפרשת בראשיתה שהם יוצאים מרוח ההיכל לאחר שנכלל באותיות יה"ו, אֵינִין תְּלַת בְּתֵי דֵינִין - הם שלושה בתי דינים שכל אחד כלול משבעים ושנים אורות, דְמַתְפַּלְגֵי בְּדֵינִין אֲחֵרֵינִין בְּמִילֵי דְעֵלְמָא - שמתחלקים ביניהם לדון בהם על דברים אחרים קטנים בעניני העולם, כגון בְּעוֹתְרָא - מי יהיה בעשירות, בְּמַסְכְּנוֹ - ומי יהיה בעניות, בְּמַרְעֵין - מי יהיה בעל יסורים ומכאובים, בְּשֻׁלְמוֹ - ומי יהיה בשלום ושלוח.

לעיל (רנא, א) נתבאר שיש בהיכל זה ארבעה היכלות קטנים, ועתה מבאר למה משמשים אותם ארבעה היכלות.

כְּלִילָן בְּרוּחָא דָּא - וכולם כלולים ברוח זה הנקרא זכות א"ל.

מבאר את ענין שני האורות שעומדים לפני השבעים.

אֵינִין תְּרֵי נְחֻדְרִין דְקֵינִימֵי קָמֵי אֵינִין שְׂבָעִין - אותם שני אורות שעומדים לפני אותם שבעים, אֵינִין סְחָדֵי סְחָדוּתָא תְּדִיר - הם מעידים עדות תמיד לפני הבית דין של שבעים אורות, וְכִתְבֵי פִתְקֵי דֵינָא דְזִכּוֹ אוּ דְחֻבָּה - וכן הם סופרי הדיינים וכותבים את הפתקים של גזר הדין, של זכות או של חובה, אֵלִין שְׂבָעִין אֵינִין גְּזָרִין גְּזָרֵי וְדֵינִין דֵינִין - ואותם שבעים דיינים הם גוזרים את הגזרות ודנים את הדינים, וְכָל דֵינִין דְעֵלְמָא הֵן לְטַב הֵן לְכַיִשׁ - וכל הדינים שבאים לעולם, הן לטובה והן לרעה, הֵכָא אֵיחֻהוּ - כאן בהיכל הזה הם נידונים.

בשם א"ל שבהיכל זה שהוא דין, מתדבקים האותיות יה"ו מלמעלה שהם חסד, ועל ידי זה הדין נמתק מכת החסד (רמ"ק).

רוּחָא דָּא דְאֵיחֻהוּ זְכוּת א"ל בְּדְקֶאֱמָרְן - רוח זה של ההיכל שהוא זכות א"ל כמו שאמרנו, בֵּיהּ רְשִׁימִין תְּלַת אֲתָנוּן - רשומים בו שלוש אותיות דְמַתְדַּבְּקִין בֵּיהּ מְלַעֲיָא - שמתדבקים בו מלמעלה, דְאֵינִין יה"ו - שהם האותיות יה"ו, וְהָא אוּקְיָמָנָא - והרי כבר פירשנו במקום אחר דְכָד אֵלִין אֲתָנוּן מַתְדַּבְּקָן בְּהֵאֵי אֲתֵר - שכאשר אותן אותיות יה"ו נדבקות במקום זה, דְאֲתַדְבְּקוּתָא דְרְכוּרָא בְּנוֹקְמָא - שהוא

ובגין דא - ובשביל זה, לפי שהתבאר עניין הגלגול שאם לא תיקן האדם נשמתו בחייו יחזור להתגלגל כדי לתקן נר"ן שלו, והגלגול הוא סכנה גדולה שמא לא יזכה לתקן ועוד יקלקל ח"ו וידחה מדחי אל דחי, לכך עצה טובה קא משמע לך: מאן דמקבלין אושפיזין - מי שמקבל את האורחים הללו דאיינו נשמתינן יתרון - שהם הנשמות היתרות דאיינו מרביבין עליהו בערב שבת - שהם מתלבשות ומורכבות על נר"ן של האדם בערב שבת, והוא מקבלם באנפין צהובין בחדוה בענווה בהאי עלמא - בסבר פנים יפות ובשמחה, דהיינו שישמח בתוספות הנשמה בשבת ויכבדם בחידושי תורה ובעבודת ה' מתוך השמחה, אזי יזכה בד נשמתינן ורוחא ונפשא נפיק מן גופיה מהאי עלמא - שכאשר נשמתו ורוחו ונפשו ייצאו מגופו בשעת פטירתו מהעולם הזה, יקבל שכרו מאת השם מידה כנגד מידה, וכפי שהוא הקפיד לקבל את תוספות הנר"ן בשבת בסבר פנים יפות ובשמחה, הכי מקבלין לון בעלמא דאתי - כך מקבלים את נפשו ורוחו ונשמתו בעולם הבא, בפנים מאירות ובשמחה, ולא ישלחו אותם לשוב בגלגול בעולם הזה, ואתמר בהון - ונאמר בהם ים צפור מצאה בית' וכו' כי הנר"ן שלו ימצאו מנוחה בעולם הבא, ויזכה לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, ולא יצטרך עוד לשוב בגלגול בשום צד ובחינה, לא מצד

בהיכל זה ישנם ארבעה היכלות נוספים דאיינו ארבע היכלין דאיינו מתקנן לכל אינון אחרנין - שהם ארבעה היכלות המתוקנים לכל אותם דברים אחרים שבהיכל, ומפרש: תרין היכלין - שני היכלות הם לאלין תרי סטרי נהורין אחרנין - לאותם שני הצדדים של האורות האחרים, שהם שני בתי הדינים של שבעים ושנים דיינים שעומדים מימין ומשמאל ההיכל הגדול, וחד היכלא לכל אינון מארי דעינין - ועוד היכל אחד לכל אותם מלאכים הנקראים בעלי עינים דעברי חושבנא מפל עוברין דעלמא - שעושים חשבון מכל המעשים שנעשים בעולם, וחד היכלא לסופרין אחרנין - ועוד היכל אחד לשני הסופרים האחרים של שני בתי הדין שבימין ובשמאל די תחות אלין קדמאי פנימאי - אשר הם עומדים תחת הסופרים הראשונים של הבית דין העיקרי שבפנימיות ההיכל, אלין ארבע היכלין בליין בהיכלא דא - אותם ארבעה היכלות כלולים בהיכל זה הגדול דאקרי על שמא דהאי ורוחא וכוותא בקאמרון - שנקרא 'זכות' על שם רוח ההיכל הנקרא זכות א"ל, כמו שאמרנו.

**תקוני זהר. תיקון שישי, דף כג,
ע"ב עם ביאור הכתר והכבוד**

ועתה יפרש עצה טובה מה יעשה אדם בזה העולם כדי שלא תצטרך נשמתו לחזור לעולם הזה בגלגול אחר:

הנפש והרוח ולא מצד הנשמה, כי כולם ימצאו מנוחה בעולם הבא.

הנהגה נחיתה מעילא - הנהגה אליהו הנביא ירד מלמעלה, כי בתחילת התיקון הזה השביעו רשב"י בשכינה הקדושה שיבוא לסייעו, ועתה הגיע בכמה תיילין הנשמתין - עם כמה צבאות של נשמות שבאו לשמוע דרוש זה העוסק בסוד תיקון הנשמות, וכמה מלאכים סביבו, ושכינתא עלאה עמדה על בלהו - והשכינה העליונה שהיא מלכות דאצילות היתה עטרה על ראשי כל הנשמות, כתר בריש כל צדיק - כתר על ראשו של כל אחד מנשמות הצדיקים.

לפי שסיים רבי שמעון לדרוש כל הסודות הנזכרים בסוד מצוות שלוח הקן, בפסוק שנזכר בו 'כל עץ' וכמה רמזים בקן צפור, משבח אותו הקול הנ"ל ואומר לו שהוא דוגמת האילן העליון, וזה שאמר:

במה הוא זמנא - באותו הזמן כשסיים רבי שמעון לדרוש בסודות מצוות שלוח הקן שבפסוק 'כי יקרא קן צפור' וגו' 'בכל עץ' וגו', אזי קלא אתער באילנא דלעילא בנגונא - קול התעורר בניגון באילן העליון שהוא סוד ז"א דאצילות שבו סוד הקול, וכמה עופין הנשמתין שריון תמן בענפוי - וכמה עופות שהם נשמות קדושות שורות שם בין ענפי האילן, הריא הוא דבתיב - זהו שכתוב (דניאל ד ח) 'רבה אילנא ותקוה' - גדל האילן והתחזק, והכוונה על האילן העליון הזה, ויימא הוי - ואמר אותו קול עליון שנשמע מהאילן כך:

הנפש והרוח ולא מצד הנשמה, כי כולם ימצאו מנוחה בעולם הבא.

ואגב דבריו שביאר מעלת קבלת תוספת הנשמות היתרות בשבת שנקראות אורחים בסבר פנים יפות, יבאר מעלת הכנסת אורחים לביתו:

זבאה איהו מאן דמקבל אורתין ברעו שלים - אשרי לו למי שמקבל את האורחים הבאים לביתו ברצון שלם - בנדיבות הלב, ונחשב לו כאלו מקבל אנפי שכינתא - כאילו הוא מקבל פני שכינה, דבמדה דמדר בר נש מה מודין ליה - כי במדה שאדם מודד בה מודדים לו, והיינו שבזכות מה שמכניס אורחים בני אדם לביתו בסבר פנים יפות ובשמחה, כך גם ימדדו לו בעת פטירתו מן העולם, שיקבלו את נפשו רוחו ונשמתו בעולם הבא בפנים מאירות ולא ישלחו אותם לחוץ להתגלגל שנית, וזו סגולה נוספת שלא לבוא בגלגול.

ומכיון שתירץ ר' שמעון את קושית בנו אתא רבי אלעזר בריה ונשיק ידי - בא רבי אלעזר בנו של רבי שמעון ונשק את ידי אביו, ואשתמחו ליה כל חבריא - והשתטחו לפניו כל החברים, ואמרו ליה - ואמרו לו: אילו לא אתינא לעלמא אלא למשמע מלין אלוין די - אילו לא באנו לעולם הזה אלא לשמוע דברי הסודות האלו, כדאי היה לנו.

אדהכי - בתוך כך שהיה רבי שמעון דורש אל בסודות הנזכרים הא אלהו

שליטה לחיצונים על נשמות ישראל ממש ח"ו, כי מן השמים גוערים בהם שלא ירעו לישראל:

פָּתַח אֱלֹהֵינוּ כְּדִי לְהַשְׁלִים אֶת דְּרֹשַׁת רַבֵּי שְׁמַעוֹן שֶׁאָמַר לְעֵיל כִּי בִשְׁבַתוֹת וַיְמִים טוֹבִים מִקְּבָלִים יִשְׂרָאֵל נִשְׁמָוֹת יִתְרוֹת שֶׁמִּסְתַּלְקוֹת מֵהֶם בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת יַחַד עִם הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים אוֹתָן, וְאָמַר: כִּד נִפְיֵק שְׁבַתָּא וַיִּזְמִין מְבִין - כַּאֲשֶׁר יוֹצֵאת יוֹצֵאת הַשַּׁבַּת וְכַשִּׁיּוֹצֵאִים הַיְמִים טוֹבִים, וְהַסְתַּלְקוּ וְהִלְכוּ לְהֵן הַנִּשְׁמָוֹת הַיִּתְרוֹת, וַיִּשְׂרָאֵל אֵינֵנוּ תְּחוֹת מְמִשְׁלָה דְּסַמְא"ל וְשַׁבְעִין מְמִנֵּן - וַיִּשְׂרָאֵל שְׁרוּיִים אֵז תַּחַת מְמִשְׁלַת ס"מ וְשַׁבְעִים שְׂרֵי הָאוֹמוֹת שַׁחְזָרוּ לְשִׁלוֹט עַל יִשְׂרָאֵל בִּימֵי הַחֹל, וְדַחְקִין לְיִשְׂרָאֵל - וְהֵם דּוּחְקִים לְיִשְׂרָאֵל וּמִצְעָרִים אוֹתָם בְּשַׁעְבּוֹד הַגְּלוּת, אֵזִי קָלָא נִפְיֵק מִן שְׁמִיָּא לְנִבְיָהּ - קוֹל יוֹצֵא מִן הַשְּׁמַיִם לְגַעֲזוֹר בְּס"מ וְבַע' שְׂרִים שֶׁלֹּא יִדְחֲקוּ וַיִּצְעָרוּ אֶת יִשְׂרָאֵל, וַיִּימָא קְבִי - וְאוֹמַר קוֹל לְס"מ כַּךְ: יִרְ"א בְּשִׁטָּת - יִהְיֶה לָךְ בּוֹשָׁה מִהַשְׁכִּינָה וְדָא - וְזֶה נִרְמַז בְּתִיבָה בְּרֵאשִׁית שֶׁהִיא אוֹתִיּוֹת יִרָא בְּשַׁת, וְעוֹד מְזַהִירוֹ יִהְיֶה לָךְ בְּסוּפָא מִן שְׁמִיָּא - יִהְיֶה לָךְ בּוֹשָׁה מִן הַשְּׁמַיִם שֶׁהוּא ז"א וְמַהֲשַׁכִּינָה שֶׁהִיא סוּד הַבּוֹשָׁה שֶׁהֵם אֲבִיהֶם וְאִמָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִרְעוּ לָהֶם וְלֹא יִדְחֲקוּ אוֹתָם בְּגִלוּתָם, וְדָא - וְזֶה הַעֲנִיִּין יִתְבָּאָר סוּדוֹ בְּתִיקוֹן הַבָּא, תִּיקוֹן הַשְּׁבִיעִי.

רַבֵּי הֵינְנוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן אֲנַתְּ הוּא אֵילָנָא דְּרִבְרָה וְתִקְוָה בְּאִזְרֵיָתָא - אֵתָה הוּא הָאֵילָן שֶׁגָּדַל וּמִתְחַזֵּק בְּתוֹרָה, בְּעֲנַפָּיִן דִּילָךְ דְּאֵינֵנוּ אֲבָרִין קְדִישִׁין - בְּעַנְפֵים שֶׁלָךְ שֶׁהֵם אִיבָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלָךְ, בְּמָה עוֹפִין שְׁרִיין תְּמֵן דְּנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין - כִּמָּה עוֹפוֹת שֶׁל נִשְׁמָוֹת קְדוּשׁוֹת מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת שְׁרוּיִים שֵׁם, בְּגוֹנוֹא דְלַעֲיָלָא - דּוֹגְמַת הַנִּשְׁמָוֹת שְׁוֹרוֹת בְּאֵילָן הַעֲלִיּוֹן דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ - שֶׁנֶּאֱמַר בּו (שם ט) 'וּבְעֲנַפּוֹתָי יִדְוֹן צְפָרֵי שְׁמַיָּא' - וְבַעֲנַפּוֹ יִדּוֹרוּ צִיפּוּרֵי הַשְּׁמַיִם שֶׁהֵם אוֹתָן נִשְׁמָוֹת קְדוּשׁוֹת.

וְכִמָּה בְּנֵי נִשְׂא לְתַתָּא יִתְפָּרְסוּן מֵהָאֵי חַבּוּרָא דִּילָךְ - וְכִמָּה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה יִתְפָּרְסוּ מֵאוֹתוֹ חִיבוּר שֶׁלָךְ שֶׁהוּא סֵפֶר הַזּוֹהָר הַקְּדוּשׁ כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְרָה בְּסוּף יוֹמִיָּא - כַּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה הַחִיבוּר הַזֶּה לְמַטָּה בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן בְּסוּף הַיְמִים קְרוּב לְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ, וּבְגִינָה - וּבִשְׁבִילוֹ, דֵּהֵינּוּ בְּזִכּוֹת לִימוֹד הַזּוֹהָר הַקְּדוּשׁ, יִתְקִיִּים מֵה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כה י) 'וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בְּאָרְצֵךְ לְכָל יוֹשְׁבֵיהּ' וְהֵינּוּ שֶׁתְּבוֹא הַגְּאוּלָּה בְּזִכּוֹת לִימוֹד סֵפֶר הַזּוֹהָר הַקְּדוּשׁ.

הֵנָּה לְעֵיל (כג ע"א) דַּרְשׁ רַבֵּי שְׁמַעוֹן הַפְּסוּק 'וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מִנוּחַ' שֶׁבִּשְׁבַת מִקְּבָלִים יִשְׂרָאֵל נִשְׁמָוֹת יִתְרוֹת שֶׁמִּסְתַּלְקוֹת בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וְאֵז נֶאֱמַר 'שֶׁלַח תִּשְׁלַח', וְאֵין עֲלֵיהֶם שְׁמִירַת הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה, וְלִזוֹה פָּתַח עֵתָה אֵלֵיהוּ וְאִמַר שֶׁאֵין הַכּוֹוֹנָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת נִיתְנָת

זה שאתה מתאים לשם,
לא אומר שאתה שייך לשם.

אמא עד כמה את
אוהבת אותי?
עד 20:00

אתמול בצהריים
היה ברד.
הלילה היה חושך.
בכורים, תזהרו.

כשהעוזרת גויה

זהו משולש פטרו, ככל שחוסלו על זה יותר זמן, כך זה
מכילן לכם את המוח

מבראשית היה נה לטעיה
להגיד למגנט לך כי וידא
מהי שפיה אישה, ואלה
תולדות טראנס ויבא למסע
בזריות וישלול את הארים
לעומתל וישוב בבית הלב,
מקץ כחצני של בידן ויבט
לסגל בארץ וידלי את ישראל
חוק חוק וטסאק

כספי שמטך בחולד נשאלה
השאלה הבאה: האם ליעתר יש
יותר נשי מהגרים במדינה?
תמצאת הסקר:
10% עב כ
20% עב אני לא יודע
70% עב לא אלה מהמד רמול
אלה

בחנות זו מתקנים הכל!

לא לתיקן בריהו, לתיקון בתיקון

ועוד יותר טוב

כשחבר שלך אומר "אפשר שלוק?"

גברים אינם מתבגרים

הם רק מחליפים בקבוקים

את מי שאלתם, במחקר הזה שקבע שכל ילד שלישי בישראל
הולך לישון רעב? אני מקווה שלא את הילדים עצמם, כי אז
הייתם מגלים שכל ילד בישראל רעב כשהוא הולך לישון,
ואחר כך הוא צמא, וצריך לשירותים, ויש לו יותר מדי אור
מהחלון, והשמיכה לא במקום, ואחותו נושמת חזק מדי, והוא
שוב רעב.

קדושת הברשה

שְׁכַל מִי שֶׁנִּהְרַג עַל קְדוּשַׁת ה' – אֲבָרָהֶם יוֹצֵא לְקִרְאָתוֹ, כָּל מִי שֶׁנִּהְרַג עַל קְדוּשַׁת ה', בְּשׂוֹאָה, בְּהַכֵּל... 9 מְלִיּוֹן נִהְרָגוּ בְּשׂוֹאָה, אִז אֲבָרָהֶם יוֹצֵא לְקִרְאָתָם, אֲבָרָהֶם יוֹרֵד לְמַטָּה וּמִקְבֵּל אוֹתָם וּמְלִיָּה אוֹתָם, אִז הוּא נִהְפֵּךְ לְמִלְאָךְ. (שְׁעוֹר מִתְּשׁוּבָה"ג).

כָּל מִי שֶׁמָּת עַל קְדוּשַׁת ה' – אֲבָרָהֶם יוֹצֵא לְקִרְאָתוֹ

כְּתוּב רַש"י אוֹמֵר שֶׁכְּתוּב פְּעָמִים "וַיִּרְא" – "וַיִּרְא [וְהָיָה שְׁלִשָּׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עֲלָיו] וַיִּרְא [וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם]". לָמָּה פְּעָמִים "וַיִּרְא"? אֵלֵּא אוֹמֵר רַש"י שֶׁזֶּה הוֹלֵךְ עַל עֲשָׂרָה הַרְוָגֵי מַלְכוּת,

הגדופים הצדיקים

הרב שך עבד את ה' – כי ה' חי וקיים!

ט"ז חשוון – יארצייט מורינו מרן הרב
אלעזר מנחם מן שך זצוק"ל

הגדופים שגדפו אותו כל החיים, הפשקוילים שכתבו נגדו, הכל להכניס לקבר, הוא יבא עם זה לשמים, והוא יראה שהוא לא סתם עבד את ה', לא בשביל כבוד, ולא בשביל שיגידו עליו הרב שך צדיק. הוא עבד את ה' כי ה' חי וקיים! מה הפרוש? להיות עבד ה'! אדם בא לעולם להיות עבד ה'! לא בשביל שום כבוד! לא בשביל שיגידו שהוא צדיק, שהוא רשקבה"ג – ראשי תבות ראש כל בני הגולה, הוא ראשון לציון, או שני לציון, לא! אדם בא לעבד, להיות עבד ה' באמת. (באר בשדה רי"ח).

דיבור של הרב מתשפ"ג על מעלת ההגעה לציון של מרן הרב שך זצ"ל:

עכשיו היה היארצייט של הרב שך – בט"ז [מרחשון], כלם נסעו לציון של הרב שך, מה שמבקשים שם – מקבלים, אז זה הרב שך.

דבר ראשון החולקים יקבלו בתים מזהב, לפני כלם, קדם לחולקים לתת בתים מזהב, לגשק אותם, לחבק אותם, לרקד אתם, ללטף אותם, להכניס להם כחול בעיניים, אפורים בעיניים, אפורים באזניים, אפורים בשפתים, לאפר אותם, ולשפץ אותם, לקדש אותם. כמה שיותר חולקים אז זה יותר מצוה. הם עושים את המצוה האמתית, הם הקנאים האמתיים, הם עובדים את ה' באמת. מהיום כל אחד יתנדב להיות מזכיר, עשרים שקל לשעה, וידשמו את כל המלים, ואת כל הבזיונות, ואת כל החרפות, ואת כל הגדופים. הרב שך אמר להכניס את כל הגדופים בקבר, הרב שך אמר לפני פטירתו שאות כל

מילתא דבר יהותא

1: שלא צריך עגלה, ואז אתה מוצא את עצמך - עם תבנית ביצים על הראש, שישית קולה על הכתף, שרוול כוסות במפרק, ו - 2 שקיות על כל אצבע...

7: הילדים שלי הם הסיבה שאני קמה כל בוקר, בלעדיהם - הייתי קמה בצהריים...

8: אתה לא יודע עד כמה אתה מוצלח בהנדסה וחישוב זוויות. עד הרגע שאתה הולך בקור עם ידיים בכיסים של המעיל, ומאזן את הראש בזווית מדויקת לכיוון הרוח - כדי שהכובע לא יעוף, בלי שתצטרך להחזיק אותו...

9: שכנה: איזה חצוף הבן שלך, הוא קרא לי פרה שמנה ומכוערת... האבא: באמת חצוף! כבר אלף פעמים אמרתי לו: לא לשפוט אנשים - על פי המראה החיצוני שלהם...

10: כשאתה שואל את אבא: "איפה אתה?" באמצע יום עבודה, והוא משתגע. - מה קורה אבא איפה אתה? - מה איפה אני?? איפה אני... בעבודה איפה אני...

1: הננו להודיע בשער בת רבים! לכל אחינו בני ישראל בק"ק ובתפוצות. לאור המינויים הצפויים ב'דעמאקראטיה' הגדולה בעולם: מי שלא עובר לגור בשטחי י"ש - עלול להיכשל חלילה, באיסור החמור של התגרות באומות... - וכבר הזהירו רבותינו חומרת העניין!...

2: לפי המינויים, נראה שממשל טראמפ הולך להטיל סנקציות, על כל ישראלי שלא הולך לגור בשטחים...

3: לא מבין? טראמפ נבחר, וכל זאת - מבקשים מאיתנו ללכת לעבודה!...

4: חיזבאללה לישראל: אם אנחנו מנצחים - נשמד אתכם. אם אתם מנצחים - נעשה הסכם...

5: שמעתי הרצאה של אחד המחזירים בתשובה: רבותיי תתעוררו, עוד שלושה חודשים העולם יחרב... בסוף ההרצאה, החתים אותי על הוראת קבע ל- 36 חודשים...

6: הקטע הזה בסופר. שבכניסה אתה מחליט

קדושת הצדיקים

הפגום בברית – מדבר על הצדיק

מכיל את השכל, האנשים האלה כל כך פגמו בברית שהם מדברים על הצדיק, מרב שהם פגמו בברית, "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו" כתוב במזמור נ"ה אם הוא שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו, כלומר הוא כל כך פגום שיוצאים לו דבורים נגד הצדיק, וזה בעל כרחו זה רפלקס אין לו שליטה בכלל, הוא מדבר אוטומטי על הצדיק כי הוא כל כך פגם בברית, כל כך פגם בזרע לבטלה, אז הוא מדבר על הצדיק.

(שעור מתשפ"ב).

הרבה מסביר פה בתורה נ"ה: וכל זה, צריך המתפלל לתקן בתפלתו, שאדם נופל ומאמין ללשון הרע על הצדיק, להעלות את הנופלים באמונות כזביות, להעלותם בתפלתו לאמונה אמיתית שהיא התפלה, לכן אסור לוותר על אות אחת בתפלה, כל אות זה תקון לפגמי ברית, זה תקון ללשון הרע, ולקבץ לבם אמונה שלמה: ולתקן את לב המחקרים החכמי פילוסופים, שיוכל לבם להכיל את שכלם, שלא יחטיא אותם, הלב שלהם לא

היציגו לעצמכם

כשהאבא ירגיש חיות בתפילה ובזמירות – הילד גם ירגיש

אז לא כל אחד זוכה לזכה בן שהוא יהיה בחולתה ובמעפיל והוא יעשה תשובה, בדרך כלל הבן הולך אחרי האבא, אם האבא מרגיש חיות בתפלה גם הוא מרגיש חיות בתפלה, האבא מרגיש חיות בלמוד גם הוא מרגיש חיות, האבא מרגיש חיות בשבת. אם האבא לא יכול לשיר את הזמירות בשבת, הוא לא יכול, קשה לו, הוא עיף, מליון תרוצים, גם הילד לא ישיר את הזמירות, ממילא הוא יצא החוצה ויחלל שבת. (באר בשדה).

פי בחולתה פתחו בית כנסת ברסלב-שובו בנים, והתושבים הלכו לבתי משפט שיסגרו את הבית כנסת, ממש ביום האחרון, ממש לפני שהיו צריכים לסלק אותו מהקבוץ, כי הבית משפט רצה לפסק לטובת הקבוץ: מה, משנים את הצביון, מתחילים ללכת עם פאות בקבוץ, מה קורה פה? קום אחד, ממש כמה שעות לפני הפסק דין, זה ספורי אמותי שעלשיו קרה - בפשנה שעברה. הוא אמר: מה זה קבוץ - קבוץ זה חפש דעות, אני לא מבין, קבוץ זה כל אחד חי, אחד רוצה להיות מסלמי, אחד רוצה להיות נוצרי, אחד רוצה להיות בודהיסט, יש קבוץ ליד צפת שיש שם בודהיסטים, אז דוקא אחד ששומר תורה ומצוות אסור לו להיות בקבוץ? בודהיסט מותר ושומר תורה אסור להיות? מה?! זה נגד הקבוץ! נגד עקרונות הקבוץ! קבוץ זה חפש גמור! רק לא לגנוב, לא להרביץ, לא לרצח, אבל בעיניו של דעות, אם אדם הוא לא מרביץ לשני אז שישתחוה לבודה, מה אכפת לנו? מה זה הענין שלנו? אז במקום להשתחוות לבודה הוא מניח תפילין, אז מה יש? אז איזה אסון זה?! אז צריכים לגרש אותו מהקבוץ?! אז פכה הוא שכנע את פולם וקכה יש לנו בית כנסת שובו בנים עכשיו בחולתה.

ערקתא דמסאני, הרבה אומר שלך אסור, אתה גבר, לך אסור אף פעם לגעת בילד, תן לילד להתפתח בקצב שלו, לפי ההבנה שלו, עד שיקבל את הש"ע רבוא נהורין, הרבה אומר רצועה זה ש"ע, מה זה רצועה? אין הכונה להכות אותו ברצועה, חס ושלום, גם כן מה יעזר רצועה של סנדל, זה בסך הכל חוט דק וחוט קצר, מה זה יכול לעזור? אלא הכונה שותאיר בבן שלך, שאתה תרגיש אור בתפילה, תרגיש אור בלמוד, תרגיש אור בשבת אז זה יאיר בבן שלך, כי אתה לא מרגיש אור בשבת, אתה לא מרגיש אור בתפלה, אתה לא מרגיש אור בלמוד, בשום דבר אתה לא מרגיש אור, אז גם הילד לא רואה שום אור. ורק אם האבא רואה אור אז הילד רואה אור, חוץ מאם הוא נשמה מיחדת של בעל תשובה שהוא יכול לגדל גם בקבוץ ולראות את האור.

1 עכשיו היינו בקבוץ המעפיל כבר חמש משפחות עשו תשובה, שאלתי: אף עשיתם תשובה? מה? השתגעתם? מה קרה לכם? הם אמרו: אנחנו כבר עשר שנים בתשובה, הם אמרו, אנחנו הקמנו את הקבוץ לפני חמשים שנה ועשר שנים בתשובה.

קדושת הבית

האשה יותר מ"האיש" ... בכל המובנים

האיש הוא מלא קומבינות הוא יש לו איפונים וסמרטפונים והכל זה עבודות זרות, הכל זה אלילים, הכל זה האדם שזרף את הנשמה שלו! ברגע שהוא מחזיק איפון נשרפה לו הנשמה! גמרנו הוא אבוד לנצח נצחים. האשה עוד רוצה להציל משהו, והאיש הוא טפש, הוא לא מבין כלום, הוא לא מבין שעכשו הכל הולך לאבדון הוא והבנים שלו! לכן האשה היא הנלחמת. לכן אומר ה' לאברהם "שמע בקול שרה אשתך" מה שהאשה אומרת זה קדש קדשים! תמיד צריך לשמע בקול האשה, חוץ מאם תגיד לו לחלל שבת, אבל כל מה שאומרת זה קדש קדשים!

(שעור מתשפ"ג)

כתוב בפרשה "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה" (בראשית כ"א י"ב), אומר רש"י ששרה היתה יותר גדולה מאברהם אבינו, כי רק שרה הבינה את האמת, היא הבינה היה לה עין חדה, היה לה רוח הקדש אמתית. כי בכל אשה יש רוח הקדש, בכל אשה יש בחינת גבואה.

אז לכן האשה היא תמיד יש לה גבואה יש לה רוח הקדש, והאשה היא תמיד יותר מהאיש בכל המובנים! ככה ה' ברא שהאשה תהיה יותר מהאיש, יותר משלמת מהאיש, יותר שמים מהאיש, יותר תמימה מהאיש.

קדושת ההגמרא

אדם צריך לדעת שהיסוד של הרב'ה זה דבר ראשון על ידי התורה, זה תורה א' "דע כי על ידי התורה נתקבלים כל התפלות וכל הבקשות" אדם לא יכול להיות ברסלב בלי שהוא לא יודע את כל הש"ס בעל פה, כתוב בחלק ג' בשי"ח שרפי קודש שלא מקבלים צלם אלקים עד שלא לומדים גמרא, אי אפשר בשום אופן, אדם לא מקבל שום צלם אלקים, הוא רוצה את ה' והוא רוצה והוא הולך לטישים והכל יפה, אבל לראות את ה' פנים בפנים בשביל זה צריכים לגמר את כל הש"ס. (שעור מתשפ"ב).

הגמרא – זה השכל הכי עמוק שיש בעולם

הגמרא היא הופכת לנו את כל המשגים, כשאדם לומד גמרא זה השכל הכי עמוק שיש בעולם יותר ממתמטיקה ופיזיקה, מה זה פיזיקה? זה בשגיה אחת אדם יכול ללמוד, בחמש דקות לומדים מה שלומדים בעשרים שנה, הרב'ה אמר יש כזה שכל שאדם יכול ללמוד בחמש דקות את כל הנסחאות ואת כל החכמות, כמו שכל מה שאיינשטיין עבד שבועים שנה לומדים את זה היום בחמש דקות אבל הגמרא זה משהו אחר לגמרי, הגמרא זה להגיע לפנים בפנים.

קדושת המידות

נסע לפרו, הוא נסע לתאילנד, הוא נסע לנפאל, הוא נסע להודו זה פשוט גרשו אותו, נסע לסילון, לסרי לנקה, פשוט גרשו אותו, ה' מגרש אותו.

פתחנו ישיבה חכמה ודעת וכלם בעזרת ה' יתקבלו, זה הישיבה הכי גבוהה בדור הזה, הכי גבוהה בירושלים, מבחנים הכי קשים, רמה הכי גבוהה שיכול להיות זה חכמה ודעת, מגרשים אותך, אתה פתאם עוזב את הישיבה? גרשו אותך! לא אתה עזבת, גרשו אותך! פגמת בברית, עשית עברות עם עצמך אז העיפו אותך החוצה, ה' העיף אותך. (שעור מתשפ"ג).

ה'פגמים' – הם שמעיפים את הבחור מהישיבה

אלה שנוסעים [לחז"ל] לא מבנים שמגדשים אותם [מארץ הקדש], משמים פשוט מגדשים אותם, הם חושבים שהם עושים כפי, מה, איזה כפי? הנה נסעת וראית - אין כלום, בארץ ישךאל יש את הכל, יש את הנופים, כתוב שהכרמל יותר יפה מכל האלפים, מכל ההרים הכי יפים, הכרמל יותר יפה מכל ההרים, אין הר יותר יפה בעולם כמו הכרמל, אדם רוצה לראות הרים יפים שיסע לכרמל, הכרמל הוא ארוך 20 קילומטר, אז אדם לא מבין שהוא

החיזוק היומי

♦ לך לך ♦

איך שמגייע, "לך לך מארצך,
וממולדתך, ומבית אביך",
איך שזזה מגיע, אז מיד כל אחד
צריך לצאת, מהארציות' שלו,
מהטבעים' שלו!
"ומבית אביך" - את כל הפגמים
שהוא קבל מבית אבא'.
בכל משפחה יש איזה פגם -
אז את הפגם הזה אדם צריך
לצאתו
"ויראו והנה צרורות כספיהם
בשקיהם, ויראו המה ואביהם";
"ויראו" - הרבה אומר, שאדם
צריך לתקן את הפגם של אבא
שלו, את הפגם של אמא שלו!
כי אם לא מתקנים את הפגמים
האלה - אז זה נמשך לבנים!

♦ הילד תלוי בהורים' ♦

אם האבא מתפלל, אם האמא
מתפללת,
- אז יורדים נשמות שלא
יכולים להפסיק להתפלל,
אוהבים את התפלה!
שום ילד לא אוהב את
התפלה, כל ילד בורח מהתפלה
-
הרב תופס אותו, מחזיק אותו
ביד, תעמדם לדי - רק הרב
מסובב רגע את הראש...
זה הכל תלוי - איך האבא
והאמא מתפללים!
אם האבא והאמא מתפללים,
באים לתפלה - גם הילד בא
לתפלה!
אם לא - אז מה יעזור? הכל
תלוי באבא!
כל אבא צריך להתפלל.
לא להגיד, הרב יתפלל...! הרב
יתפלל - זה סגלה,
"אתה" צריך להתפלל!
אם האבא רוצה שיהיה
לו ילדים צדיקים - צריך
להתפלל!

